

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७४ / २०७५

कार्ययोजना
प्रतिबिद्न

मध्यपुर थिमि नगरपालिका
मध्यपुर थिमि, भक्तपुर
३ नं. प्रदेश, नेपाल
२०७४

१.१. संक्षिप्त परिचय :

भक्तपुर जिल्ला, ३ नं. प्रदेश अन्तर्गत पर्ने मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको गठन वि.स. २०५३ साल चैत्र १४ गते तत्कालिन बोडे, नगदेश, चपाचो, बालकुमारी र दिव्यश्वरी गाउँ विकास समितिहरूलाई एक आपसमा गाभी बनाइएको हो । तत्कालीन अवस्थामा स्थानीय निकायको रूपमा रहेको यस मध्यपुर थिमि नगरपालिकामा १७ वटा वडा भएकोमा नयाँ संविधानको प्रावधान बमोजिम स्थानीय तहको रूपमा गठन हुँदा ९ वटा वडा कायम भएको छ । यस नगरको पूर्वमा भक्तपुर र चाँगुनारायण नगरपालिका, पञ्चममा काठमाडौं महानगरपालिकाको सिनामंगल, उत्तरमा कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका र दक्षिणमा सुर्यविनायक नगरपालिका र महालक्ष्मी नगरपालिका पर्दछन् । विश्व मान चित्रमा यो नगरपालिका २७°४०' देखि २७°४२' उत्तरी अक्षांशसम्म र ८१°२२'३०" पूर्व देखि ८५°२५'०" देशान्तरसम्म फैलिएर रहेको छ ।

वि.सं. २०६८ सालको जनगणना अनुसार यस नगरपालिका क्षेत्रमा महिला ४०,३१३ र पुरुष ४२,७२३ गरी कुल जनसंख्या ८३,०३६ रहेकोमा हाल १००,००० भन्दा माथि जनसंख्या पुगेको अनुमान छ । ११.४७ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल रहेको यो नगर समुन्द्री सतहबाट १३२६ मिटरको उचाईमा अवस्थित छ । यस नगरपालिकाले जिल्लाको कूल भूभागको (११९ वर्ग कि.मि.) ९.६ प्रतिशत भूभाग ओगटेको छ । यो शहर ऐतिहासिक, कला, संस्कृति र शिल्पकागरिताका कारण विश्वप्रसिद्ध छ । समशितोष्ण हावापानी भएको यस नगरपालिकामा औसत तापक्रम न्यूनतम १ डिग्री सेल्सीयस देखि ३५ डिग्री सेल्सीयससम्म पुग्ने गर्दछ । नगरपालिका क्षेत्रमा औसत वर्षा १२३.१ मिलिमिटर सम्म हुने गर्दछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिकामा बग्ने मूल्य नदीहरूमा मनोहरा र हनुमन्ते छन् । यी नदीहरूको वहाव वर्षा याममा मात्र बढी हुने र अरु समयमा पानीको मात्रा ज्यादै कम हुने गर्दछ । मनोहरा नदी मणिचुडबाट निस्केर शालीनदी हुँदै काठमाडौं र भक्तपुर जिल्लाको सीमाना हुँदै बग्ने गर्दछ । जुन मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको उत्तर पञ्चम सीमाना भएर बग्दछ । यो नदीमा हनुमन्ते खोला मिसिएपछि बागमती नदीमा मिसिन्छ । यसले काठमाडौं, भक्तपुर र मध्यपुर थिमि नगरपालिका क्षेत्रमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याउनुका साथै जल प्रवाह गर्दछ । हनुमन्ते नदी महादेव पोखरी डाँडावाट वगेर नगरकोट डाँडा र वागेश्वरी डाँडाको वीच भागवाट पञ्चम तर्फ बग्दै भक्तपुरको दक्षिणी भाग हुँदै मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको दक्षिणी सीमाना भै बग्ने गर्दछ ।

नगरपालिकामा रहेका मुख्य धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरूमा निलबाराही, महालक्ष्मी मन्दिर, कुमारीको मन्दिर, सिंगणेश मन्दिर, विश्वविनायक मन्दिर, सिद्धिकाली मन्दिर, दिगु भैरव मन्दिर, राज गणेश मन्दिर, स्वतभैरव मन्दिर, गुरु गणेश, लोकेश्वर मन्दिर, थासोमा गणेश मन्दिर, बालकुमारी मन्दिर, ताहानारायण मन्दिर, बिष्णुवीर मन्दिर, वामुने गणेश मन्दिर, प्रथम गणेश, नगदेश बुद्ध विहार, पाटी विहार, धर्मचक्र गुम्बा, शिवा गणेश मन्दिर, विश्वेश्वर महादेव, सिलेश्वर महादेव, शोणे कामदेव मन्दिर, निलवर्ण गणेश मन्दिर, महालक्ष्मी मन्दिर, भवानी शंकर मन्दिर, दिव्यश्वरी मन्दिर, नित्यनाथ मन्दिर, आकाश भैरव मन्दिर, वसुन्धरादेवीको मन्दिर, नारायण मन्दिर, तछुछु गणेश मन्दिर, अजिमाद्यो मन्दिर, इन्द्रायणी वम्हायानी मन्दिर, गोरखनाथ मन्दिर, हरिसिद्धि मन्दिर, तलेजु भवानी मन्दिर, कुशल भैरव मन्दिर, नवदुर्गा भवानी मन्दिर, नाट्यश्वरी मन्दिर, विन्दवासीनी (वडा नं. २) मन्दिर, कुकीइनाय गणेश मन्दिर, सूर्यविनायक मन्दिर, भक्ति मन्दिर श्यामाश्याम धाम राधेराधे मन्दिर, शंखधर साख्वाचोक आदि रहेका छन् ।

शैक्षिक गन्तव्य स्थलको रूपमा विकसित हुँदै आईरहेको यस नगरपालिकाको साक्षरता प्रतिशत ९८% रहेको छ। नेवारहरूको वाहुल्यता रहेका यस नगरमा भने क्षेत्री, बाहुन, राई, मगर, दमाई, सार्की लगायत अन्य जातजातीको पनि यहाँ वसोवास छ। पेशागत रूपले मध्यपुर थिमिलाई श्रृजना र शिल्पीहरूको शहर भन्दा अत्युक्त हुँदैन। यहाँका अधिकांश जनता कृषि पेशामा संलग्न छन्, यसकारण मौसम अनुसारका हरियो तरकारी र धानबालीका लहलहाउँदा बालाहरूले यहाँको सौन्दर्यमा रौनक त थपिरहेकै हुन्छ, ठाउठाउमा सुकाउन राखिएका विभिन्न आकार प्रकारका माटाका भाँडाकुँडाहरूले पनि आगान्तुकहरूलाई छुट्टै आनन्द दिइरहेको हुन्छ। आफ्नो श्रम र श्रृजनाका लागि प्रसिद्ध यो क्षेत्रले काठमाण्डौ उपत्यकालाई चाहिने हरियो तरकारीको एउटा उल्लेख्य भागको मात्र आपूर्ति गर्दैन, माटाका विभिन्न घरेलु उपयोग र सजावटका सामानहरूको समेत नियमित आपूर्ति गर्दै आएको छ। हरित तरकारीको बगैचाको रूपमा परिचित यस नगरपालिकामा हरियो साग सब्जीका अनिरक्त प्रमुख बालिहरूमा धान, मकै, गहुँ, आलु पर्दछन्।

यस नगरमा मनाईने जात्राहरूमा विस्केट जात्रा, जिब्रो छेडने जात्रा, गाईजात्रा, ईन्द्रजात्रा, खड्ग जात्रा, दिपंकर जात्रा र पुलुकिसि जात्रा प्रमुख जात्रा हुन् भने महाकाली नाच, भैरब नाच, निलबाराही गण नाच, ईन्द्र अप्सरा नाच, हनुमान नाच, अष्टमात्रिका नाच, मयुर नाच, आदि प्रमुख नाचहरू हुन्। यस नगरपालिका खुला दिशामुक्त, पूर्ण खोप र पुर्ण साक्षर नगरपालिका व्रोपणा भइसेकेको छ।

१.२ विद्वमान अवस्थाको समीक्षा :

ऐतिहासिक, साँस्कृतिक र पुरातात्त्विक महत्व वोकेको राजधानी शहरमा रहेको यस मध्यपुर थिमि नगरपालिका अन्य नगरपालिकाको तुलनामा विशिष्ट साँस्कृतिक मूल्य मान्यता र विकासको ठुलो संभावना वोकेको शहरी क्षेत्र हो। हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति : मध्यपुर थिमि हाम्रो सम्पत्ति भन्ने मूल मर्मसाथ विकासको पथमा आगाडि लम्कीरहेको यस नगरपालिका क्षेत्रका आफै नै मौलिक प्रकृतिका सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौतीहरू नभएका होइनन्। जसको सहित र बस्तुनिष्ठ आकलनबाट यस नगरक्षेत्रको वास्तविक विकासको गन्तव्य पहिचान गर्न सहयोगी सिद्ध हुनेछ।

१.२.१. सबल पक्ष : कला संस्कृति र ऐतिहासिक धरोहरको रूपमा परिचित ३ नं. प्रदेश काठमाण्डौं उपत्यकाको मध्यभागमा अवस्थित यस नगरपालिका वास्तवमा असीमित संभावना तोकेको सामरिक महत्वको शहर हो। यस नगरक्षेत्र भित्रको साक्षरता दर प्रतिशत उच्च हुनु, विभिन्न क्षेत्रका विद्वान वर्गको वाक्लो उपस्थिति, भौगोलिक हिसावबाट प्राकृतिक विपत्ति ज्यादै न्यून, नगरक्षेत्र नदि किनारा बीचमा अवस्थित, पानी ढल्नाला हिसावले डुवानमुक्त, खानेपानीको मुहान श्रोत, शैक्षिक, खेल तथा स्वास्थ्यका हिसावले केन्द्र, विस्केट जात्रा, जिब्रो छेडने जात्रा, गाईजात्रा, ईन्द्रजात्रा र पुलुकिसि जात्रा, महाकाली नाच, भैरब नाच, निलबाराही गण नाच, ईन्द्र अप्सरा नाच, हनुमान नाच, अष्टमात्रिका नाच, नगरक्षेत्र भित्र यद्यपि कायम रहेका खुला क्षेत्रहरू, सार्वजनिक प्रति सरकारी जग्गाहरू, मल्लकालीन कला संस्कृति, पाटी पौवा, कुवा, चोक, मठ, मन्दिर, इनार, पोखरी, काठमाण्डौं उपत्यकाको ६ लेनको अरनिको राजमार्गको अधिकांश भाग यस नगर क्षेत्रमा अवस्थित हुनु आदि यस नगरको व्यवस्थित, बैज्ञानिक र आधुनिक नमूना स्मार्ट सिटिको रूपमा विकास गर्न सकिने हाम्रा असीमित संभावनाका लागि सबल पक्षहरू रहेका छन्। यस नगरक्षेत्र भित्रको सामाजिक

साँस्कृतिक सद्भाव, मेलमिलाप र भाइचारा, सामाजिक उत्तरदायित्वको भावना र सहकार्यको संस्कृति अर्को हाम्रो सबल पक्ष हो ।

१.२.२ कमजोर पक्ष : नगरपालिका घोषणा भएपछि एक कार्यकाल मात्र निर्वाचित जनप्रतिनिधिको नेतृत्वमा नगरपालिका सञ्चालन भयो । उक्त समयमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिको नेतृत्वमा नगरपालिकाको पूर्वाधार विकास तथा निर्माण सम्बन्धी विनियमावली, २०५७ निर्माण गरियो । नगर क्षेत्रमा भएका भूभागहरुको बर्गीकरण भयो । घर जग्गा नक्सापास मापदण्डका लागि नीतिगत व्यवस्था भयो । २०५९ साल श्रावण १ गते देखि २०७४ साल वैशाख ३० सम्म स्थानीय निकायको निवाचन हुन नसक्दा अन्य स्थानीय निकाय जस्तै यस नगरपालिकाले समेत निर्वाचित जनप्रतिनिधिबाट स्थानीय स्वायत्त शासनको अभ्यासलाई आत्मसाध गर्न सकेन । निर्वाचित जनप्रतिनिधिको रिक्तताको अवस्थाले बनेका नीतिगत व्यवस्थाको कार्यान्वयनमा सुस्तता आउनुका साथै नवीन सौचको सुधार योजनाले समत मूर्तसुप लिन सकेन । यस्तो परिस्थितिले यस नगरपालिका क्षेत्रमा शहरी विकासको आधारभूत मापदण्डको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्नु, नगर अवकाशाले सार्वजनिक प्रति जग्गाहरुको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्दै वहुपक्षीय उपयोगमा ल्याउन नसक्नु, सुरक्षित, संरक्षित हरियाली क्षेत्र भनी तोकिएका क्षेत्रहरुमा विना योजना र स्वीकृति भौतिक संरचनाको निर्माण हुनु, नगरपालिकाको स्वीकृत मापदण्ड अनुसार सडक, ढल, खानेपानी, विद्युत जस्ता विकासका पूर्वाधारहरुको वैज्ञानिक र समुचित व्यवस्थापन गर्न नसक्नु, नगरपालिको प्रशासकीय भवन, सामुदायिक भवन, सिटीहल तथा अन्य व्यवस्थित भौतिक पूर्वाधारको समय सापेक्ष व्यवस्था गर्न नसक्नु, नगरपालिका क्षेत्रमा सुरक्षित र व्यवस्थित पार्किङस्यलको व्यवस्थापन गर्न नसक्नु र नगरक्षेत्र भित्र उत्पादन हुने फोहोरको समुचित व्यवस्थापन गर्न नसक्नुलाई कमजोर पक्षको रूपमा पहिचान गरिएको छ । साथै, नगरपालिकाबाट निर्माण भएको नीति, नियम र मापदण्डको कडाईका साथ सबैलाई समान व्यवहार हुने गरी कार्यान्वयन प्रक्रियामा लैजान नसक्नुका साथै नगर प्रहरीको व्यवस्था हुन नसक्नुलाई समेत थप कमजोर पक्षको रूपमा पहिचान गर्न सकिन्छ ।

१.३.३ अवसर : विगतमा स्थानीय निकायको रूपमा रहेको यस नगरपालिका नयाँ संविधानको भावना र मर्म अनुरूप स्थानीय तहमा स्थापित भई निर्वाचित जनप्रतिनिधिबाट मध्यपुर थिमि नगरपालिकामा नगर कार्यपालिका, नगर व्यवस्थापिका र न्यायिक समिति जस्ता स्थानीय सरकारका अवयभावाट सञ्चालन हुनु यो आफैमा ठुलो अवसर हो । राज्य शक्तिको वाँडफाँड, संविधानको अनुसूची ८ र ९ मा भएको व्यवस्था, नेपाल सरकारले गरेको कार्य विस्तृतीकरण र विषयगत मन्त्रालय तथा विभागका संयन्त्र, जनशक्ति र बजेट सहितको कार्यक्रम हस्तान्तरण भई आउनु यस नगरपालिकाको समुचित विकास

व्यवस्थापनको असल अभ्यासका लागि अर्को ठुलो अवसरको रूपमा रहेको छ । सिंहदरबारको राज्यशक्ति नगर सरकारमा मात्र आएको छैन, जिल्लाको सेवा नगरपालिकामा र नगरपालिकाको सेवा प्रवाह बडातहमा र विगतको बडा तहको सेवा जनताको घरदैलोसम्म पहुँच स्थापित गर्ने यो अर्को सुनौलो अवसर हामी सामुद्ध । नगर सभाबाट बन्ने ऐन, नगर कार्यपालिकाबाट बन्ने नीति, नियम, कार्यविधिबाट आम नगरवासीको चाहना दिनमा चौविसै घण्टा, हप्तामा सातै दिन, संसारको जुन सुकै भूभाग वा स्थानमा रहेपनि विना लाईन प्रविधि मैत्री प्रक्रियाबाट जनअपेक्षा अनुसार आगामी दिनमा नगरको सेवामा जनताको सरल, सहज, पारदर्शी र न्यायिक पहुँच स्थापनाको ढोका समेत खोलिएको छ । विगतमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिको रिक्तताको अवस्थामा हुन नसकेका स्थानीय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन, सार्वजनिक पर्ति जग्गाको संरक्षण गर्दै वहु प्रयोगका साथै मनोहरा हनुमन्ते खोलाको वैज्ञानिक कोरिडर निर्माण गर्दै यस नगरलाई देशकै सुन्दर, व्यवस्थित, सफा र संभावना वोकेको आधुनिक जीवन सुविधा सम्पन्न नमूना स्मार्ट सिटिको रूपमा विकास व्यवस्थापन गर्दै अगाडि बढ्ने अवसर समेत हामी सामु आएको छ ।

- १.२.४ चुनौती :** सर्वैधानिक भावना र मर्म अनुरूप स्थानीय तहको सरकार आफैमा सबल र सक्षम हुन सक्दछ । तथापि विद्यमान पारस्थिति र परिवेशलाई मध्यनजर गर्दा यस मध्यपुर थिमि नगरपालिका समक्ष समेत नगरलाई अपेक्षित नतिजातर्फ उन्मुख गराउदै गर्दा अनेकौ चुनौतीहरूको सामाना गर्नु पर्नेछ । नगर विकासका सम्बन्धमा आम नागरिकबाट प्राप्त योजनाहरूको व्यवस्थापनका लागि वित्तीय श्रोतको परिचालन, कार्यवोभ अनुरूप नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने न्यून वित्तीय समानीकरण अनुदान, सेवा प्रवाहका लागि काय प्रकृति अनुरूप प्रशासकीय भौतिक संरचनाको कमजोर अवस्था, कार्यरत जनशक्तिको क्षमता र विज्ञता, विषयगत मन्त्रालय तथा विभागबाट प्राप्त हुने कार्यक्रम र बजेटको नतिजामुलक कार्यसम्पादन, प्राप्त अधिकार र कार्यक्षेत्र अनुरूप कार्य गर्न संस्कृति, जनताको बढ्दो माग र अपेक्षाको उचित सम्बोधन, निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र जनता बीचको त्रिपक्षीय उत्तरदायित्व निर्वाहको अवस्था जस्ता वहुआयामिक पक्षहरु नगर सरकारको सुशासन, विकास र प्रभावकारी सेवा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा देखा पर्ने चुनौतीहरु हुन् । फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि ढुवानी साधन, ट्रान्सफर स्टेशन र ल्याण्डफिलसाईटको अभाव, अव्यवस्थित तीव्र शहरीकरण, मनोहरा क्षेत्रमा सुकुम्वासी बस्ती व्यवस्थापन, पुराना बस्तीमा शहरी विकास अवधारणा अनुरूप कार्य गर्न कठिनाई, नगरपालिका भित्रका सुरक्षित क्षेत्रमा नगरपालिकाको स्वीकृत बिना घर निर्माण कार्यमा तीव्रता र ती घरको व्यवस्थापनमा कठिनाई, पुराना बस्तीहरुमा भुकम्प पछिको पुनर निर्माण कार्यले पूर्णता नपाएको, भु-उपयोग नक्शाको (Land use plan) को प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्नु, ढल

व्यवस्थापन, अधुरा योजना र पुरानो पेशकी वेरुजुको परिमाण अधिक, निजीस्तरबाट भएका अनियमित जग्गा प्लटिङ कार्यको रोकथाम, सार्वजनिक पर्ति जग्गामा अनधिकृत अतिक्रमण, हनुमन्ते र मनोहरा नदिमाथि भू माफियाको चलखेललाई कानूनी दायरामा ल्याउने जस्ता कठिनाई यस नगरको समुचित विकास व्यवस्थापनका लागि थप चुनौतीहरु रहेका छन् ।

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२, नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा जारी गरिएको आदेश, २०७३ (नेपाल सरकार, म.प.बाट स्वीकृत २०७३।१।०९) समेतको भावना अनुरुप जनतालाई आधारभूत सेवा र सुविधा स्थानिय स्तरमा नै उपलब्ध गराउने संवैधानिक प्रावधान बमोजिम स्थानीय तहको सरकारको रूपमा प्राप्त अधिकार बमोजिम सेवा प्रवाह र विकासको कार्यलाई व्यवस्थित रूपमा जनताको घर दैलामा नै सरकारको अनुभूति दिन नगरपालिकाहरूलाई स्वायत्त स्थानिय तहको रूपमा मान्यता दिएको छ । समग्र स्थानीय तहको विकास निर्माणको नेतृत्वदायी संस्थाको रूपमा स्थापित गरी नगरपालिकाको भुमिका र जिम्मेवारीमा समेत ठूलो परिवर्तन आएको छ । भावना र मर्मलाई आत्मसाथ गर्दै संघीय संरचना अनुरुप स्थानीय तहमा भएको निर्वाचनसंगै स्थानीय सरकारको रूपमा कार्यथालनी भई विषयगत कार्यालयहरूबाट समेत कार्यक्रम र जनशक्ति प्राप्त भई आएको हुँदा नगरपालिकाको कार्य सम्पादनलाई चुस्त, पारदर्शी, व्यवस्थित र समयानुकूल गुणस्तरीय एवम् सेवामैत्री ढंगले नगरबासीहरूलाई सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले न.पा.का सबै महाशाखा, शाखा, विषयगत शाखा, उपशाखाहरूले २०७४ श्रावण २९ र ३० गते ललितपुरको गोदावरीमा सम्पन्न भइ सो वार्षिक कार्यक्रम कार्ययोजना तर्जुमा गोष्ठीबाट आ.ब. २०७४/०७५ मा सुधारका कार्य सम्पादन गर्ने सामुहिक प्रतिवद्वता सहित गोदावरी घोषणपत्र समेत जारी गरिएको छ ।

दुई दिन सम्म संचालित सो कार्यालयाला गोष्ठीको पहिलो दिन (२०७४/४/२९) नगरपालिकाको कार्यकारी अधिकृत श्री कमल ज्ञावाली बाट कार्यालयाला गोष्ठीको उद्देश्य माथी प्रकाश पाईं कार्यक्रमको शुभारम्भ गर्नु भएको थियो भने गते यस नगरपालिकाको शाखागत कार्ययोजनाको प्रस्तुती महाशाखा मार्फत र हस्तान्तरण भई आएका शाखाहरूको प्रस्तुती सम्बन्धीत शाखाको प्रमुख मार्फत भएको थियो । नगरपालिकाको सम्बन्धित महाशाखा र नगरपालिकामा हस्तान्तरण भई आएका शाखाहरूबाट प्रस्तुत भएका कार्ययोजनाहरु माथी बिस्तृत छलफल भई एकिकृत वार्षिक कार्ययोजना तयार गरिएको थियो ।

दोश्रो दिन (२०७४/४/३०) यस नगरपालिकाका प्रमुख मदन सुन्दर (जगुलु) श्रेष्ठको अध्यक्षता, विशेष अधिति भक्तपुर जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी, मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका उप प्रमुख, अधितिहरुमा स्थानीय विकास अधिकारी, प्रमुख कोष नियन्त्रक जिल्ला प्रमुख इन्जिनियर, जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरु शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा वालवालिका, कृषि, भेटनगरी, वन, आयुर्वेद कार्यकारी

अधिकृत चागुनारायण नगरपालिकाको उपस्थितिमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत श्री कमल ज्वालीज्यूबाट एकिकृत वार्षिक कार्ययोजना प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

समापन कार्यक्रममा जिल्लास्थित विषयगत शाखाका सबै कार्यालय प्रमुखहरूले कार्ययोजना मार्फी आ आफ्नो धारण प्रकट गर्नु भएको थियो । विशेष अधितिको रूपमा उपस्थित प्रमुख जिल्ला अधिकारी ज्यूले नगरपालिकाबाट प्रस्तुत कार्ययोजना अत्यन्त राम्रो, बैज्ञानिक भएकोले सफल कार्य सम्पादनमा सफलता रहोस भन्ने शुभ कामना दिनु भयो । उप प्रमुख अञ्जना देवी मधिकर्मीले कार्ययोजनालाई संस्थागत स्वामित्व लिदै सफल कार्यन्वयन जान कर्मचारीहरूलाई निर्देशन दिनु भयो ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय भक्तपुर वार्षिक कार्यक्रम कार्ययोजना

कार्ययोजना तर्जुमा गोष्ठीको उद्देश्य

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको नगरसभाबाट स्वीकृत आ.व. २०७४।७५ को वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रमको कार्ययोजनाको खाका तयारी गर्ने (Road Map), नपा र विषयगत शाखाको स्पष्ट कार्य विभाजन गर्ने, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्वका साथ अपेक्षित लक्ष्य प्राप्त गर्ने, कार्य सहजता कायम गर्ने, समूह भावनाको विकास गर्ने (Team Building) ।

सहभागीहरूको अपेक्षा

कार्यगत स्पष्टता कायम हुने, नपा र विषयगत शाखाको कार्यगत एकता, विषयगत शाखाको उद्देश्य बमोजिम कार्य सम्पन्न, नगर क्षेत्रको समग्र विकासमा योगदान, समूह भावनाको विकास गर्ने (Team Building) ।

आचार सहित

छिमेकीसँग कानेखुशी नगर्ने, मोवाइललाई काउकुती अवस्था छाड्ने र आफ्नो कुरा राख्दा हात उठाएर पालो आए पछि मात्र राख्ने ।

खण्ड १ परिचय

१.१. महाशाखा र शाखाको संक्षिप्त परिचय :

१.२. महाशाखा र शाखाका कार्य विवरण :

१.३. पद र कार्य विवरण :

१.३.१ कर्मचारीको नाम :

पद :

कार्य विवरण

१.३.२ कर्मचारीको नाम : पद कार्य विवरण १.३.३ कर्मचारीको नाम :

पद :कार्य विवरण

१.४. जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व

खण्ड २

आ.व. २०७३/७४ को समीक्षा

२.१. सञ्चालन भएका कार्यक्रहरुको संक्षिप्त विवरण

२.२. उपलब्धी

२.३. कार्यसँग सम्बन्धित विद्यमान नीति, ऐन, नियम तथा कार्यविधिको विरण

२.४. अवसर

२.५. चुनौती

खण्ड ३

आ.व. २०७४/७५ को कार्य क्रम

३.१. स्वीकृत बजेट

क) चालु

ख) कार्यक्रम

ग) पूँजीगत

३.२. कार्यक्रम

३.३. अपेक्षित लक्ष्य र उपलब्धी

३.४. कार्ययोजना

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत

३.५. कार्यसञ्चालनमा देखा पर्न सक्ने चुनौती

३.६. समस्या समाधानका

खण्ड ४
कार्यकारी सारांश

अनुसूची १

शाखाको प्रतिवद्धताको घोषणा

(कार्यगत लक्ष्य, उद्देश्य, क्रियाकलाप, आचरण, अनुशासन, समयपालना, मासिक प्रतिवेदन, चौमासिक प्रतिवेदन, वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने गराउने र नगर सुशासनलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र सहज बनाउने जस्ता विषयहरु समावेश गरी तयार गर्न सकिनेछ)

अनुसूची २

मासिक प्रगति प्रतिवेदन फारान

साल : २०७४ महिना : श्रावण

○ महाशाखा/शाखाको नाम :

सि.नं.	सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरु	कार्यान्वयनको स्थिति	पहिचान भएका प्रमुख समस्याहरु	समाधानको प्रयास	कैफियत

शाखा/महाशाखा प्रमुखको नाम

सहि :

मिति :

कानून तथा प्रशासन महाशाखा

नगरपालिकाको सामान्य वस्तुस्थिति :-

स्थापना :-

२०५३ साल चैत्र १४ गते , (साविक ५ गा.वि.स.हरु बोडे , नगदेश , चपाचो , बालकुमारी र दिव्यश्वरी), क्षेत्रफल :- ११.४७ वर्ग कि.मी , उचाई :- समुद्री सतहवाट १३२६ मिटर , जनसंख्या :- ८३०३६ (२०६८ को जनधणना अनुसार) (हालको अनुमानित जनसंख्या : १ लाख) , जनसंख्या बढ्दि दर स ५.७५, औषत परिवार संख्या ४.०९ जना , वडा संख्या :- ९ वटा (साविक १७) , जनधनत्व ७८३९.४ प्रति वर्ग कि.मी , साक्षरता :- करिब ९८५

दरवन्दी विवरण

	स्वीकृत	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
स्थायी	११८	५५	६३	
जम्मा	११८	५५	६३	

नगर कार्यपालिका

कार्यकारी अधिकृतः १ जना प्रशासकीय प्रमुख ,अधिकृत स्तर सातौः २ जनामहाशाखा प्रमुख ,अधिकृत स्तर छैठोः ३ जना शाखा तथा उप शाखा प्रमुख ,सहायक स्तर पाचौः ४६ जना वडा सचिव र नपा ,सहायक स्तर चौथौः ५ जना वडा तथा नपा, स्थानीय पञ्जिकाधिकारी : ६ जनानपा ,सवारी चालक : ७ जना नपा कार्यालय सहयोगी : ८२ जना वडा तथा नपा सुरक्षा गार्ड : ९ जनानपा सेवा करार : १३ जना

विषयगत शाखा : शिक्षा

उप जि.सि.अ. १ जना,श्रोत व्यक्ति १ जना ,नायव सुब्वा १ जना ,खरिदार २ जना परिचालिका २ जना,कार्यालय सहयोगी (करार) १ जना जम्मा ८ जना

विषयगत शाखा : जनस्वास्थ्य

स्वास्थ्य चौकी (थिमि, बोडे, नगदेश, लोकन्थली, बालकुमारी)हेत्य असिष्टेट ५ जना ,खरिदार, १ जना (फाजिल),अन्य कर्मचारीहरु, ३१ जना जम्मा ,३७ जना

विषयगत शाखा : कृषि विकास

वाली विकास अधिकृत १ जना ,प्राविधिक सहायक २ जना ,कार्यालय सहयोगी २ जना ,जम्मा ५ जना

विषयगत शाखा : आयुर्वेद

कविराज निरीक्षक १ जना ,बैध१ जना ,कार्यालय सहयोगी १ जना जम्मा ३ जना

विषयगत शाखा : महिला तथा वालवालिका

महिला विकास निरीक्षक१ जना ,सहायक महिला विकास अधिकृत १ जना ,जम्मा २ जना

विषयगत शाखा : पशु सेवा

पुश विकास अधिकृत १ जना ,पशु स्वास्थ्य प्राविधिक २ जना ,कार्यालय सहयोगी १ जना ,जम्मा ४ जना

विषयगत शाखा : वन

सहायक वन अधिकृत १ जना

जिल्ला समन्वय समितिबाट काज

सब इन्जिनियर २ जना

जम्मा कर्मचारी संख्या नगरकार्यपालिका ५५ जना ,करार सेवा नपा १३ विषयगत शाखा ६०

जम्मा १३० जना

महाशाखाको कार्याधार

कार्यकारी अधिकृतको पत्यक्ष निर्देशनमा रही कार्य गर्ने ,कार्यकारी अधिकृतबाट प्रत्यायोजित कार्य गर्ने ,कार्य विवरणमा निर्दिष्ट कार्य सम्पादन गर्ने ,निर्दिष्ट गरिएका कार्यका अतिरिक्त दैनिक कार्यसम्पादनमा देखा पर्ने नवीन प्रकृतिका कार्यको समेत सम्बोधन गर्नुपर्ने

यस महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरु

कर्मचारी प्रशासन तथा मानव संशाधन विकास शाखा ,आर्थिक प्रशासन शाखा ,कानून तथा परामर्श शाखा सामुदायिक विकास तथा सरसफाई तथा गै.स.स समन्वय शाखा ,आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखा ,सुचना, समन्वय तथा अन्तराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा ,प्रशासनिक प्रकृतिका विषयगत शाखा र विषयगत शाखाका जनशक्तिहरु , वडा कार्यालयहरु ९ वटा

कानून तथा परामर्श शाखा को कार्यविवरण

कानूनी परामर्श ,नपा सम्बन्धी कानूनको मस्यौदा तयारी ,कानूनको संशोधन, परिमार्जनको खाका तयारी,मुद्रा व्यवस्थापन ,न्याय सम्पादन सम्बन्धी कार्य ,न्यायिक समितिको सचिवालय

आ.व. २०७३।७४ को उपलब्धी

- महाशाखा गठन सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन
- स्थानीय तहको सरकारको रूपमा आवश्यक ७ वटा कानूनको मस्यौदा तयारी
- आ.व. २०७४।७५ को बजेट नीति तथा कार्यक्रमको खाका तयारी
- सम्पदा अध्ययन प्रतिवेदन तयारी
चुनौती

स्थानीय तह संचालन सम्बन्धी ऐन कानूनको कार्यान्वयनमा अस्पष्टता , न्यायिक ईजलास गठन नहुनु , जनशक्तिको कमी ।

कर्मचारी प्रशासन तथा मानव संसाधन विकास शाखा

कार्यविवरण

कर्मचारी प्रशासन तथा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य मानव संसाधन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ,आन्तरिक नियन्त्रण तथा जिन्सी व्यवस्थापन ,कार्यालय सुरक्षा तथा सोधपुछ ,पञ्जीकरण ,विषयगत शाखा र जिल्लास्थित कार्यालयहरुसँगको समन्वय

आ.व. २०७३।७४ को उपलब्धी

वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न ४,५,८ ,९ वटै वडा कार्यालयहरुको व्यवस्था ,महाशाखाको गठन ,जनप्रतिनिधिहरुको कार्यकक्ष व्यवस्थापन ,भौतिक सामाग्रीहरुको व्यवस्था ,नपा सवारी साधनहरुको खरिद

जिन्सी बार्षिक खरिद योजना ०७४/७५

सि.न.	कार्यक्रम	बजेट	क्रियाकलाप	समयसारणी	कैफियत
१	स्टेशनरी तथा मसलन्द	७५०,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन	श्रवण मसान्त मंसिर मसान्त फागुन मसान्त जेष्ठ मसान्त	
२	छपाई	७५०,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन	श्रावन मसान्त कार्तिक मसान्त माघ मसान्त जेष्ठ मसान्त	
३	कार्यालय सामानहरु	४००,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन	श्रावण मसान्त मंसिर मसान्त माघ मसान्त बैशाख मसान्त	
४	फर्निचर	४००,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन	भाद्र १० सम्म मंसिर मसान्त जेष्ठ मसान्त	
५	फोहर मैला सामग्री	४००,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन	भाद्र मसान्त मंसिर मसान्त फागुन मसान्त जेष्ठ मसान्त	

जिन्सी बार्षिक खरिद योजना ०७४/७५

सि.न.	कार्यक्रम	बजेट	क्रियाकलाप	समयसारणी	कैफियत
६	कम्प्युटर, प्रिन्टर तथा अन्य मेरिनरी सामानहरु	२००००००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन कोटेशन माग	भाद्र मसान्त पौष मसान्त चैत्र मसान्त जेष्ठ मसान्त	
७	कम्पोष्ट बिन भाडो तथा सुइरो	१०,००,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन कोटेशन माग	भाद्र मसान्त पौष मसान्त बैशाख मसान्त	
८	सडक बति	३००,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन	आश्विन मसान्त चैत्र मसान्त	
९	खेलकुद सामग्री	९००,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिष्टिङ गर्ने दररेट सकलन कोटेशन माग	असोज मसान्त माघ मसान्त बैशाख मसान्त	
१०	पुस्तक	२५,०००/-	सोझै	माघ मसान्त	

जिन्ती बार्षिक खरिद योजना ०७४/७५

सि.न.	कार्यक्रम	बजेट	क्रियाकलाप	समयसारणी	कैफियत
११	कपडाको झोला	२००,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिस्ट गर्ने दररेट सकलन	असोज मसान्त बैशाख मसान्त	
१२	सवारी साधन खरिद	२,००,००,०००/-	सूचिकृतको सूचना प्रकाशन आर्थिक प्रस्ताव माग गर्ने आर्थिक प्रस्तावको मूल्याकन सम्भौता गर्ने	श्रावण मसान्त पौष मसान्त बैशाख मसान्त	
१३	औषधी तथा उपकरण खरिद	३५०,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिस्ट गर्ने दररेट सकलन कोटेशन माग	असोज मसान्त पौष मसान्त जेठ मसान्त	
१४	सफटवेयर खरिद	४९२,०००/-	सूचि दर्ता गर्ने सूचिकृतको लिस्ट गर्ने दररेट सकलन कोटेशन माग	असोज मसान्त मसिर मसान्त बैशाख मसान्त	

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति,

मध्यपुर थिमि हास्त्रो सम्पति”

खरिद कार्ययोजना

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति,

मध्यपुर थिमि हाम्रो सम्पति”

खरिद कार्ययोजना

सि.न	विवरण	श्रावण	भाद्र	अशोज	कार्तिक	मसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र	बैशाख	जेष्ठ	असार	कैफियत
२१	कम्प्युटर,प्रिन्टर र सो को सामानहरु						■							
२२	कम्प्युटर,प्रिन्टर र सो को सामानहरु									■				
२३	कम्प्युटर,प्रिन्टर र सो को सामानहरु		■	■			■	■			■			
२४	पुस्तक													
२५	सडक बति			■										
२६	सडक बति							■		■				
२७	कम्पोस्ट बिन भाडो						■							
२८	कम्पोस्ट बिन भाडो							■						
२९	कम्पोस्ट बिन भाडो							■						
३०	खेलकुद सामग्री													
३१	सुईरो													
३२	कपडाको भोला		■	■							■			
३३	कपडाको भोला										■			
३४	सवारी साधन खरिद		■	■										
३५	सवारी साधन खरिद						■							
३६	सवारी साधन खरिद									■				
३७	औषधी तथा उपकरण खरिद			■										
३८	औषधी तथा उपकरण खरिद						■							
३९	औषधी तथा उपकरण खरिद										■			
४०	सफट वेयर खरिद			■										
४१	सफट वेयर खरिद				■							■		
४२	सफट वेयर खरिद											■		

चुनौती

कार्यालय भवन साँगुरो ,भौतिक सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन ,कर्मचारीहरुको आचरण र अनुशासनको पालना सेवाग्राहीको वढदो अपेक्षा र गुनासो सुनुवाई

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति,

मध्यपुर थिमि हाम्रो सम्पति”

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैर्य ...
१	कोष व्यवस्थापन	सञ्चित कोष निकासा माग रकम स्थानान्तरण	०	दैनिक रूपमा आवश्यकतानुसार	
२	खर्च व्यवस्थापन	निर्णयानुसार प्राप्त फाइलको अध्यन बील भरपाई र प्राविधिक प्रतिवेदनको अध्ययन भूक्तानीका लागि चेक	०	दैनिक रूपमा आवश्यकतानुर	
३	राजस्व संकलन र दाखिला	कर निर्धारण राजस्व संकलन राजस्व रकम वैक दाखिला	०	दैनिक	
४	राजस्व संकलनका लागि वैक काउन्टरको व्यवस्था गर्ने	अवधारणा पत्रको तयारी प्रस्ताव माग वैकको छनौट वैक काउन्टरको स्थापना	५०	पहिला चौमासिक मित्र	
५	आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षणका लागि कागजातहरूको तयारी	निकास, खर्च, राजस्व आम्दानी सम्बन्धी कागजातहरू व्यवस्थित गरी फाइल खडा गर्ने		नियमित कार्य	
६	आम्दानी खर्चको र हिसाव	खर्च र आयको आकलन तयार गर्ने		प्रत्येक महिना	
७	आगामी आ.व.को बजेट तयारी	आय प्रक्षेपण खर्च अनुमान कार्यक्रम प्रस्ताव	५००	२०७५ वैशाख महिना	

आ.व. २०७३/७४ को उपलब्धी

साधरण खर्च ९२.९४ प्रतिशत बजेट रु. ३ करोड २७ लाख ७५ हजार ,अनुदान तथा कार्यक्रम खर्च ६८.४२ प्रतिशत ,बजेट रु १० करोड १४ लाख ६० हजार ,पूँजीगत खर्च ५६.४९ प्रतिशत ,बजेट रु २६ करोड ३ लाख ४४ हजार,राजस्व संकलन लक्ष्यको १८५.७६ प्रतिशत ,लक्ष्य : ६ करोड ७७ लाख २० हजार ९ सय ,पेशको छैन ।

सामुदायिक विकास, सरसफाई तथा गैसस समन्वय शाखा

कार्यविवरण

सामुदायिक परिचालन तथा गैसस समन्वन्धी कार्य गर्ने ,सरसफाई तथा फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,समाज कल्याण, पर्यटन विकास र संस्कृत प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य ,महिला तथा वाल विकास सम्बन्धी कार्य,लक्षित वर्ग कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यशिक्षा र खेलकूल सम्बन्धी कार्य ,सञ्चार र समन्वय सम्बन्धी कार्य

आ.व. २०७३/७४ को उपलब्धी

१. फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यमा स्थानीय निकायहरु, संघसंस्था, समुह तथा समुदाय र निजिक्षेत्रको सहभागितामा वृद्धि । २. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र र सामुदायिक स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमको नियमित संचालन । ३. बाल अधिकार संरक्षण, सम्बद्धन र बालश्रम विरुद्धको अभियानमा सराकोकारवालाहरुको सहकार्यमा वृद्धि । ४. सवै वडाहरुमा वडा नागरिक मञ्च र ना.स.के.को गठन र परिवालन । ५. पुर्ण खोप नगरपालिका घोषणा । ६. नगर क्षेत्रका ८०० जना महिलाहरुको विभिन्न आय आर्जन तथा सीप विकास ।

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
१	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	सुचना प्रकाशन, अदावाधिक, परिचय पत्र वितरण तथा चौमासिक रूपमा बैक मार्फत रकम वितरण	७५०००	प्रत्येक चौमासिकमा रकम वितरण	
२	स्वास्थ्य जनचेतना, उपचार तथा औषधी, सामाग्री सहयोग एवं अनुगमन कार्यक्रम खर्च	निवेदन संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्षपेश गर्ने	६००	न.पा.को निर्णयानुसार बर्षे भरि	
३	एच.आई.झा.एड्स लगायत सरुवा रोग न्यूनिकरण तथा लागु औषध सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	५०	न.पा.को निर्णयानुसार बर्षे भरि	
४	मासु पसल तथा बजार अनुगमन कार्यक्रम	अनुगमन गर्ने	५०	प्रत्येक चौमासिकमा २ पटक	
५	गरिव तथा विपन्नका लागि स्वास्थ्य उपचार सहयोग कार्यक्रम	निवेदन संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	१०००	न.पा.को निर्णयानुसार बर्षे भरि	

६	मातृ शिशु स्वास्थ्य सुधारका लागि स्यमसेविका परिचालन	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरुलाई घरदैलो परिचालन	१००	मासिक १ पटक	
७	मातृ शिशु स्वास्थ्य चौकीहरुमा औजार र सामाग्री	स्वास्थ्य चौकीहरुको स्थलगत निरीक्षण, निवेदन संकलन	१००	दोश्रो चौमासिकमा	
८	खेलकुद कार्यक्रम सहयोग	कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	४०००	न.पा.को निर्णयानुसार बर्षे भरि	
९	रक्त अल्पता,आङ्ग खस्ने तथा प्रशुतिको समस्यामा परेका महिलाहरुको स्वास्थ्य उपचारको लागि औषधी तथा सामाग्री खरिद तथा सहयोग	कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	१०००	न.पा.को निर्णयानुसार बर्षे भरि	
१०	आर्जन तथा सीप विकास तालिमका प्रशिक्षाथीहरुले उत्पादन गरेका सामाग्रीहरुको प्रवर्द्धन तथा मेला आयोजना	समुहको विवरण संकलन, स्टल व्यवस्थापन, प्रचार प्रसार मेला आयोजना	१०००	दोश्रो चौमासिक	

११	बालकलव तथा सञ्जाल सुदृढीकरण, बाल भेला सञ्चालन, बाल कल्व गठन तथा परिचालन, क्षमता विकास तालिम तथा बालश्रम शोषण न्यूनिकरण कार्यक्रम	बाल कलवको गठन, बाल कलवको विवरण संकलन, भेला आयोजना, सञ्जाल पुनरगठन, क्षमता विकास तालिम	१५०	दोश्रो चौमासिक	
१२	टुहुरा गरिब विपन्न तथा जेहन्दार, असहाय र भुकम्प पिडित बालबालिका छात्रवृति	विद्यालयमा पत्राचार गर्ने, बालबालिकाको विवरण संकलन र छात्रवृति वितरण	१००	तेश्रो चौमासिक	
१३	दलित, गरिव तथा विपन्न छात्र छात्रा बालबालिकाका लागि पोशाक, स्टेशनरी तथा शैक्षिक सामाग्री अनुदान सहयोग	विद्यालयमा पत्राचार गर्ने, बालबालिकाको विवरण संकलन र शैक्षिक सामाग्री वितरण	२००	दोश्रो चौमासिक	
१४	न.पा.को वेभसाईट अपडेट तथा सूचना केन्द्र सुदृढीकरण तथा व्यवस्थापन	सुचनाहरु संकलन, वेबसाईट अद्यावधिक, सामाग्री व्यवस्थापन	५०	बर्षे भरि	
१५	न.पा. गतिविधी तथा सूचना प्रचार प्रसार एफ.एम. कार्यक्रम	सुचना तथा जानकारीहरु संकलन, एफएम कार्यक्रम प्रशारण	११०	हप्ताको १ पटक	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
१६	जेष्ठ नागरिक सेवा निवृत्त उच्च राष्ट्रसेवक, तथा बुद्धिजीवी विज्ञ हस्तांग नगरको विकास बारे सञ्चार तथा अनुभव आदान प्रदान बारे कार्यशाला गोष्ठी	विवरण संकलन, अद्यावधिक र			
१७	जेष्ठ नागरिक सम्मान तथा औषधी वितरण	वडावाट विवरण संकलन गर्ने र सम्मान कार्यक्रम गर्ने	२००	चैत्र महिनाको तेश्रो-चौथौ हप्ता	
१८	प्रकोप व्यवस्थापन तथा खोज उद्धार सामाग्री खरीद तथा व्यवस्था	खोज तथा उद्धार सामाग्रीको निरीक्षण तथा अद्यावधिक गर्ने र सामाग्री खरिद गर्ने	५०	दोश्रो चौमासिक	
१९	प्रकोप राहत सहयोग अनुदान	निवेदन संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकउत समक्षपेश गर्ने	१००	न.पा.को निर्णयानुसार बर्षे भरि	
२०	नगर तथा समुदाय स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति सञ्जाल गठन तथा कार्यशाला गोष्ठी कार्यक्रम	विवरण संकलन गर्ने र सञ्जाल गठन गर्ने	१२५	तेश्रो चौमासिक	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
२१	स्थानीय कला संस्कृति जगोना तथा जात्रा पर्व सञ्चालन व्यवस्थापन	निवेदन संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	१०००	न.पा.को निर्णयानुसार	
२२	स्थानीय चाडपर्व पुजाआजा तथा जात्रा सञ्चालन	निवेदन संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	५००	न.पा.को निर्णयानुसार	
२३	भैरव नाच,महाकाली नाच,निलवाराही नाच लगायतका प्रमुख नाचको संरक्षण तथा सञ्चालन सहयोग	निवेदन संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	२००	न.पा.को निर्णयानुसार	
२४	आदिवासी जनजातिको भाषा,संस्कृति प्रवर्धन तथा विकास कार्यक्रम	निवेदन संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	१००	न.पा.को निर्णयानुसार	
२५	गरिव दलित उत्पिडित विपन्न वर्गका लागि आय एवं सिप तथा पेशा प्रवर्धन कार्यक्रम	प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	२००	न.पा.को निर्णयानुसार	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
२६	कृषि सहकारी तथा प्राङ्गारिक खेति प्रवर्धन गर्ने	प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	१००	न.पा.को निर्णयानुसार	
२७	सहकारी प्रवर्धन कार्यक्रम	प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	५०	न.पा.को निर्णयानुसार	
२८	अपाङ्गहरुको हितका लागि उपकरण सामग्री तथा औषधी सहयोग कार्यक्रम	प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	१५०	न.पा.को निर्णयानुसार	
२९	बहिराहरुका लागि सांकेतिक भाषा कक्षा सञ्चालन	प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	५०	दोश्रो चौमासिक	
३०	बहु अपाङ्गता भइका वालवालिका लागि दिवा कक्षा सञ्चालन सहयोग	बार्षिक प्रतिवेदन र कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन	२००	पहिलो - तेश्रो चौमासिक	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
३१	किशोर किशोरी स्वास्थ्य सचेतना कार्यक्रम	प्रस्ताव संकलन गर्ने र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	५०	दोश्रो चौमासिक	
३२	बाल अधिकार संरक्षण बाल श्रम विरुद्ध अभियान कार्यक्रम	कार्यक्रमको तयारी र संचालन	५०	दोश्रो चौमासिक	
३३	अन्तर बाल क्लव अध्ययन अवलोकन कार्यक्रम	बालक्लवलाई पत्राचार गर्ने र विवरण संकलन गरि अवलोकन भ्रमण लाने	५०	तेश्रो चौमासिक	
३४	फोहर संकलन व्यवस्थापन तथा सरसफाईमा जनशक्ति परिचालन	वडा स्तरमा दैनिक कुचिकार परिचालन, सरसफाई तथा फोहर संकलन	१६००		
३५	फोहरमैला संकलनमा गाडी संचालन ईन्थ्यन तथा मर्मत खर्च	गाडीको नियमित अनुगमन	७९०	आवश्यकता अनुसार	

सि. नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
३६	कुचिकार पोशाक	कुचिकारको विवरण संकलन तथा अद्यावधिक	६०	अशोज महिनामा	
३७	फोहरमैला संकलन सामाग्री व्यवस्था	सामाग्रीहरुको अद्यावधिक कार्य र खरिद	४००	प्रत्येक चौमासिकमा कम्तिमा १ पटक	
३८	मनोहरा र हनुमन्ते नदि सरसफाई अभियान	कार्ययोजना तयारी, सामाग्री व्यवस्थापन, प्रचार प्रशार र सर सफाई	१००	प्रत्येक चौमासिकमा कम्तिमा १ पटक	
३९	स्थानीय संघ संस्थाहरुसंग सहकार्य गरि सरसफाई कार्यक्रम संचलन	निवेदन तथा कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन र			
४०	प्लाष्टिक संकलन तथा सुईरो वितरण कार्यक्रम र कम्पोष्ट विन	निवेदन संकलन र नक्सा पास गर्ने, नामसारी गर्नेलाई वितरण	१०००	बर्षे भरि	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
४१	नगरमा डम्प भएको फोहरमैला व्यवस्थापन तथा विशेष सरसफाई कार्यक्रम	स्थलग निरीक्षण कार्य, निवेदन संकलन, प्रचार प्रसार, सरसफाई कार्य	३००	मासिक १ पटक	
४२	फोहरमैला व्यवस्थापनमा संलग्न समुहका व्यक्ति संघ संस्थाहरुसंग अन्तरकिया कार्यक्रम	समुहहरुको विवरण संकलन र कार्यक्रम संचालन	५०	तेश्रो चौमासिक	
४३	नगर सरसफाई तथा मठ मन्दिर र पाटी पौवा सरसफाई कार्य	स्थानीय स्तरवाट निवेदन संकलन, कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	३००	बर्षे भरि	
४४	सुंगा फोहरपानी प्रशोधन केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन	बार्षिक प्रतिवेदन र कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन	७५	पहिलो चौमासिक	
४५	वेवाइसे मृतक व्यक्ति तथा पशुको व्यवस्थापन कार्य	सुचना तथा जानकारी संकलन	३००	दैनिक रूपमा	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
४६	घरेलु फोहरमैला व्यवस्थापन तालिम तथा कम्पोष्ट विनको प्रयोग निर्देशिका एवं लेखन	सुचना सामाग्री संकलन तथा तयारी, कम्पोष्ट विनको प्रयोग निर्देशिका कपिको अद्यावधिक	१००	तेश्रो चौमासिक	
४७	कृषिजन्य तथा कुहिने फोहरबाट वायो र्यास निकाल्ने प्लान्टसुरक्षाका लागि जनशक्ति व्यवस्था तथा संचालन एवं व्यवस्थापन कार्य	प्लान्टको स्थलगत निरीक्षण, प्राविधिक निरीक्षण तथा लागत अनुमान कार्य, मर्मत सम्भार र सञ्चालन	२२५	दोश्रो- तेश्रो चौमासिक	
४८	नगर क्षेत्रमा होर्डिङ बोर्ड जथाभावी राखेका पम्पलेट, पोष्टर व्यानर हटाउन जनशक्ति परिचालन एवं प्रचार प्रसार	प्रचार प्रशार, स्थलगत निरीक्षण, टोली परिचालन	२००	दोश्रो- तेश्रो चौमासिक	
४९	प्लाष्टिक भोलाको प्रयोगमा न्यूनिकरण तथा निरुत्साहित गर्ने कपडा भोला वितरण कार्यक्रम	भोलाको नमुना तयारी, भोला बनाउने र वितरण गर्ने	२००	तेश्रो चौमासिक	
५०	वृक्षारोपन तथा हरियाली पर्वद्वन्न कार्यक्रम	निवेदन तथा कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन र कार्यकारी अधिकृत समक्ष पेश गर्ने	३००	तेश्रो चौमासिक	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
५१	वडा स्तरमा फोहरमैला संकलन, व्यवस्थापन, सरसफाई तथा सचेतना कार्यक्रम प्रति वडाको लागि रु ४०००००	वडा कार्यालयवाट कार्यक्रम संकलन	३६००	वडा कार्यालयको निर्णयानुसार	
५२	ल्याण्डफिल साईट तथा ट्रान्सफर स्टेशनको सम्भावना अध्ययन तथा व्यवस्थापन कार्य	स्थलगत निरीक्षण, सुचना प्रकाशन र सम्भावना अध्ययन	१५००	पहिलो- तेश्रो चौमासिक	शहरी विकास तथा याजना पुर्वाधार महाशाखावाट
५३	वोडे मातृशिशु स्वास्थ केन्द्र सँचालन तथा पुर्वाधार विकास	बार्षिक प्रतिवेदन र कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन	२५०	पहिलो र दोआ चौमासिक	
५४	चपाचो सामुदायिक स्वास्थ केन्द्र सँचालन तथा पुर्वाधार विकास	बार्षिक प्रतिवेदन र कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन	२००	पहिलो र दोश्रो चौमासिक	
५५	थिमि निशुल्क क्लिनिकलाई सँचालन तथा पुर्वाधार विकास	बार्षिक प्रतिवेदन र कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन	२५०	पहिलो र दोश्रो चौमासिक	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
५६	न.पाको सहगोगमा संचालित वडा. नं ९ र १३ को शिशु स्याहार केन्द्र सँचालन तथा पुर्वाधार विकास	बार्षिक प्रतिवेदन र कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन	३००	पहिलो र दोश्रो चौमासिक	
५७	सहयोगी आँखा उपचार केन्द्र सँचालन पुर्वाधार विकास जेष्ठ नागरिक	बार्षिक प्रतिवेदन र कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन	५०	पहिलो चौमासिक	
५८	नगर स्वास्थ्य केन्द्र सँचालन तथा पुर्वाधार विकास	स्थलगत निरीक्षण, आवश्यकता पहिचान	७००	पहिलो र दोश्रो चौमासिक	
५९	सामुदायिक विधालयमा संचालित प्रारम्भिक शिशु विकास केन्द्र तथा विधालयलाई शैक्षिक सामाग्री वितरण तथा पुर्वाधार विकास कार्य	स्थलगत निरीक्षण, शिशु विकास केन्द्रको विवरण संकलन, आवश्यकता पहिचान	४५०	दोश्रो चौमासिक	
६०	वडास्तरीय बजेटवाट सँचालन हुने लक्षित बर्गको कार्यक्रमहरु	वडावाट स्वीकृत कार्यक्रम संकलन		वडा कार्यालयको निर्णयानुसार	

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
६१	कोरिया नेपाल मैत्री अस्पतालको पुर्वाधार विकास तथा सञ्चालन	स्थलगत निरीक्षण, सुचना प्रकाशन र सम्भावना अध्ययन, योजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन, लागत अनुमान, टेण्डर प्रकाशन	११८००	पहिलो- तेश्रो चौमासिक	शहरी विकास तथा योजना पुर्वाधार महाशाखावाट
६२	आस्था महिला विद्यालयको पुर्वाधार विकास तथा सञ्चालन	योजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव संकलन,	१५०	पहिलो चौमासिक	
६३	सञ्चार क्षेत्र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	प्रस्ताव संकलन	१००	दोश्रो - तेश्रो चौमासिक	
६४	पुस्तकालय तथा सहयोग कार्यक्रम	प्रस्ताव संकलन	३१०	दोश्रो - तेश्रो चौमासिक	
६५	खेलकुद संचालन तथा विकास कार्यक्रम	प्रस्ताव संकलन	३५०	दोश्रो - तेश्रो चौमासिक	

चुनौती

नगरपालिका, विषयगत शाखा विचको स्पष्ट कार्य विभाजन ,छिमेकी नगरपालिकाहरुसंगको समन्वय र सहकार्य।उपयुक्त कार्यकक्षको व्यवस्था । फोहर संकलन तथा दुवानीका लागि आवश्यक जनशक्ती, श्रोत साधन तथा गाडीहरुको व्यवस्था गरि फोहर संकलन तालिका बनाई कार्य । ट्रान्सफर स्टेशन र ल्याण्डफिल साईटको व्यवस्था । सामाजिक परिचालन कार्यक्रमको निरन्तरता । सार्वजनिक निजी साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखा कार्यविवरण

आन्तरिक लेखापरिक्षण सम्बन्धी कार्य ,अन्तिम लेखा परीक्षणको तयारी ,लेखा समिति सम्बन्धी कार्य ।

उपलब्धी

शुन्य पेशकी बेरुजु ,समयमा नै आन्तरिक लेखा परीक्षण सम्पन्न ,आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी ,अन्तिम लेखा परीक्षणका लागि पूर्व तयारी भएको ,आर्थिक अनुशासन र वित्तीय जवाफदेहीताको प्रभावकारीतामा बृद्धि भएको,भुक्तानी पूर्व पूर्व लेखापरीक्षणको अभ्यासको थालनी

चुनौति

विद्यमान ऐन नियम र कानूनको पालना ,वित्तीय जवाफदेही तथा आर्थिक अनुशासनमा दिगोपना कायम गर्ने ,जनप्रतिनिधिको शीघ्र कार्य गर्ने चाहनाका कारण प्रक्रियागत विधि पालनामा कठिनाई ,नपाको आफ्नै आर्थिक ऐन, नियम, कार्यविधि निर्माण ,खरिद प्रक्रियाको व्यवस्थापन , आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारीता

सुचना, समन्वय तथा अन्तर राष्ट्रिय सम्बन्धन शाखा

कार्यविवरण

सुचना अभिलेख सम्बन्धी कार्य ,बैदेशिक समन्वय सम्बन्धी कार्य ,समन्वय तथा अन्य कार्य ।

उपलब्धी

वेभसाईटको सञ्चालन ,राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय भगिनी सम्बन्धको थालनी ,अनलाईन सेवा , राजस्व प्रणाली पूऱ् अनलाईन कम्प्यूटरकृत भएको ।

चुनौती

जनशक्तीको कमी ,आधुनिक प्रविधिमा समसामयिक सुधार ,अन्तरराष्ट्रिय समन्वय र सम्बन्धको व्यस्थापन ।

प्रतिवद्धता

कार्यालय समयको पालना र पाशाक अनिवार्यता ,सबै कर्मचारीरीहरूलाई समयानुकूल कार्यविवरण दिने ,शुन्य बेरुजु पुराना पेशकी रकममा कम्तिमा १०% ले घटाउने १९०% लाभग्राहीहरूसंग निजी आवास पुनरनिर्माण अनुदान सम्झौता ,सम्पन्न गरि अनुदान रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने । सामाजिक सुरक्षा भत्ता द वटा बैंक मार्फत चौमासिक रूपमा भत्ता वितरण गर्ने र प्रत्येक चौमासिकमा १ दिन सबै बैंकले बैंक सम्म जान नसक्ने अशक्त, अपाङ्ग र जेष्ठ नागरिकहरूलाई घरदैलो कार्यक्रम गरि भत्ता वितरण गर्ने । लक्ष्य अनुरुप राजस्व संकलन । नगर क्षेत्रका आर्थिक विपन्न, वेरोजगार महिलाहरु, युवाहरु तथा अन्य लक्षित वर्गका लागि आय आर्जन तथा सीप विकास कार्यक्रम सम्बन्धित वडा तहवाट पहिचान गरि संचालन गर्ने ।

शहरी विकास तथा योजना महाशाखा

महाशाखाको कार्यभार

कार्यकारी अधिकृतको प्रत्यक्ष निर्देशनमा रही कार्य गर्ने, कार्यकारी अधिकृतबाट प्रत्यायोजित कार्य गर्ने, कार्य विवरणमा निर्दिष्ट कार्य सम्पादन गर्ने निर्दिष्ट गरिएका कार्यका अतिरिक्त दैनिक कार्यसम्पादनमा देखा पर्ने नवीन प्रकृतिका कार्यको समेत सम्बोधन गर्नुपर्ने

शहरी विकास तथा योजना शाखा

शहरी विकास तथा योजना शाखा, नक्सा शाखा, प्राविधि प्रकृतिका विषयगत शाखा र विषयगत शाखाका जनशक्तिहरु, वडा कार्यालयहरु ९ वटाकार्यविवरण, शहरी विकास तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्य, निर्माण तथा आयोजना प्रस्ताव र कार्यान्वयन, नक्सा प्रशासन भू योजना तथा शहरीकरण, शहरी विकास तथा योजना सम्बन्धी कानूनको मस्यौदा तयारी तथा संशोधन, प्राविधिक प्रकृतिका विषयगत शाखा र विषयगत शाखाका जनशक्तिहरु वडा कार्यालयहरु ९ वटा

शहरी विकास तथा योजना शाखा

कार्यविवरण

योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्य, स्वीकृत वार्षिक योजाको सञ्चालन, उपरोक्ता समिति व्यवस्थापन, योजना अनुगमन तथा फरफारक, सम्पदा संरक्षण सम्बन्धी कार्य, भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा विकास सम्बन्धी कार्य

- आ.व. २०७३।७४ को उपलब्धी

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति, मान्यपुर थिए हाम्रो सम्पति”

आ.व. २०७३।७४ को उपलब्धी

प्रतिफल सूचक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति
ग्रामेल सडक निर्माण	कि.मी.	१.५	०.५८४
कालोपत्रे सडक निर्माण	कि.मी.	३.००	२.७३३
सडक मर्मत संभार बृहत	कि.मी.	२.००	०.४९१
ठुगा छपाई	व.मि	३००	२१२
खानेपानी पाईप लाईन	र.मि.	२५००	१५२२
ढल निर्माण	र.मि	३०००	१८५०
मन्दिर मर्मत	वटा	१०	८
पाटी मर्मत तथा पुनःनिर्माण	वटा	१५	१०
पोखरी मर्मत तथा सरसफाई	वटा	५	३
ईनार मर्मत तथा पुनःनिर्माण	वटा	५	३
खेल मैदान तथा पार्क	वटा	५	३

-

“हास्रो कला हास्रो संस्कृति,

मध्यपुर थिमि हास्रो सम्पति”

आ.व. २०७४।७५

वडा गत योजनाहरू	योजना संख्या	बिनियोजित बजेट (०००)	
वडा १	२४	१ करोड ४० लाख	
वडा २	२८	१ करोड ४० लाख	
वडा ३	२१	१ करोड ४० लाख	
वडा ४	५२	१ करोड ४० लाख	
वडा ५	४६	१ करोड ४० लाख	
वडा ६	२८	१ करोड ४० लाख	
वडा ७	३६	१ करोड ४० लाख	
वडा ८	३६	१ करोड ४० लाख	
वडा ९	१९	१ करोड ४० लाख	
जम्मा	२९०	१२६००००००	
नगर स्तरिय योजना	४४	१६५२०००००	
सडक बोर्ड अन्तर्गत सञ्चालन हुने योजना	१६	११३३५०००	
अन्य आकस्मिक योजना	५०	रु ५ लाख र ५ लाख भन्दा कम रकमका योजनाहरू को संख्या २४२	
कूल जम्मा	४९०		

३१	तहानन्दी कुकी ईनाए, गणेश मन्दिर जिर्णघार	बडा नं. ५	१ वटा	६००
३२	चोडे गणेश अगाडिको पाटी पुनः निर्माण	बडा नं. ५	१ वटा	७००
३३	दिगुटोल स्थित महादेव मन्दिर पुनः निर्माण	बडा नं. ५	१ वटा	५००
३४	तहानन्दी सार्वजनिक धारा देखि ईनार सम्मको बाटो मर्मत	बडा नं. ५	३०० मिटर	३००
३५	ढालप्पा देखि जलखु ओरालो सम्म ह्यूम पाईप जडान	बडा नं. ५	१०० मिटर	२००
३६	दिगु भैरव सतलमा बाल पुस्तकालय स्थापना	बडा नं. ५	१ वटा	३००
३७	व्यक्तिकृत विकास तथा महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम	बडा नं. ५	३ वटा	३००
३८	लक्षित वर्ग/ समूहका लागि आय आर्जन तथा शिप मूलक कार्यक्रम	बडा नं. ५	३ वटा	३००
३९	आदिवासी जनजाती समूहका लागि सेरामिक्स तालिम	बडा नं. ५	१ वटा	३००
४०	चालकलब व्यवस्थापन तथा सामाग्री वितरण	बडा नं. ५	१ वटा	२००
४१	खानेपानी पाईपमा धुने पाटिमा चावि हाल्ने	बडा नं. ५	१ वटा	२००
४२	अपार्ग तथा जेठ नागरिकहरूका लागि आवश्यक सामाग्री वितरण	बडा नं. ५	१ वटा	१००
४३	चोडेटोलको बाजेको घर अगाडिको ख्योःमा इटा ढुङ्गा छान्नु पर्ने ।	बडा नं. ५	२०० मिटर	९००
४४	हातिमहाकाल टोलको चोकको इनार मर्मत गर्ने		वटा	१००
४५	नासनली टोलमा भट्टा निर्माणस्थलमा इटा छपाई गर्ने र ढुगाको गारो लगाउने ।	बडा नं. ५	१ वटा	४००
४६	प्राणेदय प्राथमिक विद्यालयमा सिमाकन गर्ने र बाल लगाई बार निर्माण गर्ने	बडा नं. ५	१ वटा	१००
	बडा नं. ५ को जम्मा बजेट			१५०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन क्र. हजारमा
१	पुख्ताटोलको खानेपानीको पाईप व्यवस्थित तथा विस्तार साथे ईटा छपाई कार्यक्रम	बडा नं. ७	२०० मिटर	१०००
२	कुम्हालाल्ली ईनारमा टैकी र मेशिनको व्यवस्था	बडा नं. ७	१ वटा	४००
३	ऐतिहासिक कला सांस्कृतिक संरक्षण	बडा नं. ७	१ वटा	२००
४	सार्वजनिक शौचालयबाट मिलरोड निस्कने बाटोमा आवश्यकता अनसाम ह्यूम पाईप विस्तार	बडा नं. ७	२०० मिटर	८००
५	सिद्धिकालीचोकबाट सिउचाको सम्म ह्यूमपाईप विस्तार	बडा नं. ७	१५० मिटर	७००
६	गणेश मात्रिको छाना तथा हल निर्माण	बडा नं. ७	१ वटा	२००
७	छवासो बगाल तथा ढल निकास	बडा नं. ७	२०० मिटर	५००
८	छवासो दबु निर्माण	बडा नं. ७	१ वटा	३००
९	छवाकासी उकोलो मर्मत सम्भार	बडा नं. ७	५० मिटर	२००
१०	छवाकासी बाल उचान स्तरोन्ती	बडा नं. ७	१ वटा	३००
११	न्तु हिटी गयरदुको सडक विस्तार	बडा नं. ७	१५० मिटर	१००
१२	विष्णुतीर्थ जाने बाटो उत्तर उकाला ढलान	बडा नं. ७	५० मिटर	३००
१३	विष्णुतीर्थ पाटी निर्माण	बडा नं. ७	१ वटा	५००
१४	न्तुछोल्ले टोलमा ईटा छपाई	बडा नं. ७	३०० मिटर	६००
१५	सिचु अपला सडक विस्तार	बडा नं. ७	१००० मिटर	१००
१६	नगदेश स्वात्य चौक बच्छाडिको सार्वजनिक जग्गा सीमाकन र व्यवस्थापन	बडा नं. ७	१ वटा	५००
१७	सिचुटालसो बोजु गूठी जाने बाटो ढल तथा ईटा छपाई	बडा नं. ७	१५० मिटर	५००
१८	देवनगर टाल सुधारमा दाया वाया बाल तथा ओरालोमा ढलान	बडा नं. ७	३०० मिटर	३००
१९	गाडिटोको सार्वजनिक जग्गामा बाल उचान निर्माण	बडा नं. ७	३ वटा	६००
२०	गाडिटोको सार्वजनिक जग्गामा बाल उचान निर्माण	बडा नं. ७	१ वटा	४००

२१	व्यूटी पालं तालिम	वडा नं. ७	१ वटा	१५०
२२	सार्विक परम्परालाई जीवन्त राख्न सिद्धिगणेश क्षेत्र विकास कार्यक्रम	वडा नं. ७	१ वटा	१५०
२३	बहाननीको जनचेतना यूवा वाचनालयमा बाल पुस्तकालय	वडा नं. ७	१ वटा	२००
२४	गणेश मन्दिरको उत्तर तर्फको नित्य भजन पाटीको ममत सम्मार	वडा नं. ७	१ वटा	५००
२५	सेरोहीटी गाःहिटी सिचुको हिटी पमा हिटी न्यु हिटी संरक्षण	वडा नं. ७	१ वटा	३५०
२६	कृषकहरुलाई च्याउ खेती तालिम	वडा नं. ७	१ वटा	२०
२७	मलखार्द व्यवस्थापन तालिम	वडा नं. ७	१ वटा	५०
२८	महाखेल देखि ध्याकासी जोड्ने बाटोमा रिटेनिग बाल तथा ढल निर्माण	वडा नं. ७	१ वटा	१५००
२९	बहाननी टोल सडक स्तरउन्नती	वडा नं. ७	४०० मिटर	६००
३०	लेचाटोलमा इटा छपाई	वडा नं. ७	१५० मिटर	३००
३१	महादेव पोखरीको दक्षिण तरफको बाटो सुधार	वडा नं. ७	१५० मिटर	३३०
३२	पाचनली टोलमा इटा छपाई	वडा नं. ७	२५० मिटर	६००
३३	सिद्धिगणेश मार्गको नारायण मन्दिर जीर्णदार	वडा नं. ७	१ वटा	५०
३४	धुन्वेपाखा भण्डारीटोलबाट कमल पोखरी जानेबाटोमा रिटेनिग बाल	वडा नं. ७	८० मिटर	४००
३५	धुन्वेपाखा टोल डिल्लीराम लुईटल घरजाने बाटो ढलान तथा चौतारा निर्माण	वडा नं. ७	५० मिटर	२००
३६	धुन्वेपाखा तामाङवस्तीमा खानेपानी व्यवस्था	वडा नं. ७	१ वटा	१००
वडा नं. ७ को जम्मा बजेट				१८०००

क्र.सं	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन	लक्ष्य	विनियोजन
१	लाई भजन पाटीलाई पाण्ठा दिने	वडा नं.८	१ वटा	६००
२	खपला पोखरी भरसरमा दुगा छपाई एवम बर्गोंचा निर्माण गरनको लागि	वडा नं.८	१५० मिटर	४००
३	वडा नं.८ क्षेत्रको दुगा छपाई ममत गर्ने कार्यको लागि	वडा नं.८	२०० मिटर	२००
४	ख्योंचार्द देखि कमलपोखरी हुंदै दन्तकाली चोक सम्मको बाटोमा ढलन निवास र बाटो स्तरउन्नती	वडा नं.८	२०० मिटर	५००
५	विहुघाटको झ्योंचा चोकमा दुगा छपाई गरनको लागि	वडा नं.८	१५० मिटर	३००
६	तराईनीलाई दुगा छपाई गरनको लागि	वडा नं.८	१५० मिटर	३००
७	हाड्डील ब्यापूत्री भवन ममत तथा शीतोलय निर्माण गरनको लागि	वडा नं.८	२ वटा	४००
८	बहाननी टोलमा ढलको पाइप सानो भारको हुँदा सांचा लुला पाईपको निकासको व्यवस्था एवम दुगा छपाई गरनको लागि	वडा नं.८	२०० मिटर	६००
९	वडा नं.८ क्षेत्रको सम्पूर्ण पाटीमा काठको फाराक राख्ने	वडा नं.८	१० वटा	५००
१०	आवश्यक ठाँक ठोरी रिटार्नहब्ल राईयाँ याँगले उने (कमल पोखरी देखि बाटो खाल तराई सम्म)	वडा नं.८	१५० मिटर	४००
११	चोरु देखि पाठो गारेश सम्म दियालकोकनको लागि बाटो विस्तार गरनको लागि	वडा नं.८	५०० मिटर	१०००
१२	चोरु टोलको पोखरीलाई बारे तरा उने कार्यको लागि	वडा नं.८	१ वटा	३००
१३	खपला पोखरी संरक्षण ममत संग्रह गरनको लागि	वडा नं.८	१ वटा	४००
१४	नछुटील पोखरी, खासी-पोखरी र लाईटी टोल पोखरी समतमा दाँच अपा लगाउने कार्यको लागि	वडा नं.८	३ वटम	११००
१५	धिमता झिटारा निर्माण गरनको लागि	वडा नं.८	१ वटा	२००
१६	सहरी व्यास्था नेट व्यवस्थापन तथा सुधार गरनको लागि	वडा नं.८	१ वटा	३००
१७	वडाका साल्हाल तथा बालबालिकाको जान शिप अभिवृद्धि शिपमुलक तालिम कार्यक्रम र युवा शशास्त्रकरण तथा खेलकुद विकास कार्यक्रमको लागि	वडा नं.८	३ वटा	३००
१८	जाठ नगरिकहरुको लागि मार्ग बमोजिम कार्यक्रम	वडा नं.८	१ वटा	१००
१९	गणेश चानकी पिपल वोटमा झिटारा निर्माण गरनको लागि	वडा नं.८	१ वटा	२००
२०	जन चानकी अभिवृद्धि गरने कार्यक्रम समावेश गर्ने (सर याकाई वतान्त्र अन्य)	वडा नं.८	१ वटा	१००

२१	बोडेको सबै सुचना दिने बेम साईट र मोबाइल एप्लीकेशनको विकास गर्नको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	१००
२२	बडा नं.८ को ऐतिहासिक मन्दिरहरू जियोड्यार गर्नको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	५००
२३	ख्याल केखि लाई टोलमा जाने बाटोमा ठुलो हिमपाई पराले कार्यको लागि	बडा नं. ८	५० मिटर	२००
२४	हाडिगल कुलाको व्यवस्थापन गर्नको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	१००
२५	ख्यालको एकेडमीको पुर्व तर्फको चलन चल्तीको बाटोमा ह्युम पाईप राखि ढुगा छपाई गरि सके पश्चात ग्रामेल गर्नको लागि	बडा नं. ८	१५० मिटर	५००
२६	फोहर मैलाको उचित व्यवस्थापन गर्नको लागि	बडा नं. ८	११ वटा	८००
२७	गोरखनाथ मन्दिर परिसरमा ढुगा छपाई र धारा मर्मत कार्यको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	४००
२८	महालक्ष्मी मन्दिर पुर्व पटी रहेको खल्ला ठांउमा रहेको ढलको पाईप विच्छयाई ढुगा तथा ढाँडा छपाई गर्नको लागि	बडा नं. ८	१०० मिटर	३००
२९	महालक्ष्मी मन्दिरको उत्तर पटीको पाखा मुनी खेलकुड मैदान लाई व्यवस्थीत गर्नको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	२००
३०	ठिम्मील प्रिपल बोट देखि चारदोबाटो सम्म बाटोस्तर उन्नती	बडा नं. ८	१०० मिटर	४००
३१	सिचुननी ढुगा छपाई कार्यको लागि	बडा नं. ८	१५० मिटर	४००
३२	बोडे चिहानमा द्रस ल्याउने कार्यको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	३००
३३	लाखोमा पटी निर्माण तथा रसायनिकाल र ढुगा छपाई गर्नको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	७००
३४	चैन भक्त जोशीको घर देखि रामकाजीको घर सम्मको बाटोमा ढल र ढुगा छपाई कार्यको लागि	बडा नं. ८	२०० मिटर	५००
३५	दिल बहादुर बाडेको घर देखि उत्तर तर्फको बाटोमा ग्रामेल गर्नको	बडा नं. ८	१०० मिटर	२००
३६	दलित क्यापुरी घर बनाउनको लागि	बडा नं. ८	१ वटा	२००
	बडा नं. ८ को जम्मा बजेट			१४०००

नगरस्तीय योजनाहरू

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.
१	निलवाराही क्षेत्र विकास गुरुयोजना	बडा नं. ९	१ वटा	५०००
२	धर्मचक्र गुम्बा निर्माण	बडा नं. ८	१ वटा	४०००
३	पुखुसी ठोलचित महादेव पोखरी संरक्षण र स्तरउन्नती	बडा नं. ७	१ वटा	२५००
४	पाटी विहार सिद्धिकाली परिसर सुधार तथा सिद्धिकाली योक्षे मर्मत	बडा नं. ६	१ वटा	५०००
५	सेरामिक्स आधुनिक चिम्मी निर्माण	बडा नं. ५ र ६	२ वटा	४२००
६	गोरखनाथ मन्दिर तथा हातिमहाकाल क्षेत्रमा बहुपक्षीय उपयोगमा ल्याउने गरी जग्गा विकास	बडा नं. ५	१ वटा	४०००
७	अरनिको राजमार्गको सर्भिस द्रयार्कवाट बनाउने अनिको राजमार्गको सर्भिस द्रयार्कवाट बनाउने मन्दिर पुर्वको बाटो हुँदै बम्पा ध्याकासीसम्मको बाटो विस्तार	बडा नं. ४	१ वटा	५०००
८	शंकधरचोक गुरुयोजना कार्यान्वयन	बडा नं. ४	१ वटा	४०००
९	महाद्यौ पाटी र तछुटोल पाटी निर्माण	बडा नं. ४	१ वटा	५०००
१०	विष्णुकुण्डोल इन्द्रायणी परिसर विकास	बडा नं. ४	१ वटा	४०००
११	नगर क्षेत्र खानेपानी सुधार आयोजना	बडा नं. ३	१ वटा	५०००

क्र.सं .	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यालयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.
१२	जग्गा विकास तथा ढल निकास	बडा नं. १	३०० मिटर	५०००
१३	जग्गा विकास तथा ढल निकास	बडा नं. २	३०० मिटर	५०००
१४	जग्गा विकास तथा ढल निकास	बडा नं. ३	३०० मिटर	५०००
१७	लागत सहभागितामूलक विकास कार्यक्रम	नगरकोत्र	१५ वटा	१००००
१६	सानुटार सरस्वतीखेल सडक विस्तार क्रमागत योजना	बडा नं. ९	१ वटा	१००००
१७	लागत सहभागितमा बडा नं. ९ मा ढल निकास	बडा नं. ९	२०० मिटर	२५००
१८	हनुमन्ते मार्थि वैदी ब्रिज	बडा नं. ९	१ वटा	१०००
१९	नगरसङ्गक ग्रुप्योजना निर्माण	नगरकोत्र	१ वटा	१५००
२०	नगर क्षमता विकास योजना निर्माण	नगरकोत्र	१ वटा	५०००
२१	नगरकोत्रको आधारभूत तथ्यांक तयारा कार्यक्रम	नगरकोत्र	१ वटा	५०००
२२	एकीकृत आवधिक ग्रुप्योजना तयारी कार्यक्रम	नगरकोत्र	१ वटा	१०००
२३	कौशलटार गणेश मन्दिर पुनः निर्माण	बडा नं. ३	१ वटा	१०००
२४	सानोरिटि बोडेसम्म ११ मिटर वाटोमा हरितक्षेत्र विकास कार्यक्रम	बडा नं. १	१ वटा	१०००
२५	एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम अध्ययन कार्यक्रम	नगरकोत्र	१ वटा	२०००
२६	सावंजनिक प्रति जग्गा संरक्षण तथा सीमाकर्ण	नगरकोत्र	१ वटा	२०००
२७	संख्याघर चोकदेखि धनुमन्तेखोलासम्म सडक विस्तार	बडा नं. ४	१ वटा	५०००
२८	शिवाटोलको शिवागणेश मन्दिर पुनः निर्माण	बडा नं. ४	१ वटा	४०००
२९	धुन्डो हाइट मार्ग ढलान गाउँ	बडा नं. ७	२०० मिटर	१५००
३०	अरुणचन्द्रको घरजाने वाटोको पूर्व तर्फको वाटोमा ढल निर्माण	बडा नं. १	२०० मिटर	१५००
३१	ताहाचो पुनः निर्माण	बडा नं. ४	१ वटा	१०००

क्र.सं .	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यालयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.
३२	दुई पोखरी परिसर सुधार कार्यक्रम	बडा नं. ४	१ वटा	३०००
३३	विशेष्वर महादेव (वप्पा महादेव) पुनः निर्माण	बडा नं. ४	१ वटा	१०००
३४	वामुने देखि बप्पा जाने उकालो ढलान	बडा नं. ४	३०० मिटर	३०००
३५	वृद्ध वृद्धाका लागि सामुदायिक चाल्य केन्द्र (सिचाकोटोलमा)	बडा ७	१ वटा	२५००
३६	नेपाल कोरिया मैत्री असाताला पूर्वाधार सुधार कार्यक्रम	बडा नं. ५	१	१००००
३७	मध्यपुर युथ एसोसियसन खेल मैदान स्तरउन्नती तथा शौचालय निर्माण	बडा नं. २	१	२०००
३८	बोडे मा.वि. पूर्वाधार निर्माण	बडा नं. ८	१	१५००
३९	ज्ञान विकास प्रा.वि. पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम	बडा नं. ८	१	१५००
४०	धवतारा देक्का टोल देखि द्वारेटोलमा ढल विस्तार	बडा नं. १	५०० मिटर	५०००
४१	देवु देखि पाँचो गणेशसम्म दुश्यावलोकनका लागि वाटो दुग्गा छपाई, र्याविन वाल निर्माण	बडा नं. ८	१२०० मिटर	५०००
४२	नगरकोत्र आकर्षिक योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन	नगरकोत्र		२५००
४३	क्रमागत योजना सञ्चालन कार्यक्रम	नगरकोत्र	६ वटा	५५००
४४	नगर क्षेत्रमा नगर प्रवेशब्दार निर्माण	नगरकोत्र	५ वटा	४०००
	जम्मा			१६५२००

सडकबोर्ड सम्बन्धि योजनाहरू

क्र.सं	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.
१	हात्तिमहाकाल देखि जलखुसम्म कालोपत्रे	बडा नं. ५	१५० मिटर	१०००
२	बुद्धाथोकी गाउँ / भखाडोल सडकस्तरउन्नती	बडा नं. १	१५० मिटर	१०००
३	श्यामा श्यामा धाम टोल भित्रको बाटो सडक स्तरोन्नती	बडा नं. ९	४ मिटर	१०००
४	मगर गाउँ ओरालो भित्र प्रगती मार्ग २०० मि. कालोपत्रे	बडा नं. २	२०० मिटर	८००
५	राधाकृष्ण चोक सिचुटोल बाटो कालोपत्रे	बडा नं. ७	२०० मिटर	७००
६	प्रगति टोल सडक स्तरोन्नती ग्रामेल	बडा नं. ९	२०० मिटर	२००
७	धुन्चो पाखा उत्तरको उकालो भाग ढलान/ कालोपत्रे	बडा नं. ७	६०० मिटर	१७५०
८	स्वच्छ सरस्वती नगर गढाघर एस पी लामाको घर कमलको घर यस भित्रको बाटो कालोपत्रे	बडा नं. ३	३०० मिटर	७००
९	लोकन्यती दक्षिणकाली मन्दिर पश्चिमको बाटो मर्मत	बडा नं. १	३०० मिटर	५००
१०	धुन्चो हाइट मार्ग बाटो पिच गर्ने	बडा नं. ७	७० मिटर	५००
११	ईन्द्रकमल टोलको गौरीशंकर चोकबाट दक्षिण करिब १०० मि.कालोपत्रे	बडा नं. ३	१०० मिटर	५००
१२	नागरिक हस्पिटल निर्माणस्थान अरनिको राजमार्गको उत्तर पुर्व हाइटे कस गरि बग्ने निकास करिब ५०० मि.हिमपाइप जडान गरि हनुमन्ते खोला सम्म सडक विस्तार	बडा नं. ३	५०० मिटर	५००
१३	मधु चोकबाट शिवभक्त थापा मगर घरको उकालो बाटोमा ढलान र पिच कार्य	बडा नं. २	१०० मिटर	५००
१४	अजिमा पेट्रोल पम्पको दक्षिणपूर्वको भित्री बाटोमा ढल तथा ग्रामेल	बडा नं. ६	१०० मिटर	५००
१५	गाखु उकोलोको पूर्व दक्षिणको बाटोमा ग्रामेल	बडा नं. ८	२०० मिटर	५००
१६	गठठाघर भित्र बाटो पारिभरा मार्गको करिब ११५ मि.बाटो पिच गर्नुपर्ने □	बडा नं. ३	११५ मिटर	७००
	जम्मा रकम			११३५०

अपेक्षालक्ष्य

Corrections & Suggestions from Participants

Irrational obstructions in field during project implementation to be solved by elected representatives

कालोपत्रे सडक ४००० मिटर ,कालोपत्रे सडक मर्मत २००० मिटर ,दुंगा छपाई ४०० वर्ग मिटर ,खानेपानी पाईप लाइन २००० रनिंग मिटर ,ढल निर्माण २५०० रनिंग मिटर ,मन्दिर तथा पाटी पौवा मर्मत निर्माण २० पोखरी ईनार दुगेधारा मर्मत निर्माण २५ ,खानेपानी व्यवस्थापन विस्तार सम्बन्धी मेलम्ची खापा आयोजनासंग समन्वय गरी विस्तृत अध्ययन तथा विस्तार एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम अध्ययन तथा कार्यान्वयन भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड परिमार्जन गर्ने ।

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति,

मध्यपुर थिमि हाम्रो सम्पति”

Madhyapur Thimi Municipality

Work Schedule (2074-2075)

Activities	Starting of Activities											
	Shrawan	Bhadra	Ashwin	Kartik	Mansir	Poush	Magh	Falgun	Chaitra	Baishakh	Jestha	Ashadh
Consultation with stakeholders												
Field visit & Estimates												
Formation of consumer's committee												
Agreement with consumer's groups												
Tender preparation & Notice												
Tender evaluation & Award of work												
Execution of works												
Field supervision and Evaluation												

चुनौती

माग अध्यधिक श्रोतको न्युनता ,आयोजनाको ड्रोइङ्ग र डिजाइन ,न्यून प्राविधिक जनशक्ति बढ्दो जनताको अपेक्षा ,जनसहभागिता र जन श्रमदान ,जनप्रतिनिधिको अपेक्षा ,अनधिकृत वस्ती विकास ,वुह वर्षिय योजना कार्यान्वयन ,उपभोक्ता सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि नवनेको ,जिल्ला दररेट नवनेको

प्रतिवेदन

स्वीकृत वाषिक कायक्रमको कार्यतालिका अनुसार सञ्चालन ,योजना सञ्चालनमा उपभोक्ता समितिलाई प्राथमिकता ,सम्पन्न योजनाको तोकिएको गुणस्तर कायम गर्ने ,अनुगमनलाई प्राथमिकतामा राख्ने ,योजना सञ्चालनमा वडा कार्यालयहरूसँग समन्वय कायम गर्ने ।

नक्सा शाखा

कार्यविवरण

नयां भवनको नक्शा पास सम्बन्धी कार्यहरु ,भवन निर्माण सम्बन्धी कार्यहरु ,घर नक्शा नामसारी घर नक्शा नवीकरण ,घर भत्काउन शिफारिश दिने कार्य ,ट्रेस नक्शाको लागि शिफारिश दिने कार्य ,निर्माण रोक्काको पत्राचार तथा प्रतिवेदन दिने कार्य ,भवनको तल्ला थप सम्बन्धी कार्य ,भवन निर्माण कार्य सकेपछि भवन निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र दिने कार्य

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति,

मध्यपुर थिमि हाम्रो सम्पति”

आ.व. ०७३/०७४ मा सम्पादन गरिएको नक्शाको विवरण

बडा नं.	नामसारी दर्ता	स्वीकृत	नवीकरण दर्ता	स्वीकृत	निर्माण सम्पन्न दर्ता	विविध दर्ता	लिंग	चलानी	कैफियत
१	७	५	१	०	१५				
२	४	५	१	०	१५				
३	२८	२१	६	७	४३				
४		१	०	०	२				
५	५	६	४	४	१५				
६	१२	६	२	२	१				
७	१२	४	०	०	१				
८	१३	४	१	०	५				
९	१३	४	३	२	५				
१०	१३	१	०	०	४				
११	१४	१	०	०	१				
१२	१४	०	१	१	५				
१३	१५	१	१	१	३				
१४	१५	२	१	०	७				
१५	१५	४५	७	५	५३				
१६	१६	१७	४	५	२४				
१७	१६	१९	३	३	२०				
	२१२	१४२	३५	३३	२२७	२०४८	१२३५		

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति,

मध्यपुर थिमि हाम्रो सम्पति”

क्र.सं.	नयाँ नक्शा / तल्ला थप दर्ता	डि.पि.सी सम्म चलानी	डि.पि.सी. माथि चलान	डि.पि.सी सम्परगतिप्रीत शतमा	डि.पि.सी माथि प्रगति प्रतिशतमा	नक्शा नामसारी दर्ता / निर्माण सम्पन्न दर्ता / नवीकरण दर्ता	नक्शा नामसारी / निर्माण सम्पन्न / नवीकरण दर्ता	नक्शा नामसारी / निर्माण सम्पन्न / नवीकरणप्राप्त चलानी
१	९३४	७८९	९७०	८४.४८	१०३.८५	३८९	२९१	७४.८१

चुनौती

२०७२ अघि र पछि का मापदण्ड फरक भएकोले २०७२ अघि बनेका घरहरुमा प्रचलित मापदण्ड लागू गर्न समस्या ,अनियमित निर्माण कार्य रोकन जांचकीको व्यवस्था हुन नसकेको ,न.पा ले रोकका राखेको सुरक्षित क्षेत्रहरुमा निर्माण भएका अनियमित घरहरु ,स्वीकृति नलिई प्लटिङ गरेको न.पा ले रोकका राखेको जग्गाहरु व्यक्तिले खरिद गरी भवन निर्माण स्वीकृतिका लागि जग्गा फूकवाका लागि आएका निवेदनहरु ,कार्यहरु छिटो छरितो सम्पादन गर्न जनशक्ति अभाव ,फाईलहरु व्यबस्थित गर्न ठाउको अभाव

“हाम्रो कला हाम्रो संस्कृति,

मध्यपुर शिर्मि हाम्रो सम्पति”

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट ह. नारमा	समयसारणी	कैफियत
१	सुरक्षित भवन निर्माण सम्बन्धी प्रचार	ब्रोशर प्रकाशन	५०	आ.व ०७४१०७५	
२	घरधनीहरुलाई अभिमुखीकरण	अभिमुखीकरण कार्यक्रम	१००	आ.व ०७४१०७५	
३	नक्शा डिजाइनरहरु लाई अभिमुखीकरण	अभिमुखीकरण कार्यक्रम	१००	आ.व ०७४१०७५	
४	घर निर्माण व्यवसायी,डकर्मी तालिम	७ दिनको व्यवहारिक तथा सैद्धान्तिक तालिम	३००	आ.व ०७४१०७५	
५	Electronic building permit system(E.B.P.S)		२०००	आ.व ०७५१०७६ सम्म	

प्रतिवेदन

नगरबासीहरुले सहज रूपले समयमै सेवा प्राप्त गर्ने ,न.पा को भवन निर्माण मापदण्ड तथा भवन आचार संहिता पूर्ण पालना तथा कार्यान्वयन गर्ने ,चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन नियमित रूपमा प्रकाशन गर्ने ।

शिक्षा शाखा

खण्ड-१

१. नेपालमा शिक्षाको संक्षिप्त भलक
- १.१ परिचय

जुनसुकै देशको विकासको लागि महत्वपूर्ण पक्षको रूपमा शिक्षालाई लिइन्छ । कुनै पनि देशको विकास ज्ञान सीप र दक्षता बिना असम्भव छ । शिक्षाले नै ज्ञान, सीप र दक्षताको विकास गर्छ । शिक्षाले सामाजिक कुरीति अन्धविश्वास एवम् परम्परावादी सोचमा परिवर्तन गरी अग्रगामी चिन्तन गर्ने सुयोग्य नागरिक सिर्जना गर्न मद्दत गर्छ । देशको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा राजनैतिक विकासको लागि शिक्षा अपरिहार्य छ । शिक्षा र विकास बीच अन्योन्याश्रित सम्बन्ध रहको छ ।

१.२ नेपालमा शिक्षाको ऐतिहासिक तथा वर्तमान अवस्था

नेपालको एकिकरण पूर्व र एकीकरण पश्चात पनि शिक्षालाई राज्यले आफ्नो दायित्व भित्र लिएको देखिदैन । त्यस समयमा धार्मिक संघ, संस्था, गुटी व्यक्तिको दान र सरकारको अनुबन्धनाट शिक्षाका लागि खर्चको व्यवस्था हुन्थ्यो । खासगरी त्यस समयमा परम्परागत पंसकृत शिक्षा र बौद्ध शिक्षाको प्रचलन रहेको थियो । बि. सं १९१० मा दरवार स्कूलको स्थापना भए देखि नेपालमा अंग्रेजी शिक्षाको प्रणालीको शुरुवात भएको थियो । उच्च शिक्षाको औपचारिक शुरुवात बि. सं. १९७५ सालमा त्रिभुवन चन्द्र कलेजबाट भएको देखिन्छ । बि. सं. २००७ साल भन्दा पहिले शिक्षाको पहुँच सिमित व्यक्ति र सिमित समुदायलाई मात्र थियो । सर्वसाधारण जनता र समुदाय शिक्षाबाट बन्चित थिए । बि. सं. २००७ सालमा नेपालको साक्षरता २ प्रतिशत थियो । त्यसबेला प्राथमिक स्कूल ३२१, माध्यमिक ११ र १ वटा कलेज मात्र थियो ।

२००७ सालको राजनीतिक परिवर्तन पछि शिक्षाको विस्तारका लागि राज्यले लगानी गर्ने र आम जनसमुदायहरु विद्यालय खोल्ने र बालबालिकाहरुलाई शिदा दिने कार्यमा सक्रिय भएको पाईन्छ । त्यस समयमा शिक्षाको विकासका लागि निम्नानुसारका प्रयासहरु भएका थिए:

- वि.सं. २०११ सालमा राष्ट्रिय शिक्षा योजना आयोग गठन भई शिक्षा प्रणालीको आधार तयार पारेको थियो ।
- वि.सं. २०१८ मा सर्वाङ्गिन राष्ट्रिय शिक्षा समिति गठन गरी शिक्षालाई समयानुकूल परिवर्तन गर्ने प्रयास गरेको थियो ।
- वि.सं. २०२८ मा राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना कार्यान्वयन गरी नयाँ शिक्षाको शुरुवात भएको थियो ।
- राष्ट्रिय शिक्षा आयोग २०४९ र उच्चस्तरीय राष्ट्रिय शिक्षा आयोग २०५५ ले शिक्षामा सुधारमा लागि सुझाव पेश गरेको थियो ।

वि.सं. २०३७ देखि हालसम्म विद्यालय र उच्च शिक्षामा पहुँचको विस्तार र गुणस्तर वृद्धि गर्न विभिन्न परियोजना तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालित हुँदै आएका छन् । यस अवधिमा सञ्चालित विभिन्न परियोजना तथा कार्यक्रमहरु: ग्रमिण विकासका लागि शिक्षा परियोजना, प्राथमिक शिक्षा परियोजना, आधारभूत तथा प्राथमिक शिक्षा परियोजना, प्राथमिक शिक्षा विकास परियोजना, माध्यमिक शिक्षा विकास परियोजना, सबैका लागि शिक्षाका कार्यक्रम, शिक्षक शिक्षा आयोजना, जनसंख्या शिक्षा परियोजना, माध्यमिक शिक्षा सहयोग कार्यक्रम, सामुदायिक विद्यालय सहयोग कार्यक्रम, शिक्षाका लागि खाद्य कार्यक्रम, विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना, उच्च शिक्षा परियोजना, व्यवसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना, उच्च शिक्षा सुधार परियोजना आदि रहेका छन् । हाल विद्यालय क्षेत्र विकास योजना (२०१६/१७-२०२२/०२३) ले समता, गुणस्तर, सक्षमता, सुशासन तथा व्यवस्थापन र उत्थानशीलता आदि उद्देश्यका साथ कार्यान्वयनमा आइसकेको अवस्था छ ।

१.३ शिक्षाको वर्तमान संरचना

कक्षा	शिक्षा	तह	
		विद्यावारिधि तीनदेखि सात वर्ष	
		एम.फिल. १.५ वर्ष	
		स्नातकोत्तर दुईदेखि तीन वर्ष	
		स्नातक तीनदेखि पाँच वर्ष	
१२			
११			
१०			
९			
८			
७			
६			
५			
४			
३			
२			
१			
०	प्रारम्भिक बाल शिक्षा	पूर्व प्राथमिक तह + बाल विकास केन्द्र: एकदेखि दुई वर्ष (तीनदेखि चार वर्ष उमेर समह)	

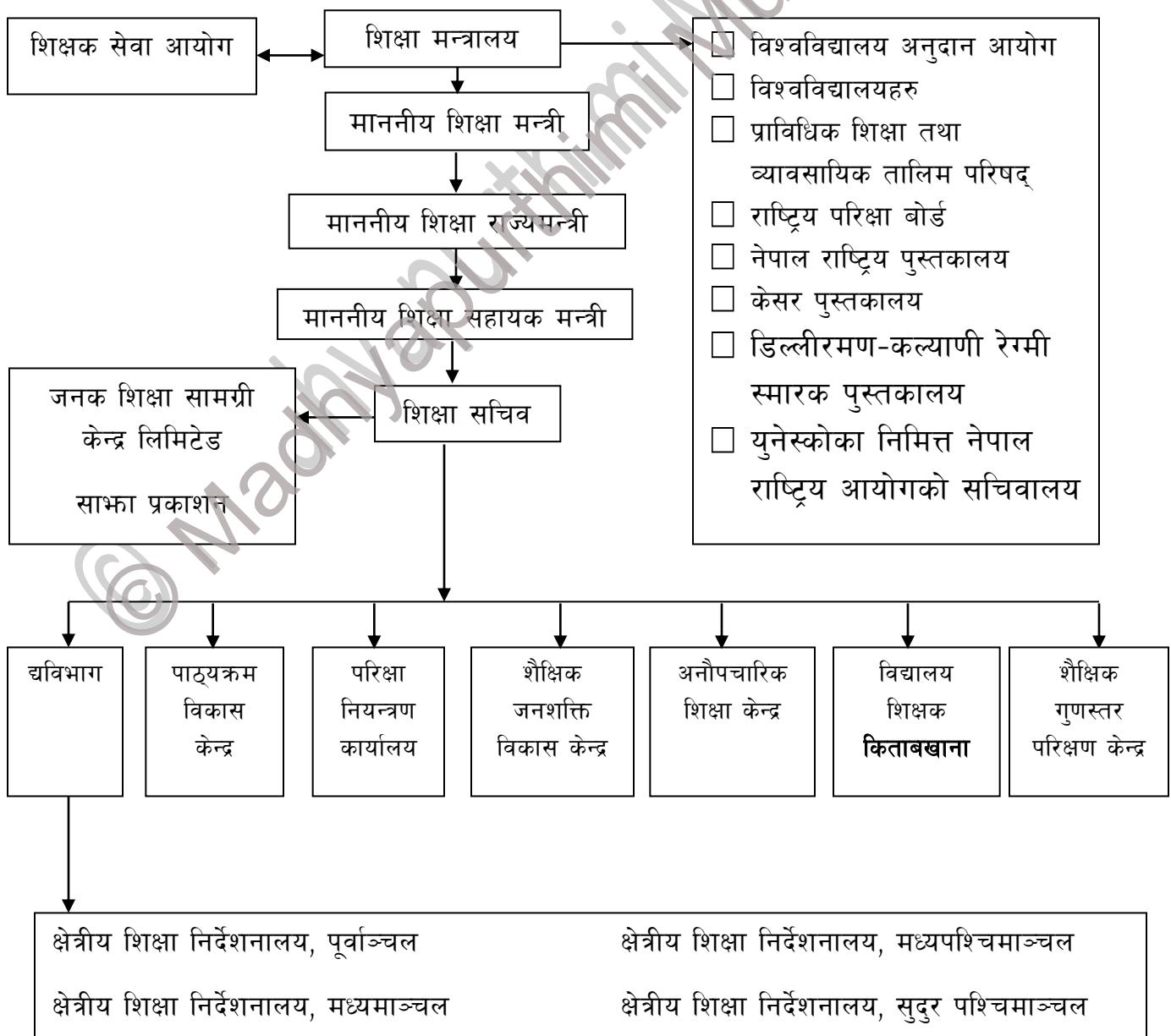
१.४ शिक्षाका राष्ट्रिय उद्देश्यहरू

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०८३ ले तय गरेका र समय समयमा परिमार्जन गरेपछि हाल नेपालका शिक्षाका राष्ट्रिय उद्देश्यहरू निम्न अनुसार रहेका छन्:

- १) प्रत्येक व्यक्तिमा अन्तर्निहित प्रतिभा र व्यक्तित्व विकासको सम्भावनालाई प्रस्फुटित गर्न सहयोग गर्ने,
- २) प्रत्येक व्यक्तिमा निहित सार्वभौम मानवीय मूल्यका साथै राष्ट्रिय संस्कृति, सामाजिक मान्यता र आस्थाहरूको सम्बद्धन गरी जीवन्त अनुभवहरू समेट्दै स्वस्थ सामाजिक तथा सामूहिक जीवन पद्धतिको विकास गर्न चरित्रवान् एवम् नैतिकवान् नागरिक तयार गर्ने,
- ३) स्थानीय तथा राष्ट्रिय स्तरमा व्यवसाय, पेसा एवम् रोजगारीका साथै आवश्यकतानुसार अन्तर्राष्ट्रिय रोजगारतर्फ उन्मुख उत्पादनमुखी र सीपयुक्त नागरिक तयार गर्न सहयोग गर्ने,
- ४) व्यक्तिको सामाजिकीकरणमा सहयोग गर्दै सामाजिक एकतालाई सुदृढ बनाउने,
- ५) समाजको आधुनिकीकरणमा सहयोग गरी देश निर्माणका निम्ति मानव संशोधनको विकास गर्ने,
- ६) प्राकृतिक वातावरण र राष्ट्रिय सम्पदाको संरक्षण र सदुपयोग गर्न सहयोग गर्ने,

- ७) सामाजिक समानता र न्यायबारे चिन्तन गर्दै तदनुरूपको आचरण विकास गर्ने र समावेशी समाज निर्माणमा मद्दत गर्ने,
- ८) स्थानिय, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशअनुकूल शान्ति, मैत्री, सद्भाव, सहिष्णुता र विश्वबन्धुत्वको भावना विकास गरी तदनुरूपको आचरण गर्ने गराउने र हरेक प्रकारका द्वन्द्व व्यवस्थापनका लागि सक्षम नागरिक तयार गर्ने,
- ९) आधुनिक सूचना प्रविधिसँग परिचित भई त्यसको प्रयोग गर्न सक्ने विश्व परिवेश सुहाउँदो दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने,
- १०) राष्ट्र, राष्ट्रियता, लोकतन्त्र, मानव अधिकारप्रति सम्मान गर्ने, समालोचनात्मक तथा रचनात्मक सोच भएका, स्वाभिमानी तथा अरुलाई सम्मान गर्ने र आफू नेपाली भएकामा गौरव गर्ने नागरिक तयार गर्ने,
- ११) नेपाली कला, सौन्दर्य, आदर्श तथा वैशिष्ट्यहरुको संरक्षण र विस्तारतर्फ आभ्यासित नागरिक तयार गर्न मद्दत गर्ने,
- १२) प्राकृतिक एवम् दैवी प्रकोपप्रति सचेत रही सम्बन्धित जोखिम न्यूनिकरण गर्न सक्षम नागरिक तयार गर्ने।

१.५ शिक्षाको प्रशासनिक व्यवस्थापकीय संरचना

१.६ विषयगत शाखाको कार्य विवरण

- १) प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक शिक्षा, निरन्तर सिकाई, मातृभाषामा शिक्षा, विशेष शिक्षासम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन ।
- २) आधारभूत र माध्यमिक तहको संस्थागत, गुठी, निजी विद्यालय स्थापना, स्थापनाका लागि अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन र नियमन ।
- ३) गाउँपालिका र नगरपालिका तथा नगरपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालन भएका विद्यालयहरुको रेखदेख र व्यवस्थापन ।
- ४) प्रौढ शिक्षा र अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन ।
- ५) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, स्वीकृति तथा नियमन ।
- ६) मुनाफा नलिने विद्यालय सञ्चालनका लागि अनुमति, स्वीकृति र नियमन ।
- ७) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरुको सम्पत्ति व्यवस्थापन ।
- ८) गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति गठन तथा व्यवस्थापन ।
- ९) विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन सम्बन्धी ।
- १०) सामुदायिक सिकाई सम्बधी कार्यक्रम सम्बन्धी ।
- ११) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तजुगा, सञ्चालन, अनुमति र नियमन ।
- १२) पाठ्यक्रम विकास तथा पाठ्यसामग्रीको आपूर्ति व्यवस्थापन ।
- १३) विद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारीको व्यवस्थापन ।
- १४) विद्यालय नक्सांकन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन ।
- १५) शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण र मर्मत सम्भार ।
- १६) आधारभूत तहको परिक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन ।
- १७) विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धिको परिक्षण ।
- १८) विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन ।
- १९) शैक्षिक परामर्श सेवाको अनुमति तथा नियमन ।
- २०) स्थानिय स्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्धन र स्तरीकरण ।
- २१) स्थानिय पुस्तकालय र वाचनालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन र नियमन ।
- २२) माध्यमिक तहसम्मानको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन ।

१.७ पद र कार्य विवरण

क) कर्मचारीका नाम :- महेन्द्रकुमार बोहरा

पद :- उप-सचिव

कार्यविवरण :

- १) शिक्षा सम्बन्धी स्थानिय योजना नगर, गाउँ सभाबाट पारित गराई कार्यान्वयन गर्ने गराउने, स्थानीय तहको शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- २) विद्यालय जाने र बाहिर रहेका बालबालिकाको खण्डीकृत शैक्षिक तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी तथा गर्न लगाई प्रदेश तथा केन्द्रमा नियमित रूपमा पठाउने, अद्यावधिक गर्ने गराउने ।
- ३) प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तथा कार्यान्वयन गर्ने, अनौपचारिक शिक्षा, खुला शिक्षा तथा वैकल्पिक शिक्षा, निरन्तर सिकाई एवम् विशेष शिक्षा सञ्चालनको लागि योजना तथा कार्यान्वयन ।

- ४) विद्यालय सञ्चालन तथा शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि श्रोतको बाँडफाँड गर्ने गराउने ।
- ५) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन गर्ने ।
- ६) सेवा क्षेत्रभित्रको विद्यालय नक्साङ्कन गरी सो को आधारमा विद्यालय खोल्ने अनुमति प्रदान गर्ने र विद्यालय सार्ने, दुई वा दुई भन्दा बढी विद्यालयहरु एक आपसमा गाभ्ने, विद्यालयको नाम परिवर्तन गर्ने ।
- ७) विद्यालयको भौतिक एवम् चल सम्पत्तिको अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्ने, राख्न लगाउने, विद्यालयको सम्पत्ति संरक्षण गर्ने, गर्न लगाउने ।
- ८) सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने, सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा विद्याल कर्मचारीको पदस्थापन, सरुवा तथा बदुवा सम्बन्धि कार्य गर्ने, स्वीकृत दरबन्दी अनुसार स्वीकृत गराई तलबभत्ता निकासा दिने ।
- ९) विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीको बिदाको अभिलेखीकरण अद्यावधिक गर्न लगाउने, विद्यालयले स्वीकृत गर्ने बाहेकको अन्य बिदाहरु स्वीकृत गर्ने ।
- १०) वार्षिक रूपमा विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा शिक्षक, कर्मचारी दरबन्दी मिलान गर्ने, विद्यालयमा न्यूनतम शिक्षक दरबन्दी उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने ।
- ११) विद्यालयहरुको समूह विभाजन गरी श्रोतकेन्द्र निर्धारण गर्ने र श्रोतकेन्द्रबाट विद्यालयको निरीक्षण, शिक्षकको तालिम तथा शैक्षिक क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने गराउने ।
- १२) विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर बढाउन प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक तथा अन्य सरोकारवालाहरुको नियामित रूपमा बैठक, गोष्ठी तालिमको व्यवस्था गर्ने ।
- १३) भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्ने, विद्यालयहरुमा न्यूनतम रूपमा हुनुपर्ने भनी तोकिएका मापदण्ड बमोजिम विद्यालयहरुमा पूर्वाधार पुरा गर्ने, गर्न लगाउने ।
- १४) पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्री वितरण गर्ने, स्थानीय विषय वा क्षेत्रको पाठ्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- १५) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन गर्ने गराउने, विद्यार्थी सिकाई उपलब्धि परिक्षण र व्यवस्थापन गर्ने विद्यार्थी प्रात्साहन तथा छात्रवृति व्यवस्थापन गर्ने ।
- १६) शैक्षिक परामर्श सेवाको अनुमति तथा नियमन गर्ने, स्थानीय शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण एवम् स्तरीकरण गर्ने ।
- १७) शैक्षिक पुस्तकलय र वाचनालयको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- १८) शिक्षा सम्बन्धी कार्य गर्दा नगर/गाउँ कार्यपालिका प्रमुख वा अध्यक्षको सुपरीवेक्षण तथा निर्देशनको अधिनमा रहि कार्य सम्पादन गर्ने ।

ख) कर्मचारीको नाम :- फनेन्द्रराज देवकोटा

पद :- प्राविधिक सहायक

कार्यविवरण :

- १) शाखामा प्राप्त चिह्निपत्रहरु बुझी दर्ता गराई पेश गर्ने एवं आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित फाइलमा राख्ने ।

- २) फाइलहरु निर्धारित क्रममा मिलाई सुरक्षित तरिकाले राख्ने र आवश्यक परेका बेला तुरुन्त भेटाउने गरी राख्ने ।
- ३) चिह्निपत्रहरु काम बाँकी, कार्य सम्पन्न र कार्य स्थगितका छुट्टाछुट्टै फायल गरी राख्ने ।
- ४) आफ्नो शाखाको कार्य अनुसारका पत्रका मस्यौदा तयार गर्ने, रुजु गर्ने, सुपरीवेक्षक समक्ष पेश गर्ने ।
- ५) पत्रहरु चलानी गर्ने, चलानीमा पठाउने ।
- ६) शिक्षक अभिलेख तथा निवृतिभरण आदि काममा दैनिक सहयोग पुऱ्याउने
- ७) चिह्निपत्र, टिप्पणी आदि कामको अभिलेख राख्ने ।
- ८) शिक्षकको उपदान, निवृतिभरण सम्बन्धी कारवाही गरी सुपरीवेक्षक समक्ष पेश गर्ने ।
- ९) शिक्षकको उपदान, निवृतिभरण सम्बन्धी अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्ने ।
- १०) विद्यालय, विद्यार्थी, शिक्षकको विवरण संकलन गरी अद्यावधिक गरी राख्न सहयोग पुऱ्याउने, सुरक्षित राख्ने ।
- ११) शिक्षकको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, राजिनामा, पुरस्कार, दण्ड, सजाय आदि सम्बन्धी गरिएका कार्यको पञ्जिका बनाई गोप्य तरिकाले सम्बन्धित फाइलमा सुरक्षित राख्ने ।
- १२) कार्यक्रम मूल्याङ्कन, अनुगमन तथा साक्षरता कक्षा सञ्चालन भएका स्थानहरुको लगत राख्ने कामकारबाहीमा शाखा प्रमुखलाई सहयोग पुऱ्याउने ।
- १३) अतिरिक्त क्रियाकलापहरुको लगत राख्ने ।
- १४) अधिनस्त भौतिक साधनहरुको स्याहार, सम्भार गर्ने ।
- १५) शाखासँग सम्बन्धित काममा सहयोग पुऱ्याउने ।
- १६) शिक्षासँग सम्बन्धित विभिन्न शैक्षिक तथ्यांक संकलन, अद्यावधिक गरी माथिल्लो निकायमा पठाउने ।
- १७) परिक्षासँग सम्बन्धित काममा शाखा प्रमुखसँग समन्वय गरी आवश्यक सहयोग पुऱ्याउने ।
- १८) सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरुको अभिलेख अद्यावधिक गरी संचालन स्थिति वा अवस्थाबारे एकिन गरी विवरण लिई व्यवस्थित गर्ने ।
- १९) आफ्नो शाखाको कार्यहरु पारदर्शी किसिमले गरी सूचना प्रविधिको अत्यधिक प्रयोग गरी सरोकारबालाहरुलाई सुसुचित गर्ने ।
- २०) अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय, खुला विद्यालय, विशेष विद्यालय तथा श्रोतकक्षा, समाहित शिक्षाबारे विवरण तयार गर्ने ।
- २१) सम्बन्धित शाखा प्रमुखसँग समन्वय गरी पूर्ण जवाफदेहिता तथा जिम्मेवारीका साथ कार्य गर्ने ।
- २२) वार्षिक कार्यक्रम र योजना अनुसार सम्पादन गरिएका कार्यहरुको मासिक र चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी सार्वजनिक गर्ने र माथिल्लो निकायमा पठाउने ।

ग) कर्मचारीको नाम :- राज्यलक्ष्मी श्रेष्ठ

पद :- स्रोतव्यक्ति

कार्यविवरण :

- १) स्रोत केन्द्र र समूह विद्यालयहरुमा शिक्षक सहयोग सम्बन्धी प्राविधिक सहयोग र स्रोतकेन्द्र स्तरमा क्षमता अभिवृद्धि गर्न सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- २) शैक्षिक सेवा सुविधा एवम् सूचनाहरु प्रवाह गर्ने गराउने ।

- ३) शैक्षिक कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- ४) शैक्षिक नीति निर्देशन पालना गर्ने गराउने ।
- ५) जिल्ला शिक्षा योजना, गाउँ शिक्षा योजना र विद्यालय सुधार योजना निर्माणमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- ६) स्थानिय निकायलाई शिक्षाको योजना निर्माण गर्न तथा सो को कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यमा प्राविधिक सहयोग गर्ने ।
- ७) स्रोतकेन्द्र भित्रका विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा पर्यवेक्षक रूपमा भाग लिने र सल्लाह सुझाव दिने ।
- ८) समूह विद्यालयको सुपरिवेक्षक, प्राविधिक सहयोग सम्बन्धी वार्षिक कार्यक्रम बनाई कार्य गर्ने र सूचना प्रवाह तथा प्रतिवेदन सम्बन्धित कार्यालयमा दिने ।
- ९) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार साप्ताहिक तथा मासिक कार्यक्रम अनुसार कार्ययोजना बनाई जि.शि.अ. बाट स्वीकृत गराइ सो अनुसार कार्य गर्ने ।
- १०) स्रोतकेन्द्रभित्रका विद्यालय शिक्षासँग सम्बन्धित सम्पूर्ण सूचनाहरु अध्यावधिक गरी राख्ने ।
- ११) स्रोतकेन्द्र अन्तर्गत विद्यालयहरुको विद्यालय सुधार योजना निर्माण, सामाजिक परिक्षण र विद्यालय स्तरीकरण कार्यमा प्राविधिक सहयोग गर्ने ।
- १२) स्रोत केन्द्र भित्र शैक्षिक उन्नयन तथा सुधारका लागि स्रोतकेन्द्रका समूह विद्यालयहरुको सहयोग तथा सहकार्यमा रचनात्मक र सुधारात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- १३) शिक्षा नियमावली तथा शिक्षक सेवा आयोग नियमावलीले तोकिएका कार्य गर्ने ।
- १४) सिकाई उपलब्धी सम्बन्धी कार्य गर्ने । जस्तै- परिक्षाफल विश्लेषण, सिकाई उपलब्धीहरुको नतिजा विश्लेषण गरी सुधारका उपायहरुको खोजी गर्ने ।
- १५) कक्षा अवलोकन सम्बन्धी कार्य गर्ने जस्तै-विद्यालय निरीक्षण, नमूना पाठ प्रदर्शन, कक्षा अवलोकन आदि ।
- १६) तालिम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने ।
- ग) कर्मचारीको नाम :- विष्णु रायमाझी
पद :- खरिदार
कार्यविवरण :-
- १) कार्यालयमा प्राप्त चिठीपत्रहरु बुझी कार्यालय, प्रमुखको तोक आदेशानुसार दर्ता गरी सम्बन्धित शाखामा बुझाउने,
- २) कार्यालयबाट विभिन्न निकायमा पठाउने चिठीपत्रहरु हुलाक कुरियर वा व्यक्तिमार्फत पठाउने व्यवस्था मिलाउने,
- ३) शाखामा प्राप्त चिठीपत्रहरु विषयगत रूपमा फायल खडा गरी राख्ने,
- ४) चिठीपत्रहरु मध्ये कार्य सम्पन्न, कार्य बाँकी, कार्य स्थगितको छुट्टाछुट्टै फायल खडा गरी राख्ने,
- ५) कार्यालयमा विभिन्न कामको सिलसिलामा आउने सेवाग्राहीहरुलाई कार्यालय, कार्य तथा कार्य गर्ने पदाधिकारीहरुको बारेमा जानकारी गराई जनसम्पर्क कायम गर्ने,
- ६) चिठीपत्रहरु आदि कामको अभिलेख व्यवस्थित गर्ने,
- ७) कार्यालयमा कर्मचारहरुको हाजिरी, बिदा सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थित गर्ने,
- ८) कार्यालयमा प्रमुखको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- ९) कार्यालयको विभिन्न शाखाहरुबीच कामको सिलसिलामा समन्वय कायम गर्ने,

- १०) कार्यालयको भौतिक सम्पत्ति स्थाहार, संहार गर्ने,
- ११) कर्मचारीहरुको सरुवा, बढुवा सम्बन्धि अभिलेख राख्ने,
- १२) आफूभन्दा माथिका पदाधिकारीहरुले दिएको निर्देशन बमोजिमका कार्य गर्ने ।

१.८ जिम्मेवारी र उत्तर दायित्व :

- १) आ-आफ्नो पद तथा कार्य विवरण अनुसारको कार्य प्रति स्वयम् सम्बन्धित कर्मचारी नै जिम्मेवार हुनेछन् । सर्वप्रथम पदीय दायित्व वहन गर्दै प्रत्येक कर्मचारी अफ्नो निकटतम माथिल्लो पदसँग र त्यसपछि सो भन्दा माथिको पदको कर्मचारी प्रति उत्तरदायी हुनेछन् ।
- २) स्रोतव्यक्तिको हकमा प्रशासनिक रूपमा सम्बन्धित कार्यालयको प्रमुख प्रति र कार्यक्रमगत रूपमा सम्बन्धित विद्यालय निरिक्षक, स्रोतकेन्द्र व्यवस्थापन समिति र समूह विद्यालय प्रति उत्तरदायी हुनेछन् ।

१.९ विषयगत मन्त्रालय तथा विभागको निर्देशन

शिक्षा मन्त्रालय, शिक्षा विभागबाट हालसम्म कुनै पनि निर्देशनहरु आई नपुगेको अवस्था रहेको छ । शिक्षा मन्त्रालयले दिएको सरुवाको पत्रमा हाल जिल्ला शिक्षा कार्यालयसँग सम्बन्ध गरी कार्य गर्ने सम्म मात्र उल्लेख छ ।

आ.ब. २०७३/७४ को प्रगती तथा समिक्षा

जिल्ला शिक्षा कार्यालय, भक्तपुरमा शिक्षा विभागबाट प्राप्त बार्षिक स्वीकृत कार्यक्रमको अखित्यारी र कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको आधारमा विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गत चालु बजेट रु ११,७३,१९,०००/- र पुँजीगत रु ९,१०,०००/- गरी जम्मा बार्षिक बजेट रु ११,८२,२९,०००/- विनियोजन भएकोमा आ.ब. २०७३/७४ मा जम्मा रु १०,७७,८२,४३०/- खर्च भएको देखियो । यस आ.ब.को बार्षिक प्रगती ९१.१६ प्रतिशत भएको देखिन्छ ।

समस्त कार्यक्रमहरु मध्ये आधारभूत शिक्षा, माध्यमिक शिक्षा, साक्षरता तथा जीवन पर्यन्त शिक्षा, समसामयीक विषयहरु र पुँजीगत क्रियाकलाप गरी जम्मा ५ भागमा विभाजित गरिएको थियो । आधारभूत शिक्षा अन्तर्गत ४७ वटा विद्यालय ब्लक मर्मत, कक्षा १-८ का लागि पाठ्यपुस्तकको उपलब्धता, ६,३२० जनालाई छात्रा छात्रवृत्ति, १,१४२ जनालाई दलित छात्रवृत्ति र ६० जना अपाङ्गहरुलाई आवासीय छात्रवृत्ति वितरण गरिएको थियो । यस अन्तर्गत भौतिक परिमाण देखिने बाहेक शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि सम्बन्धी शिक्षण सिकाइ सामग्रीको व्यवस्था, गोष्ठि, बैठक, कार्यशालाका साथै थुप्रै क्रियाकलापहरु भएका थिए ।

पुँजीगत क्रियाकलाप अन्तर्गत अगुवा श्रोतकेन्द्रलाई फोटोकपी मेसिन उपलब्ध गराईएको र जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा २ वटा कम्प्यूटर तथा फर्निचरहरुको व्यवस्था गरेको थियो । समग्र कार्यक्रमको उद्देश्य विद्यालयीय शिक्षण सिकाइमा सुधार ल्याई गुणस्तर, समता, सक्षमता, सुशासन तथा व्यवस्थापन र उत्पादनशीलता प्राप्त गर्नु रहेको छ ।

२.१ मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्रको शैक्षिक विवरण :

सामुदायिक विद्यालयहरु :

प्राथमिक विद्यालय	: ६	शिक्षक दरबन्दी संख्या : १४५
निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या	: ४	शिक्षक दरबन्दी संख्या : ४७

माध्यमिक विद्यालय संख्या	: ५	शिक्षक दरबन्दी संख्या : ४४
उच्च माध्यमिक विद्यालय संख्या: ४ वटा		शिक्षक दरबन्दी संख्या : ६
सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	: ३ वटा	
स्रोत कक्षा सञ्चालन	: २ वटा	
बाल विकास केन्द्र	: १४ वटा	

संस्थागत विद्यालय संख्या : ५१

प्राथमिक : ६ वटा

आधारभूत : २ वटा

माध्यमिक : ३५ वटा

उच्च माध्यमिक : ८ वटा

२.२ नीति तथा कार्यक्रम

नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालय, शिक्षा विभागले विगत आ.व. देखि नै आधारभूत शिक्षामा सबै नागरिकको हक सुनिश्चित गर्दै कक्षा १२ सम्म क्रमशः अनिवार्य र निःशुल्क बनाइने, विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइने, सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयबीचको शैक्षिक गुणस्तरको अन्तर घटाइने, सुविधायुक्त नमुना विद्यालय विकास, गुणस्तर अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन, प्रारम्भिक बाल शिक्षालाई संरचनानभित्र आवद्धता, लक्षित वर्गमा प्रोत्साहन कार्यक्रम केन्द्रित, विद्यालय र क्याम्पसमा इन्टरनेट सेवा विस्तार र शिखण्मा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, खुला र दर शिक्षा प्रणालीको संस्थागत विकास, सबै जिल्लालाई साक्षर जिल्ला घोषणा र नवसाक्षरका लागि जीवन पर्यन्त शिक्षा कार्यक्रम, प्राथमिक तहमा अधिक हुने शिक्षक पदलाई कक्षा ६-८ मा समायोजन, भुकम्पबाट क्षतिग्रस्त विद्यालयहरु ३ वर्ष भित्र पुनर्निर्माण, राष्ट्रिय जनशक्ति विकास योजना निर्माण आदि नीति तथा कार्यक्रम अघि सारेको छ।

कार्यविधि

कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धमा शिक्षा विभागले कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका उपलब्ध गराई त्यसमा बजेटको अधिकतम सदुपयोग गरी आर्थिक अनुशासन कायम गरी तोकिएका शीर्षकहरुमा नियमानुसार खर्च गर्ने तथा स्वीकृत कार्यक्रमका अवधारणा उद्देश्य, प्रक्रिया तथा रणनीतिहरुका सम्बन्धमा जिल्ला तथा विद्यालय तहसम्मका सबै सरोकारावालाहरुलाई परिचित गराई कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने भन्ने निर्देशन सहित थप थुप्रै निर्देशनहरु दिइएको छ।

२.३ अवसर

- सबै तहका शैक्षिक पूर्वाधारहरुको विस्तार भएको।
- महिला, दलित, जनजाति र अपाङ्गता भएका समुदायका बालबालिका र विद्यार्थीहरुको सबै तहमा भर्ना उल्लेखनीय वृद्धि भएको।
- माध्यमिक शिक्षामा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवम् तालिमको विस्तार भएको।
- समुदायमा शिक्षा प्रतिको आकर्षण बढेको।
- स्वास्थ्य तथा सरसफाई, वातावरण संरक्षण, विद्यालय सुधार तथा व्यावस्थापन प्रति सजगता बढेको।
- शैक्षिक सूचना प्रणाली र शैक्षिक सुशासनमा अभिवृद्धि।
- समुदायमा गुणात्मक शिक्षाको विकास गर्ने अवसर सिर्जना हुँदै गएको।

२.४ चुनौती

- शिक्षाका सबै तहमा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।
- शिक्षालाई व्यावसायिक तथा रोजगारमूलक बनाउन ।
- सबै तहको शिक्षालाई समतामूलक र समावेशी बनाउन ।
- शैक्षिक व्यवस्थापनमा सुधार गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्ने ।
- विद्यार्थी टिकाउ दरलाई वृद्धि गर्ने ।
- कक्षा १-५ सम्मको कक्षा छाड्ने दर, कक्षा दोहोच्याउने दर घटाउने ।
- भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त विद्यालयहरु पुनःनिर्माण तथा मर्मत ।

आ.ब. २०७४/७५ को बार्षिक कार्ययोजना

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समय सारणी	कैफियत
१.	आधारभूत शिक्षा - प्राइमेरी तथा वालविकास समेत)	स.का.को तलब निकासा गर्ने, शैक्षिक सामग्री वितरण	२४.१२	प्रथम दोस्रो, तेस्रो चौमासिक	
२.	माध्यमिक विद्यालयहरुको सार्वजनिक खरिद सम्बन्धि क्षमता विकास गोष्टी कार्यशाला	प्रशिक्षक तथा ठाउँको छनौट, तिलिम संचालन सम्बन्धि व्यवस्थापन	१.२	प्रथम चौमासिक	
३.	स्रोत कक्षा तथा संचालनका लागि अनुदान	बजेट निकासा गर्ने, अनुगमन गर्ने	१.६	प्रथम चौमासिक	
४.	लेखाजोखा केन्द्र संचालनका लागि अनुदान	बजेट निकासा गर्ने, अनुगमन गर्ने		दोश्रो	
५.	परम्परागत तथा भार्मिक विद्यालय संचालनका लागि अनुदान	विद्यालय संस्था र संचालित कक्षा एकिन गरि बजेट निकासा	१.६	दोश्रो	
६.	अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा				
७.	विद्यार्थी भर्ना अभियान संचालन	घर दैलो कार्यक्रम, पत्राचार गर्ने	१.२३	तेस्रो चौमासिक	
८.	अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षा कार्यक्रम - शैक्षिक कार्यक्रम)	अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रको निर्देशन र निर्देशिका अनुसार	२.२	प्रथम चौमासिक	
९.	खुला विद्यालय तह १, २ (कक्षा ६,८) संचालन अनुदान	अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रको निर्देशन र निर्देशिका अनुसार	२.२	प्रथम चौमासिक	

१०.	माध्यमिक शिक्षाका लागि बैकल्पिक कार्यक्रम	अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रको निर्देशन र निर्देशिका अनुसार	३०४	प्रथम चौमासिक	
११.	सि.वि.एग्रा. कार्यक्रम संचालन	सि.वि.एग्रा. तालिम तथा विद्यालयमा परीक्षण कार्यक्रम संचालन	०.९	दोस्रो चौमासिक	
१२.	छात्रवृत्ति आधारभूत	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका व्यतिगा आधार र विवरण अनुसार वितरण	५.२९	प्रथम चौमासिक	
१३.	आधारभूत तहमा अध्ययनरत अपाइग्र वि.का लागि छात्रवृत्ति	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका व्यतिगा आधार र विवरण अनुसार वितरण	५.२९	प्रथम चौमासिक	
१४.	माध्यमिक विद्यालय सहयोग	निस्चित मापदण्डका आधारमा पुस्तकालय स्थापना, संचालन व्यवस्थापनका लागि अनुदान रकम उपलब्ध गराउने, आवश्यक पुस्तक, फर्निचर, पुस्तकालय सम्बन्धि उपकरण र सफाटवेर ऐन नियमको प्रक्रियाहरु अनुरूप खरिद गरि पुस्तकालय व्यवस्था गर्ने	११९	दोस्रो र तेस्रो चौमासिक	
१५.	न्यून सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यालयहरूलाई सि.उ. वृद्धिका लागि अनुदान	एस.एल.सी. परीक्षा नतिजाको विश्लेषण अनुसार न्यून सिकाइ' उपलब्धि भएका विद्यालयहरु पहिचान गर्ने त्यस्ता विद्यालयहरूलाई सिकाइ उपलब्धि सुधारका लागि थप कक्षा संचालन कोचिङ उपचारात्मक शिक्षण आदिका लागि सामग्री व्यवस्थापनका लागि अनुदान	३	तेस्रो चौमासिक	
१६.	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धि प्राप्त छनौट भएका	विद्यालयहरु छनौट गर्ने, छनौट भएका	२५	तेस्रो चौमासिक	

	विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन अनुदान	विद्यालयहरुलाई प्रवर्द्धनात्मक कियाकलाप, प्रस्ताव पत्र अनुसार एक मुष्ट अनुदान दिने			
१७.	पुस्तकालयका लागि फिक्सेड र किताब खरिद अनुदान	ऐन नियम अनुसार खरिद गर्ने गरी बजेट निकासा गर्ने	९१	दोस्रो चौमासिक	
१८.	अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय ९, १० का लागि अनुदान	विद्यालयकरुको तथ्याङ्क स्थलगत संकलन गरी सोही अनुसार निकासा गर्ने	५.५४	दोस्रो चौमासिक	
१९.	कक्षा १० मा अध्ययनरत छात्राहरुको सिकाई उपलब्धि अभिवृद्धिका लागि सुधारात्मक सिकाई अनुदान	जिल्ला भित्रका कक्षा १० का विवरण संकलन गरी सो अनुसार थप शिकाई कार्यक्रमलाई कोचिड, थप कार्यक्रम बजेट निकासा,	०.७५	दोस्रो चौमासिक	
२०.	प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री अनुदान	प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा ९ – १२ संचालन भएका विद्यालयलाई ल्याव सम्बन्धि सामग्री खरिद गर्ने रकम निकासा दिने।	३०	प्रथम चौमासिक	
२१.	नमूना विद्यालयमा सेवा अनुबन्धका आधारमा नियुक्त हुने प्रधानाध्यापकका लागि विद्यालय मार्फत प्रोत्साहन अनुदान	नियुक्ति पत्र पेश गर्न लगाई बजेट निकासा गर्ने	१.८	तेस्रो चौमासिक	
२२.	नमूना विद्यालयका लागि न्यूनतम सुविधा लगायत गुणस्तर सुधार तथा व्यवस्थापनका लागि अनुदान	विद्यालय अनुगमन गरी उपयुक्त रकम निकासा दिने	१५	दोस्रो चौमासिक	
२३.	सहिदका छोराछोरीहरुका लागि छात्रवृत्ति	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिको वैठक बसी विवरण बमोजिम तोकिएको दरले छात्रवृत्ति वितरण गर्ने	३.६	प्रथम चौमासिक	
२४.	माध्यमिक शिक्षा छात्रवृत्ति	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका निति अनुसार विवरण संकलन, तोकिएको रकम निकासा	१३.१९	प्रथम चौमासिक	

		गर्ने			
२५.	द्वन्द पिडित छात्रवृत्ति	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका निति अनुसार विवरण संकलन, तोकिएको रकम निकासा गर्ने	१६.१	प्रथम चौमासिक	
२६.	अपाङ्ग छात्रवृत्ति कक्षा ९,१० गैर आवासिय माध्यमिक	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका निति अनुसार विवरण संकलन, तोकिएको रकम निकासा गर्ने	०.२२	प्रथम चौमासिक	
२७.	प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्ति आवाशिय	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका निति अनुसार विवरण संकलन, तोकिएको रकम निकासा गर्ने	२.४	प्रथम चौमासिक	
२८.	अपाङ्ग छात्रवृत्ति कक्षा ९,१०आवासिय माध्यमिक	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका निति अनुसार विवरण संकलन, तोकिएको रकम निकासा गर्ने	२.४	प्रथम चौमासिक	
२९.	आधारभूत तहमा अध्ययनरत अपाङ्ग वि. छात्रवृत्ति कक्षा १ – ८	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका निति अनुसार विवरण संकलन, तोकिएको रकम निकासा गर्ने	२८.८	प्रथम चौमासिक	
३०.	अति विपन्न वर्गबाट कक्षा ८ बाट उर्तीण भएर कक्षा १० पा भर्ना हुन नसकेर वि. छोड्ने अवस्था भएका वालवालिकाहरुलाई नमूना विद्यालय मा अध्ययनका लागि आवासिय छात्रवृद्धि	जिल्ला छात्रवृद्धि व्यवस्थापन समितिले बनाएका निति अनुसार विवरण संकलन, तोकिएको रकम निकासा गर्ने	८	तेस्रो चौमासिक	
३१.	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र अनुदान	नविकरण भए नभएको एकिन गरी निकासा गर्ने	२४	प्रथम, दोस्रो चौमासिक	
३२.	उत्कृष्ट उपलब्धि हाँसिल गरेका मध्ये छनौट भएका	उत्कृष्ट उपलब्धि हाँसिल गरेका मध्ये छनौट गरी	०.१३	प्रथम चौमासिक	

	सामुदायिक अध्ययन केन्द्रलाई प्रस्ताव स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्न जोडकोषमा आधारित अनुदान	वजेट निकासा गर्ने			
३३.	स्रोतकेन्द्रको संचालन खर्च(शै. कार्यक्रम)	स्रोत व्यक्तिको कार्ययोजना खर्च अनुसार तोकिएको रकम निकासा गर्ने	१.६	पहिलो	
३४.	शैक्षिक सुधार पारदर्शिता तथा जाफदेहिता विकासका लागि संचारक्षेत्र सँगको सहकार्य (शै. कार्यक्रम)	शैक्षिक सुधार सम्बन्धि क्रियाकलापको प्रचार प्रसारका लागि बैठक बस्ने, बैठक भत्ता	०.३	पहिलो, दोश्रो, तेस्रो	
३५.	स्रोतकेन्द्र तहवाट सम्पन्न गर्नुपर्ने गाउँ शिक्षा योजना, नगर शि. योजना, प्र.अ. वैठक, अभिभावक शि. संचालन, तथ्याङ्क व्यवस्थापन एवम् अतिरिक्त क्रियाकलाप आदि कार्य संचालन शै. कार्यक्रम	बैठक, तथ्याङ्क संकलन गर्ने	२.०७	दोस्रो र तेस्रो चौमासिक	
३६.	खरिद प्रक्रिया, लेखा व्यवस्थापन, वातावरणिय व्यवस्थापन, तथा सामाजिक व्यवस्थापन एस.एम.एफ यांचन्य विषयहरु समावेश गरि विद्यालयका पदाधिकारीहरुको क्षमतम विकास (शै. कार्यक्रम)	तालिम संचालनका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने	८.०६	दोस्रो चौमासिक	
३७.	कार्यक्रम तथा विभिन्न निति तथा विषयहरु विभिन्न निर्देशिकाहरु, लगायत समसामयिक विषयमा स्रोत व्यक्ति तथा सबै विद्यालयका प्र.अ. लाई अभिमुखिकरण	अभिमूखिकरण गोष्टी संचालनका लागि आवश्यक स्थान र पश्शक्षक छनौट तथा व्यवस्थापन	१.८६	प्रथम चौमासिक	
३८.	विद्यालय भौतिक सुविधा	विद्यालय काइटेरियन	२.५	प्रथम दोस्रो, तेस्रो	

	निर्माण प्रयोजनार्थ प्राविधिक सहयोग खर्च (शै का.)	आधार छनौटका लागि जान्ने प्राविधिकलाई आवश्यक खर्चको निकासा गर्ने		चौमासिक	
३९.	कक्षा ८ को जिल्ला स्तरीय परीक्षा संचालन	केन्द्र निर्धारण तथा छनौट, प्रश्न पत्र निर्माण तथा कपी परीक्षकका लागि आवश्यक खर्चको व्यवस्था	२.०७	तेस्रो चौमासिक	
४०.	आइसिटि का माध्यमबाट शि. सि. का लागि कम्प्युटर, इक्वीपमेन्ट तथा किट्स खरिद अनुदान	प्राविधिक खटाउने, मर्मत गर्नुपर्ने विद्यालय छनौट गरी बजेटको व्यवस्थापन गर्ने	६५	दोस्रो चौमासिक	
४१.	विद्यालय मर्मत तथा सम्भार	भुकम्पबाट क्षति प्रभावित विद्यालय अनुगमन गरी बजेट निकासा गर्ने	१०	दोस्रो र तेस्रो चौमासिक	
४२.	विद्यालय भुकम्पिय सुरक्षा कार्यक्रम	प्राविधिक खटाई रिपोर्ट लिने, शिक्षा समितिको वैठकबाट विद्यालय छनौट गर्ने	३००	प्रथम दोस्रो, तेस्रो चौमासिक	
४३.	दुईकोठे नयाँ कक्षाकोठा सहित फर्निचर निर्माण	प्राविधिक खटाई रिपोर्ट लिने, शिक्षा समितिको वैठकबाट विद्यालय छनौट गर्ने	२४०	प्रथम दोस्रो, तेस्रो चौमासिक	
४४.	चार कोठे नयाँ कक्षाकोठा सहित फर्निचर निर्माण	प्राविधिक खटाई रिपोर्ट लिने, शिक्षा समितिको वैठकबाट विद्यालय छनौट गर्ने	३६०	प्रथम दोस्रो, तेस्रो चौमासिक	
४५.	शैचालय निर्माण WASH सुविधा सहित	प्राविधिक खटाई रिपोर्ट लिने, शिक्षा समितिको वैठकबाट विद्यालय छनौट गर्नेगराउने	१२०	दोस्रो र तेस्रो चौमासिक	
४६.	जिल्ला स्तरीय प्रतिभा पहिचान तथा अतिरिक्त कियाकलाप कार्यक्रम संचालन	जिल्ला स्तरीय बैठक बसी स्रोतकेन्द्र मार्फत संचालन गर्ने	०.७५	दोस्रो चौमासिक	

३.१ स्वीकृत २०७४/०७५ को म.थि.न.पा.को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम

क्र.सं .	कार्यक्रम	कियाकलाप	बजेट	समयसा रणी	कै .
१	स्थानिय तहमा १ वटा सासिकेलाई ICT पूर्वाधार	-आइसिटि सम्बन्धी, अन्य सामग्री खरिद तथा अरु कार्यका लागि बजेट	रु. २,००,०००/-	दोस्रो चौमासि क	

	सहितको शैक्षिक सूचना केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने	निकासा गर्ने, खरिद प्रक्रियाको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने		
२	प्राथमिक तह तथा नि.मा.तहका शिक्षक तलबभत्ता तथा प्रशासनिक खर्च	-प्र.अ. हरुबाट तलबस्केल भत्ता, ग्रेड, तह र श्रेणी खुलेको शिक्षकहरुको माग फाराम पेश गर्ने । -स्रोत व्यक्ति तथा वि.प्र. का कर्मचारीबाट अभिलेख भिडाई रुजु र सिफारिस गर्ने । -शाखा प्रमुखबाट कार्यालय प्रमुख समक्ष सिफारिस गर्ने, कार्यालय प्रमुखबाट तोकादेश भई विद्यालयको खातामा निकासा गर्ने ।	रु. ६,६६,१३,०००/-	मसिक तथा चौमासिक
३	माध्यमिक तहका शिक्षक तलब भत्ता तथा प्रशासनिक खर्च	-प्र.अ. हरुबाट तलबस्केल भत्ता, ग्रेड, तह र श्रेणी खुलेको शिक्षकहरुको माग फाराम पेश गर्ने -स्रोत व्यक्ति तथा वि.प्र. का कर्मचारीबाट अभिलेख भिडाई रुजु र सिफारिस गर्ने । -शाखा प्रमुखबाट कार्यालय प्रमुख समक्ष सिफारिस गर्ने, कार्यालय प्रमुखबाट तोकादेश भई विद्यालयको खातामा निकासा गर्ने ।	रु. १,८९,३८,०००/-	मसिक तथा चौमासिक
४	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम		रु. ४०,८९,०००/-	
५	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम		रु. ६,८९,०००/-	
६	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम		रु. १४,४३,०००/-	
जम्मा			रु. ९,९७,६३,०००/-	

३.२ अपेक्षित लक्ष्य:

सम्पूर्ण कार्यक्रमहरुको लक्ष्य विद्यालय क्षेत्र विकास योजनाका लक्ष्य तथा उद्देश्य हासिल गर्नु रहेको छ ।

- विशेष गरी पहुँच, सहभागिता तथा सिकाइ उपलब्धिका दृष्टिले पछाडि परेका समूहका बीच हुने विभेदलाई न्यून गरी समावेशी र समतामूलक शिक्षा प्रणालीको सुनिश्चित गर्ने ।
- सिकाइ वातावरण, पाठ्यक्रम, शिक्षण सिकाइ सामग्री, विधि, मूल्याङ्कन तथा परिक्षाको सान्दर्भिकता तथा गुणस्तरीयतामा सुधार गरी विद्यार्थीको सिकाइमा अभिवृद्धि गर्ने ।

- समग्रतामा सिकाइ वातावरण तथा शिक्षण-सिकाइ पद्धतिका न्यूनतम र सर्वस्वीकार्य मापदण्ड स्थापित गरी सुशासन तथा व्यवस्थापकीय प्रणालीको सुदृढीकरणबाट विद्यालय प्रणालीलाई स्थानीय सरकारप्रति उत्तरदायी बनाउने ।
- पहिचान भएका आवश्यकता तथा सङ्घीय स्वरूपलाई ध्यानमा राख्दै शिक्षा क्षेत्रको राजनीतिक तथा प्रशासनिक पुनःसंरचना गर्ने ।
- विद्यालय, विद्यार्थी, शिक्षक एवम् समुदाय बीच सहकार्य र सौहार्दता अभिवृद्धि गर्ने ।

३.३ जनशक्ति साधन स्रोत :

शिक्षा प्रशासनको उपसचिव -१, प्रा.स., रा.प.अनं. प्रथम -१, खरिदार, रा.प.अनं.द्वितीय -१, कार्यालय सहयोगी -१ र स्रोतव्यक्ति (मा.शि.बाट) -१ गरी जम्मा ५ जना ।

साधन : कम्प्युटर, डेक्स्टर, मनिटर सहितको -१ ओटा, ल्यापटप १, फोटोकपी मेशिन, प्रिन्टर सहितको -१ ओटा, दराज -३ ओटा आदि ।

३.४ नगर कार्यपालिकासँगको अपेक्षा

- १) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नका लागि समन्वय र सहयोग ।
- २) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट व्यवस्था ।
- ३) सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा निरीक्षण ।
- ४) काम गर्नको लागि उपयुक्त बस्ने ठाउँ तथा आवश्यक पर्ने सामग्री तथा साधनको उपलब्धता ।
- ५) शिक्षासँग सम्बन्धित आगामी कार्यक्रमहरुका लागि प्रशस्त बजेट विनियोजनको व्यवस्था आदि ।
- ६) जिल्लामा गएको स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम मध्ये यस नपा भित्र संचालन हुने कार्यक्रम र बजेट उपलब्धतामा पहल कदमी गर्ने ।

३.५ कार्य सञ्चालनमा देखा पर्न सक्ने चुनौतीहरु

- १) कार्यक्रमहरु तथा अखिलयारी सम्बन्धित निकायबाट हालसम्म नपठाएको ।
- २) कार्य विधि तथा निर्देशनहरु नआइसकेको र हालको शिक्षा ऐन, नियम अनुसार कार्य गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धमा अन्योलको सुजना ।
- ३) जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट यस मध्यपुर थिमि न.पा. अन्तर्गत विद्यालय तथा शिक्षकहरुको अभिलेख हस्तान्तरण नभएको ।
- ४) यस आ.व.का कार्यक्रमहरु सबै जि.शि.का.मा पठाइएको र यस न.पा.मा शिक्षकको तलबमात्र पठाईएकोले जिल्लामा आएका कार्यक्रम कहाँबाट संचालन हुने भन्ने अन्यौल ।
- ५) भवन तथा कोठाको अभावमा कर्मचारीहरुलाई हाल बस्ने सम्मको ठाउँ नभएको ।

३.६ समस्या समाधानका उपायहरु:

- १) स्पष्ट ऐन, नियम, कानून सहित निर्देशन सम्बन्धित निकायबाट छिडै उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- २) यस न.पा. क्षेत्रभित्रको शैक्षिक कार्यक्रमहरु जिल्लाबाट वा यहाँबाट सञ्चालन हुने हो सो को स्पष्ट किटान हुनुपर्ने ।
- ३) बजेट सहित सम्पूर्ण शैक्षिक कार्यक्रमहरुको अखिलयारी यस न.पा.मा आउनुपर्ने ।
- ४) यस न.पा.ले छिडै विषयगत शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको लागि ठाउँको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- ५) आउँदो आ.व. देखि विषयगत शाखा अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु तय गरी नगर परिषदबाट पारित गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने ।

४. कार्यकारी सारांश

राष्ट्र, राष्ट्रियता, लोकतन्त्र मानव अधिकार प्रति सम्मान गर्ने, समालोचनात्मक तथा रचनात्मक सोच भएका, स्वाभिमानी तथा अरुलाई सम्मान गर्ने जस्ता शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्यले परिपूर्ति गर्ने खालका जनशक्ति उत्पादन गर्नका लागि शिक्षा मन्त्रालय र शिक्षा मन्त्रालयको मातहतमा रहेका केन्द्रिय निकायहरु ५ ओटा क्षे.शि.नि. हरु, ७५ ओटा जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरु, १०५३ स्रोत केन्द्र आधारभूत १-८ तथा माध्यमिक ९-१२ गरि ३५,२२२ विद्यालयहरु र उच्च शिक्षण संस्थाहरु(स्नातक देखि विद्या वारिधि) सक्रिय रहेका छन्।

यस भक्तपुर जिल्लाको गत आ.व. २०७३/ ७४ मा संचालित शैक्षिक कार्यक्रमहरुको प्रगति ९५ प्रतिशत भन्दा पढी देखिन्छ। यो आर्थिक वर्ष २०७४ / ७५ देखि स्थानिय निकायले शिक्षा सँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरुको अधिकार पाइसकेको अवस्थामा यस म.थि.न.पा. अन्तर्गत संचालित १९ ओटा सामुदायिक विद्यालयहरु, ३ ओटा सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, २ ओटा स्रोत कक्षा, १४ ओटा वालविकास कक्षा र ५१ ओटा संस्थागत विद्यालयका लागि यस आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कार्यक्रमको लागि एक मुष्ट बजेट जि.शि.का. भक्तपुरमा जम्मा रु. १४,९४,९८,००० र मध्यपुर थिमि न.पा. मा शिक्षकको तलब र प्रशासनिक खर्चका लागि रु. ९,९७,६३,००० पठाएको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा यस म.थि.न.पा. बाट संचालन हुने शैक्षिक कार्यक्रमहरु यस कार्यालयको पहल कदमीमा सतप्रतिशत लक्ष्य हासिल हुने गरी तोकिएको क्रियाकलाप र समय सारणी अनुसार संचालन गर्नको लागि शिक्षा शाखा आफ्नो कार्य विवरण तथा ऐन नियम तथा कानूनको पालना गर्दै अगाडि बढने छ।

५. विषयगत शाखाको प्रतिबद्धताको घोषणा

१. यस न.पा.बाट संचालन कार्यक्रमहरुको लक्ष्य तथा उद्देश्य कम्ति भन्दा बढी सम्पन्न गरिने।

२. विद्यालयहरुमा कार्यक्रम संचालन भए नभएका साथै सबै विषयवस्तुहरुको गतिविधि सुधारको लागि निम्ति अनुदान तथा निरीक्षण गरी शैक्षिक सुधारको लागि प्रयास गरिनेछ।

३. निजामती सेवा ऐन, नियमानुसार आचरण तथा अनुशासनमा रही कार्य गरिने।

४. स्वीकृत कार्यक्रम समयमै काय यापन्न गरी सम्बन्धित कार्यालय तथा निकायहरुमा मासिक तथा चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन पेश गरिने।

५. वार्षिक शैक्षिक कार्यत्रमहरुको सफल कार्यान्वयनका लागि सहज पारदर्शीका साथ सम्पन्न गरिने।

६. आफ्नो नगर क्षेत्र भित्रका सेवाग्राही तथा अन्य सरोकारवाला व्यक्तिहरुको काम कारवाहीहरु छिटो, छारितो र पारदर्शी ढंगले गरिनेछ।

७. नगरपालिका भित्रका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुमा कम्ति वर्षमा १ पटक निरीक्षण गरिन।

८. विद्यालय उमेर समूहका विद्यालय बाहिर रहेका यस न.पा. भित्रका वालवालिकाहरुलाई विद्यालय भित्र ल्याइने।

कृषि विकास शाखा

- परिचय
- आ.व. २०७३/ २०७४ को समिक्षा

- आ.व. २०७४ / २०७५ को कार्यक्रम
- कार्यकारी सारांश
- विषयगत शाखाको प्रतिवर्द्धताको घोषणा
- संक्षिप्त परिचय :
  - कृषि प्रसारलाई मुख्य म्यान्डेट लिई कृषि क्षेत्रबाट दिगो जिविकोपार्जन गर्ने मुख्य उद्देश्य
  - स्थानीय स्तरमा विषयगत शाखाहरु मध्ये एक
  - कृषि विकास शाखा
- कार्य विवरण
  - कृषि उत्पादन व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड निर्माण, योजना, कार्यान्वयन र नियमन
  - कृषि बजार सूचना, पूर्वाधार निर्माण, साना सिंचाई निर्माण, तालिम, प्रविधि प्रसार, प्राविधिक टेवा, कृषि सामाग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन र नियमन
  - कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन
  - उच्च मूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन, विकास तथा बजारीकरण
  - शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन
  - कृषि सम्बन्धी स्थानीय स्तरमा अध्ययन अनुसन्धान
- कर्मचारीको विवरण
  - उज्ज्वला साहु श्रेष्ठ (बाली विकास अधिकृत)
    - सम्बन्धित मन्त्रालय, निर्देशनालय, जि.कृ.वि.का तथा स्थानीय तहका कार्यालय तथा पदाधिकारीहरूसँग सम्बन्ध गर्ने
    - कृषिसँग सम्बन्धी कार्यक्रम योजना तर्जुमा, नियमन तथा कार्यावन्वयन गर्ने गराउने
  - शान्तिला वुढाथोकी (प्रा.स)
    - कृषि प्रसार, साना सिंचाई, मल बीउ ढुवानी जस्ता कार्यक्रम नियमन तथा कार्यान्वयन गर्ने
    - तरकारी तथा बाली विकास कार्यक्रम, प्रविधि विकास तथा आकस्मिक सेवा जस्ता कार्यक्रम नियमन तथा कार्यान्वयन गर्ने
  - शशी राई (प्रा.स)
    - कृषकको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने
    - योजना सम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने
  - गोवर्द्धन कार्की (का.स)
    - कार्यालयको आवश्यक काममा सहयोग गर्ने
  - संगिता दाहाल (का.स)
    - कार्यालयको आवश्यक काममा सहयोग गर्ने
    - जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व

- कृषि प्रसार कार्यक्रम
- प्राविधि परामर्श
- कृषिको क्षमता र उत्पादकत्वमा वृद्धि
- वातावरण मैत्री खेती प्रणालीलाई प्रोत्साहन गर्ने
- अनुदानका कार्यक्रमलाई सहज, पारदर्शी बनाउने
- विषयगत मन्त्रालय, विभाग तथा जिल्ला स्थित कार्यालयको निर्देशन
  - कृषि विकास मन्त्रालयको स्थानीय तहमा गएको बजेटको विवरण
  - जि.कृ.वि.का ले गर्दै आएका कार्यक्रमहरु
  - मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आ.व. २०७४/०७५ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आ.व. २०७३/०७४ को समिक्षा

- सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुको संक्षिप्त विवरण
  - व्यवसायिक तरकारी विकास आयोजना अन्तर्गत तरकारी प्याकेज प्रदर्शन, घुम्ती तालिम, जिल्लास्तरीय कृषक तालिम
  - प्राङ्गारिक खेती आयोजना अन्तर्गत समूह गठन, आई.पि.एन.एस, विषादी प्रदर्शन कार्यक्रम, प्राङ्गारिक मलमा प्राविधिक सहभागिता
  - प्लास्टिक सिट वितरण
  - मिनिकिट वितरण, च्याउको बीउ वितरण, फेरोमन ट्रयाप वितरण
  - कष्टम हायरिंग सेन्टर अन्तर्गत औजार उपकरण वितरण
  - तथा अन्य साभेदारीका कार्यक्रमहरु
- मध्यपुर थिमि नपा भित्रको विषयगत कार्यको वस्तुस्थिति विवरण
  - खेती भएको जमिन: ११४७ हे मध्ये ८०२ हे (७६.८४%) श्रोत: ०७२/०७३ को थिमि सेवाकेन्द्र
  - मुख्य बाली : तरकारी बाली, गाँजर, सलगम, आलु, काँक्रो, धान, गहुँ, मकै, काउली, वोडी, सिमी, बन्दा आदि
  - सिंचित क्षेत्र : ६० %
  - कृषक समुह : १९
  - कृषि मा संलग्न घरधुरी सँख्या : १६२४१ (कुल घरधुरी सँख्या : २०३०२)
  - विषयगत कार्यसँग सम्बन्धित विद्यमान नीति, ऐन, नियम तथा कार्यीविधिको विवरण:
  - कृषि प्रसार कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका तथा नर्मस, २०७२/०७३
  - प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना दस्तावेज
  -
- अवसर
  - व्यवसायिक खेती
  - प्राङ्गारिक खेती
  - युवा लक्षित कार्यक्रम

- आधुनिक खेती प्रणाली
- चुनौती
  - अव्यवस्थित प्लटिङ हुंदै जान्
  - युवावर्गमा कृषि क्षेत्रमा आकर्षण कम हुन्
  - जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन नसक्नु

आ.व. २०७४/०७५ को कार्यक्रम

- जम्मा स्वीकृत वजेट : ९१३२ (रु हजारमा)
  - चालु वजेट : १६९
  - कार्यक्रम वजेट : ८९६३
  - ससर्त पूजिगत अनुदान : २६१६
- कार्यक्रम
  - सहकारी खेती साना सिंचाई तथा मल बीउ ढुवानी कार्यक्रम (३१२१२०)
  - प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना (३१२१६३)
  - आलु, तरकारी तथा मसला बाली विकास कार्यक्रम (३१२१०८)
  - माटो परिक्षण सुधार सेवा कार्यक्रम (३१२११८)
  - कृषि प्रसार कार्यक्रम (३१२८०२)
    - व्यवसायिक तरकारी विकास आयोजना
    - कृषि अभियानिकरण कार्यक्रम आयोजना
    - बाली संरक्षण एवं रासायनिक विषादी न्यूनिकरण आयोजना
    - महिलामैत्री तथा आयस्तर अभिवृद्धि आयोजना
    - कृषि विशेष कार्यक्रम

अपेक्षित लक्ष्य र उपलब्धि

- दिगो जीविको पार्जनको ढाँचा अन्तर्गत रही कृषिको क्षमता र उत्पादकत्व वृद्धिका साथै कृषि प्रणालीको मूल्य सञ्जालमा प्रतिस्पर्धा अभिवृद्धि गराई गरिबी न्यूनिकरणको राष्ट्रिय लक्ष्यमा योगदान दिने

कार्ययोजना

रु. हजारमा

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी	कैफियत
		पम्प सेट ७५% अनुदानमा	२६६	दोस्रो चौमासिक	

मल बीउ ढुवानी कार्यक्रम	प्राज्ञागरीक मल ७५% अनुदानमा (ढुवानी सहित)	३६.४	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
	अनुगमन निरिक्षण	३०	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारांगा
मल बीउ ढुवानी कार्यक्रम		कृषि तालिम केन्द्र स्थापना (८५% अनुदानमा)	५००	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		नर्सरी व्यवस्थापन सहयोग (८५% अनुदानमा)	२००	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		कृषि सामार्गी आपूर्ति व्यवस्थापन सहयोग (८५% अनुदानमा)	६००	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		कोल्ड स्टोर निर्माण(८५% अनुदानमा)	१०००	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	७००	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		च्याउ पकेट कार्यक्रम	५००	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी
		तरकारी बिउमा ५०% अनुदान(काउली, वन्दा,आलु)	७२	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		घुम्ती स्तरीय तालिम	१२.६	
		३ दिने कृषक स्तरीय तालिम(तरकारी, आलु)	७५	प्रथम, दोस्रो
		अनुगमन निरिक्षण	४९	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
४	माटो परिक्षण सुधार सेवा कार्यक्रम	माटो शिविर (२)	२६.२	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		३ दिने माटो सुधार तालिम (प्राङ्गागरीक मल, कम्पोष्ट मल ,जैविक विषादी ,आदि	७५	दोस्रो

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी
		प्लास्टीक सिट ५०% अनुदान	१०५०	दोस्रो
		स्प्रेयर वितरण ५०% अनुदान	९३	दोस्रो
		गाजरको तथा टमाटरको बीउ वितरण ५०% अनुदान	५३७.५	दोस्रो,तेस्रो
		घुम्ती स्तरीय तालिम (९) मिनि किट वितरण (धान	५४.९ २३०	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो

आयोजना	४०० गहुँ १०० तरकारी (१०६०)		
	विश्व खाद्य दिवस	२५	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
	सुचना मूलक पम्पलेट, वुलेटिन, आदि प्रकाशन, वितरण	२४०	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
	म.थि. न. पा तथ्याकं अध्यावधिक गरी प्रोफाइल तयार	७५	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
	धान दिवस	२५	तेस्रो

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी
		प्लान्ट किलनीक (८)	६४	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		आकास्मिक बाली संरक्षण(प्राङ्गारिक तथा रासायनिक)	१५०	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		विषादी सुरक्षित पहिरन ५० % अनुदानमा	९०	दोस्रो
		ट्रायाप वितरण १०० % अनुदान	२७५	दोस्रो,तेस्रो
		प्राङ्गारिक घुम्ती स्तरीय तालिम (२)	१२.२	दोस्रो

आयोजना	३ दिने कृषक स्तरीय तालिम(कौसी खेती) (३ पटक)	२२५	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
	३ दिन च्याउको प्याकेज प्रदर्शन (तालिम, वीउ अनुदान) (२ पटक)	२५०	प्रथम,दोस्रो
	च्याउ विउ ७५% अनुदान (५०० पाकेट)	१५०	दोस्रो

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट	समयसारणी
		नमुना कृषि फार्म	१००	दोस्रो,तेस्रो
		आई.पि.एम कृषक पाठशाला सचालन	२६०	दोस्रो,तेस्रो
		कृप कठिङ्ग	१५	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		पोष्ट हार्डेस्ट सेवा केन्द्र स्थापना सहयोग (प्याकेजिंग, सफाई, एग्रमार्ट	८५०	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो
		कार्यक्रम अनुगमन तथा मुल्याकंन	५०	प्रथम,दोस्रो,तेस्रो

कार्यविधि:

१. अनुदानका कार्यक्रम

प्राविधिक वैठक गरी स्पेशिफिकेसन तयार गर्ने ,लागत इष्टिमेट तयार गर्दा ५ प्रतिशत रकम कन्टिजेन्सी वापत छुट्ट्याउने ,सार्वजनिक खरिद ऐन अन्तर्गत सूचना प्रवाह गर्ने ,कृषकको माग संकलन गर्ने

मूल्यांकन समिति गठन गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने

२. घुम्ती स्थलगत तालिम ,१ कार्यदिनको हुनेछ ,१ दिनमा ४ वटा कक्षा संचालन गर्न सकिनेछ ,कृषि प्रसार निर्देशनालयको नर्मस अनुसार २५ देखि ३० जना कृषकमध्ये महिला सहभागीलाई प्राथमिकता दिन सकिने ,कृषकले दै.भ्र.भ पाउने छैन ।

कार्यविधि:

३. विश्व खाद्य दिवस तथा धान दिवस ,विद्यार्थीहरु विच निवन्ठ प्रतियोगिता गराउनुको वा कृषक समुहविच गीत प्रतियोगिता साथै कृषक, महिला तथा बुद्धिजीवीहरुबाट प्रवचन जस्ता कार्यक्रम आयोजना चेतनामूलक व्यानर सहित भाँकीले नगर परिक्रमा ,प्रतिवेदन तयार ,धान दिवसको हकमा रोपाइ कार्यक्रम गर्ने

४. तीन दिने कृषकस्तर तालिम ,नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको नर्मस अनुसार २० देखि २५ जना सहभागी गराई प्रयोगात्मक तालिम दिने सहभागी छनौट गर्दा समूहमा योगदान पुऱ्याउने, अग्रसर, महिला कृषकलाई प्राथमिकता दिई निर्णयित किसान छनौट गरिने १ दिनमा ४ वटा कक्षा राखिने तथा १ दिन अनिवार्य प्रयोगात्मक कक्षा राख्नुपर्ने

कार्यविधि:

५. सूचनामूलक बुलेटिन, पम्पलेट प्रकाशन तथा वितरण

स्थानीय स्तरमा जानकारीमूलक तथा जनचेतना जगाउने उद्देश्य संलग्न हुनुपर्ने बुलेटिन प्रकाशन गर्दा सम्पादक माडल गठन गरी यथासम्भव भएसम्म सबै क्षेत्र समेट्न पर्नेछ बुलेटिन ए.फोर साईज पेपरमा कम्तिमा ५०० प्रति प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ,आवश्यकता अनुसार कलर पेपरमा प्रकाशन गर्न सकिन्छ ,स्थानीय दररेट अनुसार कोटेशन माग गरी प्रकाशन कार्य गर्न सकिनेछ

६ .माटो परिक्षण शिविर

कृषकहरुलाई जानकारी दिने , क्षेत्रीय माटो परिक्षण प्रयोगशालाले माटो परिक्षण शिविर सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने रसायन, उपकरणहरु र प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ,माटो व्यवस्थापन तालिमसँग आवद्ध गरी परिक्षण शिविर सञ्चालन गरिने

कार्यविधि:

७. क्रप कटिङ्ग स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने विभिन्न बालीको क्षेत्रफल,उत्पादकत्व लिइनेछ ,नमूनाबाट उत्पादकत्व लिइनेछ ,प्रति बाली कटानी स्थानीय दररेट अनुसार १ दिनको ज्यामी ज्याला बराबरको खर्च गर्न सकिनेछ

८ . कृषक पाठशाला संचालन

स्थलगत कृषक समुह अन्तरकृया गोष्ठी (३ पटक) स्थलगत तालिम संचालन कृषक पाठशाला दिवस

९. आकस्मिक बालि संरक्षण सेवा

बालिमा रोग किराको प्रकोप देखिएमा विवरण सहित क्षे.कृ.नि. लाई अनुरोध गरी आवश्यक विषाधी माग गरी प्रकोप नियन्त्रण गर्ने ,नपुग रकम यस कार्यालयबाट व्यहोर्ने

कार्यविधि:

१०. नमुना कृषि फार्म

कृषक/कृषक समुह को समन्वयमा स्थान तथा बालि छनोट गरिने आवस्यक प्राविधिक सहयोग प्रदान गरिने

विउ, मल तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सत प्रतिशत अनुदानमा दिईने ,जनशक्तिको व्यवस्था कृषक स्वम्ले व्यहोर्नु पर्ने छ

११ . बालि उपचार शीघ्र ९ एविलत अघ्लाञ्चो

कृषकहरुलाई जानकारी दिने कृषकले ल्याएको बालिको नमुना जाँच गरि समाधानका उपायहरु लिखित रूपमा उपलब्ध गराउने ,बालि उपचार शिविर बालि उपचार बिशेषज्ञको प्रत्याक्ष संलग्नतामा गर्नु पर्ने छ

१२. म.थि. न. पा तथ्याकं अध्यावधिक गरी प्रोफाइल तयार

आवश्यक तथ्याकंमा आधारित प्रश्नावली तयार गरिने ,विभिन्न समुह सहकारी लाई प्रश्नावली भर्न लगाईने,कोप कटिगांलाई आधार मानी भरिएको प्रश्नावली सहितको अध्यावधिक गरिने,प्रोफाइल तयार गरि प्रकाशन कार्य अगाडि बढाईने,जनशक्ति, साधन, श्रोत र अन्य प्रशासकिय प्रवन्ध ,कार्यसञ्चालनको

ढाँचा,जिम्मेवार पदाधिकारी ,उत्तरदायित्व तथा जवाफदेहिता संयन्त्र ,कृषि विभागबाट खटाइएका अधिकृतस्तरीय कर्मचारी तथा मातहतका प्राविधिक सहायकहरु

नगर कार्यपालिकासँगको अपेक्षा:

विशेष कार्यक्रमको कार्यविधि स्वीकृत गरी कार्यक्रम अगाडि बढाउन सहज वातावरण ,पूजिगत खर्च कृषि मन्त्रालयबाट प्राप्त नभएकोले कार्यालय स्थापनाको लागि आवश्यक पूर्वाधार,कृषि क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिई आवश्यक सहयोग तथा समन्वय ,कार्यसञ्चालनमा देखा पर्न सक्ने चुनौती ,जि.कृ.वि.का ले समावेश गरेका समुहलाई निरन्तरता दिई नयाँ समुह समावेश गर्न पर्ने,समुहलाई प्राथमिकता दिनपर्ने भएकोले आवश्यकतामा रहेको कृषि समुहमा आवद्ध नभएका कृषक समावेश गर्न नसकिने,नर्मस वाँझिएको कारण स्पष्ट सार्गनिर्देशन नहुनु

समस्या समाधानका उपायहरु

नगरपालिकाबाट आवश्यक नर्मस बनाउने,परिमार्जन तथा स्वीकृत गर्ने,कृषि प्रसारको नर्मसलाई आधार मानी कृषक समुहमा आवद्ध नभएतापनि आवश्यक तथा सकिय ,कृषकलाई समावेश गर्ने वातावरण तयार गर्ने

कार्यकारी सारांश

कृषि अभिमूखीकरण कार्यक्रम, महिलामैत्री तथा आयस्तर अभिवृद्धि कार्यक्रम , व्यवसायिक खेती प्रणाली तथा वातावरण मैत्री आधुनिक कृषि प्रणाली अन्तर्गत तालिम, शिविर, दिवस, तथा अनुदानका कार्यक्रम संचालन गरी कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा पुऱ्याउनु

प्रतिबद्धता

निजामति सेवामा आवद्ध रही कायालयमा सुशासन कायम राखिनेछ ,नियमित रूपमा मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरिनेछ ,निजामति कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता पालना हुनेछ ,वातावरणमैत्री खनी प्रणाली अवलम्बन गरी प्राङ्गारिक खेतीमा विशेष जोड दिइनेछ ,कृषि विशेषतः तरकारी व्यवसायिकरणमा जोड दिइनेछ

आयुर्वेद शाखाको तर्फबाट

१. आयुर्वेदको परिचय

१.१ मानव सभ्यता सँगै जन्म भएको आयुर्वेद चिकित्सा पद्धतिको मानव स्वास्थ्यको संरक्षण र समवर्द्धनमा अहम् भूमिका रहेको छ । स्वस्थ व्यक्तिको स्वास्थ्य रक्षा र रोगी व्यक्तिको रोगको उपचार गर्ने प्रमुख २ उद्देश्य रहेको आयुर्वेद नेपालमा पनि सबभन्दा पुरानो र मौलिक चिकित्सा पद्धतिको रूपमा मानिन्छ ।

गुणस्तरिय जडिबुटीको प्रचुर प्राकृतिक श्रोतको धनि देश नेपालमा स्थानीय धरातल सुहाउँदो सफल राष्ट्रिय चिकित्सा पद्धतिको रूपमा आयुर्वेदको विकास गर्न आवश्यक छ । आज विश्वमा नसर्ने रोगको प्रकोप दिनानु दिन बढ्दै गैरहेको अवस्थामा यसको सफल व्यवस्थापनमा आयुर्वेद एवं बैकल्पिक चिकित्सा पद्धति अङ्गिकार गर्नु अपरीहार्य भै सकेको छ ।

१.२ कार्यालयको कार्य विवरण(उपलब्ध सेवाहरु)

राष्ट्रिय आयुर्वेद स्वास्थ्य नीति २०५२ अनुसार प्रत्येक ५ गाविसमा एक वटा आयुर्वेद औषधालय राख्ने तत्कालिन निर्णयानुसार २०५५ सालमा मध्यपुर थिमिमा स्थापना भएको यस औषधालय हाल मध्यपुर थिमि नगरपालिका बडा नं. १ लोहकन्थलीमा ४आना २ पैसा भोगाधिकार प्राप्त जग्गामा निर्मित २ तले (६कोठा) भवनमा २०६४ साल देखि सञ्चालनमा रहेको छ ।

उपलब्ध सेवाहरु :

सि.नं.	उपलब्ध सेवाहरु	प्रक्रिया	लाग्ने शुल्क र समय	कैफियत
१	विरामीको नाम दर्ता	विहान १० बजे देखि ४:०० सम्म शुक्रवार २ बजे सम्म विरामीको नाम दर्ता गराउन	निशुल्क-तुरुन्त	
२	स्वास्थ्य परिक्षण र उपचार सेवा	विरामी पुर्जा सहित विरामी स्वयं स्वास्थ्यकर्मी कहाँ उपस्थित भै आफ्नो समस्या राख्ने ।	निशुल्क-तुरुन्त	
३	औषधि वितरण	स्वास्थ्य परिक्षण पछि पुर्जा लिएर औषधि वितरण शाखामा सम्पर्क राख्ने ।	निशुल्क-तुरुन्त	

४	स्तनपायि आमाहरुलाइ दुग्ध वर्द्धक औषधि वितरण	जन्म दर्ताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपिको साथ स्वास्थ्यकर्मीको सिफारिस	निशुल्क-तुरुन्त	स्विकृत कार्यक्रम अनुसार मात्र सञ्चालन हुनेछन् ।
५	जेष्ठनागरिकको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न रसायन औषधि वितरण	नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपिको साथ स्वास्थ्यकर्मीको सिफारिस	निशुल्क-तुरुन्त	
६	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम	विविध कार्यक्रम अनुसार आवश्यक प्रक्रिया पुरयाएर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।	निशुल्क-तुरुन्त	

कर्मचारी दरबन्दि र कार्य बिबरण

सि.नं .	कर्मचारीको नाम	पद	जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व
१	ज्ञान वहादुर ओली	कविराज निरीक्षक अधिकृत छैटौं (कार्यालय प्रमुख)	१. संस्थामा आएका विरामीहरुलाइ दैनिक स्वास्थ्य परीक्षण ,उपाचार,परामर्श । २. कार्यालयको दैनिक प्रशासनिक कार्य कार्यालय व्यवस्था ३. नगरपालीका तथा तालुक कार्यालयहरुमा समन्वयात्मक
२	नर्मदा चापागाई	बरीष बैद्य सहायक पाचौ	१. संस्थामा आएका विरामीहरुलाइ दैनिक स्वास्थ्य परीक्षण उपाचार र औषधी वितरण । २. विरामी तथ्याङ्ग तथा माशिक रिपोर्ट तयार गर्ने ३. कर्यालयको स्टोर प्रमुखको रूपमा कार्यालय सामानको अभिलेख राख्ने ।
३	शुभलक्ष्मी श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी सहायक चौथो	१. कार्यालयको नियमित सरसफाई,सुरक्षा,चिठी पत्र ओसापसार एवं अन्य भनेको काम गर्ने ।

१. ४ विषयगत मन्त्रालय,विभाग तथा जिल्ला स्थित कार्यालयको निर्देशन

आयुर्वेद विभागबाट यस कार्यालयको इन्चार्जलाइ कार्यालयको कामकाजमा बाधा नपुग्ने गरी नगरपालिकामा समन्वय गरि आयुर्वेद एवं वैकल्पिक चिकित्सा क्षेत्रको नीति योजना तयार गर्ने एवं कार्यक्रम तयार गरि सञ्चालन गर्न काजमा खटाइएको छ ।

२. आ.व.०७३०७४ को समिक्षा

२.१. सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुको संक्षिप्त विवरण र उपलब्धि

क. विरामी उपचार तथा निशुल्क औषधि वितरण : विभिन्न रोगका २७८२ जना विरामीहरुको स्वास्थ्य परीक्षण गरि उपलब्ध भएसम्म निशुल्क औषधि वितरण गरेको । ख. जेष्ठनागरिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन र स्तनपायी आमा कार्यक्रम : जेष्ठनागरिक ७२ जना र स्तनपायी आमाहरु ४२ जनालाई सेवा प्रदान गरीएको ।

ग. विद्यालय आयुर्वेद शिक्षा कार्यक्रम : २ वटा विद्यालयका माध्यामिक तहका १५२ जना विद्यार्थीहरुलाई आयुर्वेद सेवाको बारेमा जानकारी प्रदान गरिएको ।

घ. स्थानीय जनतालाई जडिबुटी सम्बन्धि जनचेतनामुलक कार्यक्रम : जिल्लाले सञ्चालन गरेको यस कार्यक्रममा यस क्षेत्रका ७ जना सहभागी गराइएका

२.१. मध्यपुर थिमि नपा भित्र आयुर्वेदको बस्तुस्थिति

- सरकारी स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा यस नगरपालिका भित्र एक मात्र मध्यपुर आयुर्वेद औषधालय मात्र रहेको छ ।
- प्राइभेट रूपमा यस नगरपालिका भित्र आयुर्वेद एवं अन्य बैकल्पिक चिकित्साको रूपमा औषधि पसलको साथै क्लिनिक सञ्चालनमा रहेका छन् ।

२.२. आयुर्वेद सँग सम्बन्धित विद्यमान नीति, ऐन, नियम तथा कार्यविधि

नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन तथा नियम, राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७१, राष्ट्रिय आयुर्वेद स्वास्थ्य नीति २०५२ आयुर्वेद कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, नीजि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन र स्तर उन्नती सम्बन्धि निर्देशिका २०७० ।

३. जम्मा स्विकृत बजेट

बजेट शिर्षक	रकम रु
चालु बजेट	१५५००००
कार्यक्रम बजेट	२९६०००
पूऱ्जिगत बजेट	००

कुल जम्मा बजेट	१८४६०००
नगरपालिका सँग अपेक्षा गरिएको थप कार्यक्रम बजेट	८३५०००

३.१ कार्यक्रम र कार्ययोजना

सि.नं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	बजेट			चालु बजेट
			स्विकृत बजेट	न.पा अपार्कित बजेट	जम्मा	
१	तलब र भत्ताहरू	प्रत्यक महिनाको अन्तिममा माशिक रिपोर्ट र हार्जीरी प्रमाणित गरि पेश गर्ने ।	१४७७			
२	विविध कार्यालय सञ्चालन	नियमीत कार्यालय सञ्चालनमा आवश्यक पर्ने पानी ,विजुली सञ्चार र विभन्न सामानको माग खरिद आदेश,दाखीला विल भर्पाइ सहित पेश गर्ने ।	७३			
क	चालु जम्मा		१५५०			

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	स्विकृत बजेट	नपा अपेक्षित बजेट	बजेट
कार्यक्रम बजेट					

४	संस्था र समितिलाइ अनुदान	संस्थामा उपचार गराइएका विरामीहरुको निशुल्क टिकट दर्ता शुल्क वाफतको अनुदान रकम ।	१०		
५	योग दिवस (राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय) धन्वन्तरी जयन्ति	राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय योग दिवसमा १ हप्ताको बृहत योग शिविर सञ्चालन गर्नुका साथै आरोग्य दिवस तथा धन्वन्तरी जयन्ति विविध कार्यक्रम साथ मनाउने ।	५	४५	
६	स्तनपायी आमाहरुलाइ मातृ शिशु सुरक्षार्थ दुग्ध वर्द्धक जडिबुटीजन्य औषधि वितरण कार्यक्रम	सुत्करी भएको ६ महिना भित्रका कम्तिमा १०० आमाहरुलाइ बच्चाको जन्म दर्ताका आधारमा दुग्ध वर्द्धक आयुर्वेद औषधि खरिद गरि वितरण गर्ने ।	२०	८०	
७	विद्यालय आयुर्वेद शिक्षा, योग शिक्षा कार्यक्रम	माध्यामिक तहका कम्तिमा ५ विद्यालयमा विद्यार्थीहरुलाइ आयुर्वेद सेवाको बारमा जानकारी साथै योग प्रशिक्षकको उपस्थितिमा एक हप्ताको योग शिविर सञ्चालन गराउने ।	१०	४०	

सि.नं	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	स्विकृत बजेट	नपा अपेक्षित बजेट	बजेट
कार्यक्रम बजेट					
८	पञ्चकर्म (पुर्वकर्म) कार्यक्रम	पुर्वकर्म सञ्चालनको लागी आवश्यक उपकरण र औषधी खरिद गरि संस्थामा उपचार गराउन आउने विरामीअहरु मध्य रोगानुसार	१०	४०	

		पुर्वक्रम (स्वैदन स्नेहन) गर्ने ।		
९	स्थानीय जनतालाइ जडिबुटि परिचयात्मक कार्यक्रम ।	नपाका सबै वडाबाट कम्तिमा ४५ जना सहभागी मनोनयन गरि स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने जडिबुटीको परिचय र तिनको औषधिय उपयोगीताबारे जानकारी गराउने ।	६	४४
१०	अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधि खरीद	संस्थामा उपचार गराउन आउने विभिन्न रोगका विरामी तथ्याङ्को आधारमा विभिन्न औषधीको सुचि तयार गरि प्रक्रिया पुर्याइ खरीद गर्ने ।	२००	२००
११	औषधालयकोला गी फर्निचर खरीद	औषधालयलाइ अति आवश्यक फर्निचर सुचि तयार गरि प्रक्रिया पुर्याइ खरीद गर्ने ।	१५	
१२	मेशिनरी औजार खरीद	उपचार उपकरणको साथै कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने कम्प्युटर,प्रिन्टर आवश्यक प्रक्रिया पुर्याइ खरीद गर्ने ।	२०	५०
१३	शहरी क्लिनिक तथा नसर्ने रोग व्यवस्थापन कार्यक्रम	यस संस्थाको पहुँच नपुग्ने नगरपालीकाको उपयुक्त स्थान छनौट गरि प्रत्यक १५१५ दिनमा आयुर्वेद सेवा सहित शहरी क्लिनीक सञ्चालन गर्ने ।		१००
१४	निशुल्क आयुर्वेद विषेशज्ञ शिविर	आयुर्वेदको प्रचार प्रसार गर्ने उद्देश्यको साथ वर्षमा २ पटक विषेशज्ञ सहितको निशुल्क आयुर्वेद शिविर सञ्चालन गर्ने ।		११०

१५	परम्परागत स्वास्थ्यकर्मीहरु सँग छलफल तथा तथ्याङ्क संकलन	नगरपालीका भित्र परम्परागत रूपमा विभिन्न तरीकावाट उपचार गर्दै आएका स्वास्थ्यकर्मीहरुको तथ्याङ्क संकलन गर्नुको साथै छलफल कार्यक्रम गर्ने ।		५०
१६	जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	बृद्धावस्थामा देखिने स्वास्थ्य समस्या कम गरि रोग प्रतिरोधात्मक शक्ति बढाउन ६५ वर्ष भन्दा माथिका जेष्ठ नागरिकहरुलाई रसायन योग वितरण गर्ने ।		७६
ख	जम्मा		२९६	८३५
ग	कुल जम्मा(क +ख)		१८४६	८३५

३.२.जनशक्ति साधन श्रोत र प्रशासकीय प्रवन्ध

जनशक्तिको व्यवस्थापन :

१.कार्यालयको दैनिक सेवा सुचारु गर्न हाल स्विकृत दरवन्दि अनुसार २ जना प्राविधिक र १ जना कार्यालय सहयोगी कार्यरत रहेको ।

२ अतिरिक्त सेवाको रूपमा पुर्वक्रम सेवा सञ्चालन गर्न करार सेवामा स्विकृत कार्यक्रममा आयुर्वेद अध्यन गरेको व्यक्ति नियुक्त गर्ने ।

३ विभिन्न स्विकृत कार्यक्रम तथा नगरपालिकावाट अपेक्षा गरिएका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न श्रोत व्यक्तिको रूपमा सम्बन्धित विधाका जनशक्ति व्यवस्था गर्ने ।

श्रोत व्यवस्थापनमा

स्विकृत कार्यक्रमको बजेट साथै अपुगको रूपमा नगर कार्यपालिका सँग अपेक्षा गरिएको बजेट तथा कार्यक्रम ।

३.२.कार्य सञ्चालनमा देखार्पन सक्ने चुनौती

आयुर्वेद संस्था र कर्मचारीको अभाव :-नगरपालिका भित्र १ वटा मात्र आयुर्वेद संस्था रहेको हुदा नगरपालिकाको सम्पुर्ण क्षेत्रमा आयुर्वेद सेवा तथा कार्यक्रम पुरायाउन गाहो हुनुका साथै दई जना मात्र प्राविधिक जनशक्ति कार्यक्रम सञ्चालन र नियमित सेवा दिन चुनौती देखिन्छ ।

न्युन बजेट :- हाल स्विकृत आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम र बजेट बाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न असम्भव देखिन्छ ।

स्पष्ट कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका तथा तालिमको अभाव :- स्विकृत कार्यक्रमहरु सञ्चालनका लागी कायक्रम सञ्चालन निर्देशिका तथा कार्यक्रम सञ्चालन पूर्व कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था नहुन् ।

भौतिक पुर्वाधारको कमि हुनु (प्रयाप्त फर्निचर, कम्प्युटर र औजार उपकरण), आयुर्वेद सेवाको प्रचारप्रसारको कमि ।

नगरपालिकाको आयुर्वेद सेवा पुग्न नसकेको क्षेत्रमा आयुर्वेद सेवा पुरायाउन उपयुक्त स्थान छनौट गरि शहरी क्लिनिक सञ्चालन गर्ने ।

नगरपालिकाबाट अपेक्षा गरिएको थप बजेट तथा कार्यक्रम स्विकृत गर्ने, करार सेवामा आयुर्वेद अध्यन गरेको जनशक्ति राख्ने ।

३. २. समस्या समाधानका उपायहरु

नगरपालिकाको आयुर्वेद सेवा पुग्न नसकेको क्षेत्रमा आयुर्वेद सेवा पुरायाउन उपयुक्त स्थान छनौट गरि शहरी क्लिनिक सञ्चालन गर्ने, नगरपालिकाबाट अपेक्षा गरिएको थप बजेट तथा कार्यक्रम स्विकृत गर्ने, करार सेवामा आयुर्वेद अध्यन गरेको जनशक्ति राख्ने ।

कार्यकारी सारांश

- मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्र एक मात्र आयुर्वेद संस्थाका रूपमा मध्यपुर थिमि आयुर्वेद औषधालय नगरपालिकाको १ नं बडा लोहकन्यलीमा विगत लामो समय देखी सञ्चालनमा रहेको छ । २ जना आयुर्वेद प्राविधिक र २ जना सहयोगी दरबन्दि रहेको यस संस्थाले यस क्षेत्रमा आयुर्वेद सेवा पुरायाउनुको साथै विविध आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम पनि सञ्चालन गर्दछ । यस नगरपालिका भित्र आयुर्वेद सेवाको प्रभावकारीता बढाउन हाल स्विकृत न्युन बजेटका कायक्रममा नगरपालिकाबाट थप बजेटको अपेक्षा सहित नयाँ कार्यक्रम पनि पेश गरिएको छ विषयगत कार्यालयको प्रतिवद्धताको घोषणा
- नियमित रूपमा १० बजे देखी ५ बजेसम्म कार्यालय सञ्चालन गरि सेवाग्रहिलाई सेवा पुरायाउने छौं ।
- नगरपालिका भित्र आयुर्वेद क्षेत्रलाई अमर्यादित गराउने भोला तथा गाडिमा औषधि राखी जनस्तरमा भ्रम फैलाएर बेच्ने गैर कानुनि रूपमा सञ्चालित आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्साका औषधि पसल तथा क्लिनिकहरु नगरपालिकाको सहयोगमा अनुगमन गरिनेछ ।

मासिक प्रतिबेदन फाराम

सि.नं .	सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरु	कार्यान्वयनको स्थिति	पहिचान भएका प्रमुख समस्याहरु	समाधानको प्रयास	कैफियत
१	नियमित रूपमा विरामीको स्वास्थ्य परिक्षण र निशुल्क औषधि वितरण	श्रावण महिनका २७ गते सम्ममा विभिन्न रोगका २७५ विरामीहरुले स्वास्थ्य सेवा लियको ।	औषधिको अभाव		
२	बार्षिक कार्यक्रम कार्ययोजना तयारी	स्विकृत कार्यक्रमको चौमार्शिक कार्ययोजना तयार गरि प्रस्तुत गरियो ।	न्युन बजेट र स्पष्ट कार्यक्रम सञ्चालन मा समस्या	प्रभावकारी रूपमा आयुवेको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नगरपालिका सँग थप बजेट, कार्यक्रम र जनशक्तिको अपेक्षा सहित कार्ययोजना पेश ।	

महिला तथा बालवालिका

- वि. सं. २०३८ सालमा देखि हालको महिला तथा बालवालिका कार्यालयको अवधारणा शुरू भएको ।
- हाल यो कार्यालय महिला, बालवालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको ।
- महिला, बालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएको व्यक्ति र गैरसरकारी संघ संस्थाहरुको सम्बन्धकर्ता, सम्पर्कसूत्र, सहजकर्ताको भुमिका निर्वाह गराउने सम्पर्क निकायको जिम्मेवारी तोकिएको ।

भुमीका

- कार्यक्रम कार्यान्वयनकर्ता
- सम्पर्कसूत्र, सम्बन्धकर्ता, सहजकर्ता र सम्पर्क निकायको रूपमा

कार्यविवरण

महिला सशक्तिकरण गरी लैङ्गिक मुलप्रवाहिकरण गर्ने गराउने , कहिल्यै विद्यालय नगएका वा गएता पनि प्रवेशिका परीक्षा सम्म उर्तीण गर्न नसकेका शैक्षिक रूपमा बच्चित महिलाहरूलाई सशक्तीकरण गराउने , आफ्नो जग्गा वा आम्दानीको नियमीत श्रोतवाट वर्षादिन खान नपुग्ने परिवारका आर्थिक रूपमा बच्चित भएका महिलाहरूलाई समुहमा समावेश गरिने , सामाजिक कुरिती मानव बेचविखन तथा ओसारपसार, देह व्यापार, घरेलु हिँसा लगाएतका महिला विरुद्धका अपराध नियन्त्रणका लागि पुरुप वर्गको समेत सहभागितामा सामाजिक जागरण बढाउने , श्रोत साधन र रोजगारका अवसरमा महिला वर्गको पहुँच तथा समानुपातिक नियन्त्रण स्थापनाका लागि पहल तथा समन्वय गर्ने , महिलाहरूका लागी आवश्यक सीपमुलक तालिम एवं प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने , कार्यक्रम अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने, महिला ,बालबालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता सम्बधी सुचना संकलन एवं प्रकासन गर्ने

कर्मचारीको नाम र विवरण

- कर्मचारीको नाम : भीमा थापा ,पद : महिला विकास निरीक्षक
- कर्मचारीको नाम: सुर्यलक्ष्मी श्रेष्ठ ,पद : सहायक महिला विकास निरीक्षक

शाखाका कर्मचारीको कार्यविवरण

महिला विकास सम्बन्ध स्विकृत कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने ,महिला, समुह, समिती संस्थाहरूको रेकर्ड अध्यवधि गर्ने , जेष्ठ नागरीक र अपाङ्गताहरूलाई परिचयपत्र वितरण गर्ने , वालगृह र वृद्धाश्रमहरूको अनुगमन ,मानव बेचविखन तथा ओसारपोसार नियन्त्रण सम्बन्ध चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ,किशोरीहरूलाई जीवनपयोगी सिप कार्यक्रम, किशोरी सुचना परामर्श केन्द्र स्थापना गर्न मद्दत गर्ने ,लैंगिक हिँसा विरुद्धसँग सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ,कार्यक्रमको मासीक, चौमासीक, बार्षिक प्रगती तयारी र प्रतावित कार्ययोजना तयार गर्ने ।

जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व

पदिय कार्यविवरणमा उल्लेखित कार्यहरु सम्पन्न गर्ने जिम्मेवारी रहनेछ, भने उल्लेखित पदहरु मध्यपुर थिमिनगरपालिका प्रति उत्तरदायि रहनेछन् । यस बाहेको जिम्मेवारी तथा उत्तरदायित्व ऐन नियममा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

लक्षित समुह सहभागीता ,व्यक्तित्व विकासका प्रारम्भीक प्रशिक्षण ,संस्थागत विकास सामुहिक गतिशीलता ,महिला समिति अन्तरगत व्यवसायिक समुह विकास ,विद्यालय विमुख किशोरीको वहुआयमिक विकास ,मुलप्रवाहिकरण सम्पर्क निकाय सेवा ,सामाजिक परिचालन ,बालअधिकारको सम्बद्धन ,सुचना ,शिक्षा र संचार ,आपतकालीन संरक्षण सेवामा महिला समुहको परिचालन

विवरण	एकाई	संख्या
जिल्लामा रहेका पा.	संख्या	४ नगरपालीका
कार्यक्रम लागु एका न.पा.	संख्या	२ नगरपालीका
कार्यक्रम लागु एका बडा	संख्या	१९
समुह	वटा	१३४५
समुहमा आवद्ध दस्य	जना	६७२५
दलित	जना	२०९
जनजाति	ज्ञा	२२१०
क्षेत्री वाहन	ज्ञा	४३०६
समिति संख्या	वटा	१००
समितिमा दस्य संख्या	जना	५,२८५
सहकारी संस्था द्व्या	वटा	१४
शेयर सदस्य द्व्या	जना	६६९७
सदस्यबाट कलित वचत	रु.	७८४६०५४९
चालुकोषको लधन	रु.	१४६२०००

व्याज	रु	१८३७८९
किशोरी समुह	वटा	४
मनोसामाजिक हयोग केन्द्र	वटा	२

महिला तथा वालवालिका कार्यालय भक्तपुरको सेवाप्रवाहको संक्षिप्त विवरण

आ. व. २०७३/७४ को समग्र प्रगति विवरण

कार्यक्रमको नाम	लक्ष्य	उपलब्ध	
लक्षित महिलाको पहिचान र समुहिकरण			
समुह, समिति गठन र परिचालन	३६	थप ४२ समह गठन गरिएको	
व्यक्तित्व विकासका प्रारम्भिक प्रशिक्षण			
सुमह सदस्यको अनुशिक्षण तालिम ३ दिने गाऊस्तर	१८० जना	१८० जना सदस्यहरु तालिम प्राप्त भएका	
आधारभुत तालिम, ७ दिने, जिल्लास्तर	१२० जना	१२० जना सदस्यहरु तालिम प्राप्त भएका	
सिप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम	१ पटक	१०० जना सदस्यहरु तालिम प्राप्त भएका	
नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम, ५ दिने,	७५ जना	७५ जना सदस्यहरु तालिम प्राप्त भएका	

लेखापालन तालिम ७ दिने जिल्लास्तर	२० जना	२० जना सदस्यहरु तालिम प्राप्त भएका	
प्रस्तावना लेखन तालिम, ३ दिने, जिल्लास्तरिय	२० जना	२० जना सदस्यहरु तालिम प्राप्त भएका	
प्रजनन स्वास्थ्य सचेतना तालिम ५ दिने जिल्लास्तर	५० जना	५० जना सदस्यहरु तालिम प्राप्त भएका	
संस्थागत विकास सामुहिक गतिशीलता			
महिला संस्थाको अवस्था विश्लेषण तथा रणनितिपत्र तर्जुमा कार्यशाला, ३ दिने गाउँस्तर	१ पटक	श्री देवीस्थान महिला जागृती सहकारी संस्थामा गरिएको ।	
रेखाङ्कन भ्रमण, गोष्ठि तथा कार्यशाला ७ दिने	१ पटक	इलाम र भापाका सहकारी संस्थाको भ्रमण	
महिला संस्था समितिका अध्यक्षमाभ्क चौमासिक अन्तरक्रिया २ दिने जिल्लास्तर	पटक	संस्थाहरु बीच अनुभव आदानप्रदान	

कार्यक्रमको नाम	उपलब्धि	बजेट
मौजुदा संस्थाको सांगठनिक सुदृढीकरण	७० वटा निष्कृय संस्था सुदृढिकरण	०.८
श्रोत परिचालनका लागि बीजु पुजि	२ वटा संस्थालाई रु १ लाख प्रदान	१
सहभागितात्मक लेखाजोखा विधिवाट व्यवसाय छनौट तथा प्रबद्धन कार्ययोजना तयारी	उपयुक्त व्यवसाय छनौट १० वटा	९०
सिप तथा व्यवसायिकता विकास तालिम	२०० जना विपन्न महिलाहरूलाई तालीम प्रदान	६.५९
व्यवसाय स्थापना खर्च अनुदान	२०० जनालाई अनुदान प्रदान	७००
साभा व्यवसायिक सेवाका लागि महिला संस्थालाई वहुउपयोगी कार्यक्रम अनुदान	१ संस्थालाई रु १५०००० प्रदान	१.५
विद्यालय विमुख किशोरीको बहुआयमिक विकास		
व्यवसायिक किशोरी समुह विकास तालिम	६० जनालाई ७ दिने तालिम प्रदान	३.७२
अतिविपन्न किशोरीका लागि शैक्षिक तथा स्वास्थ्योपचार सहयोग	२ पटक स्वास्थ्यगोचार सेवा प्रदान	४०
किशोरीलाई व्यवसाय स्थापना खर्च अनुदान	६० जना किशोरीलाई ३५०० का दरले अनुदान	२१०
किशोरीलाई जीवनोपयागी तालिम गाऊस्तर १० दिने	६० जना किशोरीलाई तालिम प्रदान	१५०
सञ्जाल सदस्य माझ अन्तरक्रिया, १ दिने, जिल्लास्तर	गै.स.स.र सरकारी निकायसँग समन्वय ।	५०
मूलप्रवाहिकरण समन्वय समितिको बैठक	“	९०

मन्त्रालय तथा विभागबाट प्राप्त थप कार्यक्रम २०७३ | ०७४

कार्यक्रमको नाम	लक्ष्य	बजेट	खर्च
१. सिद्धि स्मृती प्रतिष्ठान जेष्ठ नागरीक सेवा	१	२ लाख	२ लाख
२. ब्रम्माकुमारी राजयोग सेवा उपकेन्द्र बालकोट	१	२ लाख	२ लाख

३. सि.वि.आर संस्था, भक्तपुर	१	१लाखदहजार	१लाख दहजार
४. आर. सि. आर. डि.	१	७ लाख	७ लाख
५. अपाङ्गता सिफारिस समितिको बैठक तथा अभिलेख व्यवस्थापन		२५०००।	२५०००।
६. हराभरा सामाजिक सेवा केन्द्र भक्तपुर	१	२लाख	२लाख
७. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका अभिभावलाई हेरचाह तालिम	१पटक	२,३००००।	२,३००००।
८. भुकम्प बाट अतिप्रभावित अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई तालिम	१०जना	३ लाख	३ लाख

राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम

कार्यक्रमको नाम	लक्ष्य	बजेट	खर्च	उपलब्धी
अनौपचारीक श्रममा संलग्न महिला(मनोरन्जन निमार्ण) क्षत्र, कृषि, व्यवसायीक र घरेलु काम(लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत राजगारीमुलक सिप तालिम	५०जना	२० लाख	२० लाख	सिलाईकटाई, व्युटीपालर, सवारी चालक तालिम प्राप्त।
जम्मा	५०जना	२० लाख	२० लाख	

लक्षित महिलाको पहिचान र समुहिकरण ,समुह, समिति र सहकारी गठन र परिचालन ,सुमह सदस्यको अनुशिक्षण तालिम ३ दिने गाऊस्तर ,व्यक्तित्व विकासका प्रारम्भिक प्रशिक्षण ,आधारभूत तालिम, ७ दिने, जिल्लास्तर ,सिप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम ,लेखापालन तालिम ७ दिने जिल्लास्तर ,नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम, ५ दिने, जिल्लास्तर ,प्रस्तावना लेखन तालिम, ३ दिने, जिल्लास्तरिय ,प्रजनन स्वास्थ्य सचेतना तालिम ५ दिने जिल्लास्तर

संस्थागत विकास सामुहिक गतिशीलता

महिला संस्थाको अवस्था विश्लेषण तथा रणनितिपत्र तर्जुमा कार्यशाला, ३ दिने गाउस्तर ,रेखाङ्कन भ्रमण, गोष्ठि तथा कार्यशाला अन्तरजिल्ला ७ दिने ,महिला संस्था समितिका अध्यक्षमाझ चौमासिक अन्तरक्रिया २ दिने जिल्लास्तर ,महिला संस्था गठन र दर्ता ,मौजुदा संस्थाको सांगठनिक सुदृढीकरण ,नभएका वा निष्कृत समुह गठन वा पुर्नागठन ,नभएका वा निष्कृत समिति गठन ,श्रोत परिचालनका लागि बीऊ पुजि

महिला समिति अन्तर्गत व्यवसायिक समूह विकास

सहभागितात्मक लेखाजोखा विधिवाट व्यवसाय ठनौट तथा प्रवद्धन कार्ययोजना तयारी ,सिप तथा व्यवसायिकता विकास तालिम ३ दिने र ७ दिने ,स्थलगत प्राविधिक निरीक्षण परामर्श तथा पुनरभ्यास ,व्यवसाय स्थापना खर्च अनुदान (प्रतिव्यति रु. ३,५००/विकास लागत २.० -२.५ जिल्ला रु. ४,५०० विकास लागत ३ जिल्ला रु. ७,५००) ,साभा व्यवसायिक सेवाका लागि महिला संस्थालाई वहुउपयोगी कार्यक्रम अनुदान

विद्यालय विमुख किशोरीको बहुआयामिक विकास

व्यवसायिक किशोरी यमुह विकास ,किशोरीलाई सिप तथा व्यवसायिकता विकास तालिम ७ दिने जिल्लास्त ,स्थलगत प्राविधिक निरीक्षण, पुनरभ्यास ,महिला संस्था मार्फत अतिविपन्न किशोरीका लागि शैक्षिक तथा स्वाथ्योपचार सहयोग ,किशोरी सूचना तथा परामर्श केन्द्रको स्तरोन्तरी ,व्यवसाय स्थापना खर्च ,किशोरीलाई जीवनोपयागी तालिम गाऊस्तर १० दिने (महिला संस्था समितिलाई कार्यक्रम अनुदान

मूलप्रवाहीकरण सम्पर्क निकाय सेवा

सञ्जाल सदस्य माझ अन्तरक्रिया, १ दिने , जिल्लास्तर ,मूलप्रवाहिकरण समन्वय समितिको बैठक ,संयुक्त स्थलगत अवलोकन ,कार्यक्षेत्रका प्रत्येक वडामा चौमासिक साथ सम्पर्क,समुह विस्तार र समुह कार्यमा संयोजन, सहजीकरण एवं स्रोत सेवा ,मलिला तथा वालवालिका

कार्यालयको सहायता कक्षामा दोभाषेको व्यवस्थाका लागि राष्ट्रिय बहिरा संघ अन्तर्गतका जिल्लास्तरका संस्थालाई अनुदान

बालअधिकारको सम्बद्धन

- विपदमा परेका वालवालिकाको उद्धार तथा पुनर्स्थापना ,वालगृहहरुको संयुक्त निरीक्षण

सुचना, शिक्षा र सञ्चाल

महिला संस्थाको तुलनात्मक विवरणिका प्रकाशन ,वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन ,दिवसिय कार्यक्रम ,अन्तराष्ट्रिय महिला दिवश ,अन्य राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवश तथा अभियान ,ईमेल इन्टरनेट पहुँच ,अनुगमन तथा मुल्याङ्कन (सामाजिक परिचालिका भएका गाविसतर्फको नियमित अनुगमनसमेत ,आपतकालिन संरक्षण सेवामा महिला समुहहरुको परिचालन २५ जिल्ला, भक्तपुर ,संरक्षण विषयगत क्षेत्रको समन्वय बैठक (अन्य) ,संरक्षण विषयगत क्षेत्रको समन्वय बैठक जिल्लास्तर ,संरक्षण विषयगत क्षेत्रका इच्छुक निकायसँगको सहकार्यमा मनोसामाजिक विमर्श केन्द्र स्थापना ,वेचविखन नियन्त्रण ,जिल्ला पुर्नस्थापन कोषमा अनुदान (संस्था समिति),समितिका बैठक संचालन ,डान्सबार रेष्टुरेन्टको संयुक्त अनुगमन ,सन्देशमुलक सामग्री प्रकाशन ,जिल्ला समितिको बैठक

अपेक्षित लक्ष्य र उपलब्धि

- महिलाहरुको राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक र न्यायिक क्षेत्रमा पहुँच वृद्धि हुने ,महिला शशक्तिकरणमा योगदान पुग्ने ,लैंगिक हिंसामा न्युनीकरण हुने ,वालश्रम र शोषण न्युन हुने ,महिलाको प्रजनन स्वस्थ्यमा सुधार हुन ,किशोरीहरुको जीवनोपयोगी शिक्षा मार्फत गुणस्तरीय जीवनयापनका लागि योगदान पुग्ने ।

जनशक्ति, साधन, श्रोत र अन्य प्रशासकीय प्रबन्ध

उल्लेखित कार्यक्रम सञ्चालनका लागि महिला तथा वालवालिका कार्यालय भक्तपुरबाट २ जना जनशक्ति, आवश्यक लजिष्टिक सामानहरु र महिला तथा वालवालिका मन्त्रालय तथा विभागबाट बजेट प्राप्त हुनेछ । अन्य प्रशासकीय व्यवस्थाको हकमा स्थानीय निकायलाई ऐन कानुनमा व्यवस्था गरिए बमोजिम हुनेछ

कार्यसञ्चालनको ढाँचा, जिम्मेवार पदाधिकारी र उत्तरदायित्व तथा दबाफदेहिता संयन्त्र

महिला तथा वालवालिका विभागबाट प्राप्त हुने कार्यक्रम सञ्चालन अख्तियारी र महिला विकास कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन, २०७२ बमोजिम कार्य सञ्चालन गरिने छ । यस नगरपालिकामा नियुक्ति दिइएका कर्मचारीहरुले कार्य विभाजन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ । नेपाल सरकारद्वारा जारी

हुने स्थानीय निकाय सञ्चालन सम्बन्धिका कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार उत्तरदायित्व तथा दबाफदेहिता बहन गरिने छ ।

नगर कार्यपालिकासँगको अपेक्षा

- नगरक्षेत्रभित्रका महिला समुह, समिति तथा सहकारीहरुमा सहभागितामुलक अनुगनमा सहयोग ,व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहाने समुह, समिति तथा सहकारीहरुमा नगरपालिकाको तर्फबाट बजेट सहयोग ।

कार्यसञ्चालनमा देखा पर्नसक्ने चुनौती

- व्यवसाय सञ्चालन गर्न इच्छुक समुह, समिति र सहकारीका सदस्यहरुको माग अनुसारको बजेट व्यवस्था गर्न नसक्नु, पर्यात्प जनशक्तिको अभावले ज्येष्ठ नागरीक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचयपत्र वितरणमा ढिलाई ।

समस्या समाधानका उपायहरु

- साझेदारी अवधारणामा नगरपालिकाले पनि लागत सहभागिता जनाउदा लगानी अभावमा सजिलो हुने ,थप जनशक्तिको व्यवस्थापनबाट ज्येष्ठ नागरीक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचयपत्र वितरणमा छिटोछरिता सेवा पाउन सक्ने ।

वन कार्यालयको वार्षिक कार्यक्रम कार्ययोजना सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुको संक्षिप्त विवरण

१. सामुदायिक वन तथा कबुलीयती वन विकास कार्यक्रम

इलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी -१ बजेट रु.१२०००/- ,उत्कृष्ट सा.व.उ.स.पुरश्कार - प्रथम पुरश्कार बालकुमारी विष्णुभिर सा.व.उ.स. मध्यपुर थिमि न.पा.४ ,वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी - -१ बजेट रु.३००००/-प्रगति समिक्षा गोष्ठी - -१ बजेट रु.२५०००/-

२. बृक्ष सुधार,बुक्षारोपण तथा निजी वन कार्यक्रम

नरसरी मर्मत-बजेट रु.५००००/- ,विरुवा उत्पादन २०००० विरुवा -बजेट रु.१८००००/- ,गत आ.व.को ठुलो विरुवा संरक्षण १०००० विरुवा-बजेट रु.५००००/- ,ठुलो विरुवा उत्पादन १०००० विरुवा-बजेट रु.२०००००/- ,सडक किनार संबृद्धि बृक्षारोपण-जडिबुटी देखि

सुर्यबिनायक सडक खण्डको राधेराधेसम्म-वजेट रु.२४००००१- ,नगरपालीका बृक्षारोपण सहित
उद्यान निर्माण (नाट्येश्वरी सा.व.उ.स. मध्यपुर थिमि न.पा.२)-वजेट रु.७,८८,०००।-

उपलब्धी

- सा.व.उ.स.का प्रतिनीधीहरुबाट योजना तयार हुने गरेको ,मुल्यांकन तथा पुरश्कार कार्यक्रमले
उत्साह प्रदान गरेको ,वन तथा वातावरण संरक्षणमा निजी क्षेत्रको उल्लेख्य भुमिका रहेको ,नगर
उद्यान निर्माणले नगरको शोभा बढेको ।

स्वास्थ्य शाखा

१.१ संक्षिप्त परिचयःमध्यपुर थिमि नगरपालिका,मध्यपुर थिमि,भक्तपुर३ नं.
प्रदेश ,नेपाल

जम्मा वडा संख्या: ९ वडा , कुल जन संख्या: ९१०८९ , लोकन्थली
स्वास्थ्य चौकी अन्तरगत: जम्मा वडा संख्या: -३ वडा ,कुल जनसंख्या: -
४७०२८ ,बोडे स्वास्थ्य चौकी अन्तरगतःजम्मा वडा संख्या: -२ वडा ,कुल
जनसंख्या: -१२५११ , नगदेश स्वास्थ्य चौकी अन्तरगत: जम्मा वडा
संख्या: -१ वडा ,कुल जनसंख्या: -७३८१ ,थिमि स्वास्थ्य चौकी
अन्तरगत: जम्मा वडा संख्या: -२ वडा ,कुल जनसंख्या: -
१२२५६ , बालकुमारी स्वास्थ्य चौकी अन्तरगत: जम्मा वडा संख्या: -१
वडा ,कुल जनसंख्या: -११९१३ ,गाउँघर लिक्निक संख्या: ९ वटाखोप
लिक्निकसंख्या: ८ वटा ,जम्मा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका: -४५ जना
नगर स्वास्थ्य केन्द्र: -२ वटा सामुदायिक
/निजि अस्पताल: ६ वटा

१.२ बिषयगत शाखाका कार्य विवरणः

स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट मध्यपुर थिमि नगरपालिका को लागी प्राप्त कार्यक्रम अनुसार को सबै कार्य र मध्यपुर थिमि नगरपालिका को स्वास्थ्य संम्बन्धी सबै कार्य, मध्यपुर थिमि नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य चौकी संख्या: ५ वटा, नगर स्वा.केन्द्र: २ वटा, मध्यपुर थिमि नगरपालिका क्षेत्र भित्रको अस्पतालहरु र निजि स्वास्थ्य संस्था सँग: -समन्वय गर्ने, १ . कोरिया नेपाल मैत्री अस्पताल ,२ .सामुदायिक नागरिक टिचिङड़ अस्पताल ,३ . मध्यपुर अस्पताल ,४ .समित अस्पताल ,५ .बि.पि .आई .फाउण्डेशन अस्पताल ६ .राष्ट्रीय क्षय रोग अस्पताल निजि स्वास्थ्य संस्थाहरु को संम्पूर्ण विवरण नँभएको ।

१.३ पद र कार्य विवरण: लोकन्थली स्वास्थ्य चौकि

सि. नं.	कर्मचारी को नाम र थर	पद	कार्य विवरण	कैफि यत
१	श्री उमेश चन्द्र धौभडेल	ज.स्वा. नी.	स्वास्थ्य सं.को सबै जिम्मेवारी,स्वा.से.ऐन२०५३ ब.	
२	श्री सुधिर बानेयाँ क्षेत्री	सि.अ.हे. व.अ.	ओ.पि.डी.,CB- IMNCI,टि.बी.,स्टोर,रीपोर्ट,अन्य काम	
३	श्री मिना कुमारी अधिकारी	अ.हे.व.	खोप,म.स्वा.स्वं.से.,गाउँघर लिक्निक,फिल्ड कार्य	
४	श्री डम्बर कुमारी श्रेष्ठ	अ.न.मि.	प.नि,गाउँघर लिक्निक ,फिल्ड,म.स्वा.स्वं.से ,आदी	

५	श्री शुशिला देवी भण्डारी,अधि.	अ.न.मि.	मातृ शिशु सेवा,पोषण सेवा अन्य काम	
६	श्री शान्ती आचार्य	अ.हे.व.	ओ.पि.डी.,औ.वितरण,ड्रेसिङड अन्य काम	सुत्के री
७	श्री कल्पना भट्टराई	का.स). करार(	स्वास्थ्य संस्थाको सरसफाईको साथै सबै काम	

थिमि स्वास्थ्य चौकि

सि.नं.	कर्मचारी को नाम र थर	पद	कार्य विवरण	कैफियत
१	श्री रञ्जना शाह	हे.अ.	स्वास्थ्य सं.को सबै जिम्मेवारी,स्वा.से.एन२०५३ ब.	
२	श्री विनोद भण्डारी	सि.अ.हे.व.अ.	ओ.पि.डी.,CB-IMNCI, ,रीर्पोर्ट,अन्य काम	
३	श्री दल बहादुर थापा	सि.अ.हे.व.अ.	दर्ता, औषधी वितरणअन्य काम	
४	श्री कल्पना बन्नेत	अ.न.मि.	मातृ शिशु सेवा,प.नि.यौन रोग सेवा अन्य काम	
५	श्री रमा राना	अ.न.मि.	खोप,पोषण., ,फिल्ड कार्य अन्य काम	
६	श्री विनोद पौडेल	अ.हे.व.	खोप,पोषण.,टी.बी., ड्रेसिङड अन्य,फिल्ड कार्य काम	
७	श्री केशरजरङ्ग	खरिदार	प्रशासन,स्टोर, दर्ता, अन्य	

	थापा		काम	
८	श्री गोकुल खड्का	का.स.	स्वास्थ्य संस्थाको सरसफाईको साथै सबै काम	

बोडे स्वास्थ्य चौकि

सि.नं.	कर्मचारी को नाम र थर	पद	कार्य विवरण	कैफियत
१	श्री ललिता कुमारी लामा	हे.अ.	स्वास्थ्य सं.को सबै जिम्मेवारी, स्वा.स.एन२०५३ब.	
२	श्री तेज प्रसाद धमला	सि.अ.हे.व.अ.	ओ.पि.डी., CB- IMNCI, टि.बी., स्टोर, रीपोर्ट, अन्य काम	
३	श्री सीता पोखरेल	अ.हे.व	गाउँघर लिक्निक, म.स्वा.स्वं.से.,	
४	श्री अनिता कार्की	अ.हे.व	ओ.पि.डी., CB- IMNCI, टि.बी., स्टोर, पोषणअन्य काम	
५	श्री विद्या देवी खड्का	अ.न.मि.	खोप, सुरक्षित मातृत्व, प.नि., गाउँघर लिक्निक	
६	श्री वसन्ता गौतम	अ.न.मि.	खोप, सुरक्षित मातृत्व , प.नि., गाउँघर लिक्निक	
७	श्री कोपिला	का.स).करार(	स्वास्थ्य संस्थाको सरसफाईको	

	श्रेष्ठ		साथै सबै काम	

नगदेश स्वास्थ्य चौकि

सि.नं.	कर्मचारी को नाम र थर	पद	कार्य विवरण	कैफियत
१	श्री शोभा कान्त आर्चाय	हे.अ.	स्वास्थ्य सं.को सबै जिम्मेवारी, म्हा.से.एन२०५३ब.	
२	श्री तारा देवी प्रजापती	सि.अ.हे.व.अ.	ओ.पि.डी.,CB-IMNCI, स्टोर, रीपोर्ट, अन्य काम	
३	श्री नहकुल	सि.अ.हे.व.अ.	काजमा	
४	श्री केशव जगड थापा	अ.हे.व	खोप ,इसिङ्ड., गाउँघर लिक्निक, फिल्ड कार्य काम	
५	श्री लक्ष्मी देवी भट्टराई	अ.न.मि.	सुरक्षित मातृत्व , प.नि., टि.बी., दर्ता	
६	श्री सुमित्रा नापित	अ.न.मि.	खोप, पोषण., फिल्ड कार्य काम	
७	श्री ज्ञान प्र . पुडासैनी	का.स.	स्वास्थ्य संस्थाको सरसफाईको साथै सबै काम	

बालकुमारी स्वास्थ्य चौकि

सि.नं.	कर्मचारी को नाम र थर	पद	कार्य विवरण	कैफियत
१	श्री मन्जु गैरे	हें.अ.	स्वास्थ्य सं.को सबै जिम्मेवारी, स्वा.से.एन२०५३ब.	
२	श्री पार्वती आले	सि.अ.हेव.अ.	खोप , ओ.पि.डी, पोषण,, रीपॉर्ट, अन्य काम	
३	श्री बिष्णु थापा	सि.अ.हेव.अ.	खोप ,ओ.पि.डी, पोषण, , रीपॉर्ट, अन्य काम	
४	श्री श्याम सुन्दर श्रेष्ठ	अ.हेव	खोप ,ओ.पि.डी, पोषण, , रीपॉर्ट, अन्य काम	
५	श्री मुना कोइराला	सि.अ.न.मि.	सुरक्षित मातृत्व , प.नि., गाउँघर लिक्निक र खोप	
६	श्री गायत्री श्रेष्ठ	अ.न.मि.	टी.बी., पि.एम.टी.सी.टी., रीपॉर्ट	
७	श्री गंगा थापा	का.स.	स्वास्थ्य संस्थाको सरसफाईको साथै सबै काम	

१.४ जिम्मेवारि र उत्तरदायित्वः

स्वास्थ्य मन्त्रालय र मैदानपुर थिमि नगरपालिकाबाट प्राप्त स्वास्थ्य संम्बन्धि संम्पूण कार्यहरू गर्ने । कार्यक्रम निर्देशिका अनुसार सम्पन्न गर्ने । व्यवस्थापन समितीको स्वास्थ्य संस्था प्रति जिम्मेवारि र उत्तरदायित्व , स्वास्थ्य संस्था मैदानपुर थिमि नगरपालिका प्रतिर जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालय प्रतिजिम्मेवारि र उत्तरदायित्व । स्वास्थ्य संस्थाले जन समुदाय प्रति स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नेजिम्मेवारि ।

१.५.विषयगत मन्त्रालय,विभाग तथा जिल्ला स्थित कार्यालयका निर्देशन

पालना गर्ने

२.१.सन्चालन भएका कार्यक्रमहरूको संक्षिप्त विवरण

- दैनिक ओ.पि.डी.सेवा, सामान्य चिरफार , ड्रेसिङड - , खोप सेवा , पूर्णखोप सेवा - , पोषण सेवा,ओ.टी.सी .सेवा |- परिवार नियोजन सेवा - , सि.बि.आई.एम.एन.सि.आई .सेवा - , सुरक्षित मातृत्व सेवा)ANC,PNC) ,PMTCT सेवा (टी .बि .कार्यक्रम) डट्स (। , - निःशुल्क स्वास्थ्य कार्यक्रम,निःशुल्क औषधी बितरण - , दैनिक प्रशासन कार्य सेवा- , महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका कार्यक्रम - , गाउँघर लिक्निक सेवा- , जन संख्या कार्यक्रम - राष्ट्रिय कार्यक्रमहरू |- राष्ट्रिय बिमा कार्यक्रम |
- COPD Pilot program ,मांसपेसीको ब्यायाम | - विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम | - विभिन्न संघ संस्थाहरूसंग समन्वय | - Recording and reporting .

२.२ .उपलब्धी:-

सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूको आ-आफ्नो कार्य प्रगती तयार भएको।

२.३ .मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्रको विषयगत कार्यको प्रस्तुस्थिति

विवरण

अगाडि प्रस्तुती गरीएको ।

२.४ .विषयगत कार्यसँग सम्बन्धित बिधमान नीति, ऐन, नियम तथा कार्यविधि

विवरण

स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभागबाट प्राप्त निति नियम ,विभिन्न कार्यक्रमको निर्देशिका ,मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको नीति, ऐन, नियम तथा कार्यविधि ।

२.५ .अवसर

स्थानिय सरकारको मातहतमा कार्य गर्ने सु-अवसर प्राप्त भएको ।

२.६ .चुनौती

फोहर मैला को व्यवस्थापन गर्न , सबै निजि स्वास्थ्य संस्थाहरु संगको समन्वय, मौजुदा केहीस्वास्थ्य चौकिको भौतिक अवस्था कमजोर भएको जसले गर्दा स्वास्थ सेवा दिन समस्या) भवन, कोठा(। सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा महिला र पुरुषको शौचालय छुट्टा छुट्टै नभएको, सबै स्वास्थ्य

संस्थाहरु शारीरिक असक्तता मैत्री नभएको , महिला स्वास्थ्य स्वंय सेविकाको व्यवस्था जन संख्याको आधारमा हुन नसकेको) प्रति एक हजारमा एक जना हुनु पर्ने (महिला स्वास्थ्य स्वंय सेविकाहरुको लागी मासिक भत्ताको व्यवस्था नभएकोले समुदायमा कार्य गर्न कठिनाई भएको ,आर्थिक अभावको कारणले गर्दा आमा समुहको नियमित र प्रभावकारी बैठक हुन नसकेको , निःशुल्क औषधी बितरणको लागी औषधी अभाव हुन सक्ने ।स्वास्थ्य संस्थाको आवश्यकता अनुसार नियमित औषधी आपूर्ति गर्न , जनताले विशेषज्ञ स्तरको सेवा खोजी गर्नु ।)ल्याव सेवा,एकसरे सेवा आदी(

३.१ .जन्मा स्विकृत बजेट

) क (चालुः- १९४१५०००।) -ख (कार्यक्रमः -०) ग (पूँजीगतः -०

३.२ .कार्यक्रमः-

- दैनिक ओ.पि.डी.सेवा । -खोप सेवा, पूर्ण खोप सेवा । - प.नि .सेवा । -पोषण सेवा, ओ.टी.सी .सेवा । - सि.बि.आई.एम.एन.सि.आई .सेवा ।
- सुरक्षित मातृत्व सेवा)ANC,PNC) - टी .बि .कार्यक्रम) डट्स (। -
निःशुल्क स्वास्थ्य कार्यक्रम,निःशुल्क औषधी बितरण । - दैनिक प्रशासन कार्य सेवा ।- महिला स्वास्थ्य स्वंय सेविका कार्यक्रम । - गाउँघर लिक्निक सेवा । - राष्ट्रिय कार्यक्रमहरु । - जन संख्या कार्यक्रम । -

PMTCT सेवा । -विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम । - विभिन्न संघ संस्थाहरुसंग समन्वय ।- राष्ट्रिय बिमा कार्यक्रम ।-COPD Pilot program ,मांसपेसीको व्यायाम । - Recording and reporting . -भण्डार व्यवस्थापन गर्ने । -तालिम ,गोष्ठि ,बैठक संचालन गर्ने ।- अनुगमन तथा सुपरभिजन ।

३.३ .अपेक्षित लक्ष्य र उपलब्धी:-

- नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको लक्ष्य र कार्यक्रम र निर्देशिकाले तोके बमोजिम को कार्य गर्ने ।

३.४ .कार्य योजना:-

हालको लागी मध्यपुर थिमि नगरपालिकाबाट प्राप्त कार्यक्रम पुस्तिकाको आधारमा गर्नु पर्ने । स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट प्राप्त कार्यक्रम निर्देशिका अनुसार तलको फर्मेट भरी बार्षिक कार्य योजना बनाउन सकिने, सो आधारमा त्रैमासिक कार्य विभाजन गरी सो अनुरूप लक्ष्य निर्धारण गर्न सकिने छ । सोही आधारमा लक्ष्य प्रगती को निव्यौल गरीन्छ ।

* ज.पा .स्तरिय मासिक बैठक र बार्षिक समिक्षा को व्यवस्था को निर्धारण ।

सि.नं.	कार्यक्रम को नाम	क्रियाकलाप	बजेट रु	समय सारणी	क्र

१	कर्मचारको तलब भत्ता	सबै कर्मचारको तलब भत्ता	८८७०	प्रत्येक महिना
२	स्थानिय भत्ता	घ वर्ग	४००	
३	मंहगी भत्ता	मंहगी भत्ता	२४०	प्रत्येक महिना
४	फिल्ड भत्ता	अन्य स्वा.क.को फिल्ड भत्ता	११०	प्रत्येक महिना
५	बैठक भत्ता	अन्य भत्ता	६०	आवश्कतानुसार बैठक बस्दा
६	कर्मचारी	कर्मचारी पोसाक भत्ता	१८८	वर्षमा १ पटक
७	बिगुली महशुल	पानी बिजुली महशुल	३२	प्रत्येक स्वा.सं./महीना
८	व्यक्ति करार	का.स .आदीको करार सेवा	६००	प्रत्येक महिना तलब
९	अनुगमन/मु . तथा का.का . भ्रमण खर्च	साधारण अनुगमन	२	आवश्कता अनुसार
१०	आन्तरिक भ्रमण	सरला ,भ्रमण खर्च र दैनिक भत्ता	१०	सरुवा भइको अवस्थामा
११	टेलि फोन महशुल	संचार महशुल	२	प्रत्येक स्वा.सं./महीना
१२	कार्यालयको घर भाडा	घर भाडा	१०	आवश्कता भएको स्वा.सं.मा
१३	कार्यालयको मसलन्द खर्च	कार्यालयको मसलन्दसा.खर्च	५०	प्रत्येक महिनाको लागी

१४	प्र.प्रसार तथा सा.उत्पादन	स्वा.सं.हरुमा स्वा.सा.बितरण	२	१ पटक
१५	प्र.प्रसार तथा सा.उत्पादन	छापा सं.माध्यमबाट स्वा.सन्देश प्रसारण	२७	निर्देशिका अनुसार
१६	प्र.प्रसार तथा सा.उत्पादन तथा प्रकाशन तथा बितरण	स्था.स्तरमा स्वा शि .सामाग्री)सु.मा.नसर्ने रोग सर्ने रोग जलवायु प्रदुषण(स्वा शि.सामाग्री उत्पादन	१३	निर्देशिका अनुसार
१७	प्र.प्रसार तथा सा.उत्पादन प्र.	विद्यालय स्वा प्र.तथा शिक्षा	२५	निर्देशिका अनुसार
१८	प्र.प्रसार तथा सा.उत्पादन प्र.	समुदायमा स्वास्थ्य सेवा प्रबर्धन अन्यारक्तीया	२५	निर्देशिका अनुसार
१९	प्र.प्रसार तथा सा.उत्पादन प्र.	सामुदायिक स्वा प्र.अभियान	६	निर्देशिका अनुसार
२०	अन्य	वि.स्वास्थ्य दिवस मनाउने	४	दिवसको दीन
२१	अन्य	म.स्वा.स्वं .से .पोसाक भत्ता	३३८	१ पटक
२२	छ्यकती करार	अ.न.मि . करार	२६६	वर्थिङड सेन्टरमा
२३	जन स्वास्थ सेवा	औ.भ्या.सा.रिप्याकिङड	४५	सबै स्वा.सं.हरुमा
२४	जन स्वास्थ	पाठेघर खस्ने रोगको	२०००	निर्देशिका अनुसार

	सेवा	शल्यक्रिया उ.		
२५	जन स्वास्थ सेवा	प.स्वास्थ कार्यक्रमको पाटोग्राफ छपाई	११	निर्देशिका अनुसार
२६	जन स्वास्थ सेवा	अब्टटीक फि.र पाठेघर खर्स्ने रोगीको स्क्रिनिङ,रिंड पेसरि तथा VIA जाच	४०	निर्देशिका अनुसार
२७	जन स्वास्थ सेवा	आ.यू.सि.डी .सेवा प्रदान	१७	सेवा दिए वापत संस्थाहरुलाई
२८	जन स्वास्थ सेवा	इमप्लान्ट सेवा	५५	सेवा दिए वापत संस्थाहरुलाई
२९	जन स्वास्थ सेवा	एकिकृत पोषण नि.संचालन	४५	नि.कार्यक्रम अनुगमन र पोषण सामान ढुवानी
३०	जन स्वास्थ सेवा	म.स्वा.स्वं स.दिवस मनाउने	२६	१ पटक
३१	जन स्वास्थ सेवा	म.स्वा.स्वं .से.अर्धबार्षिक समिक्षा	१६४	निर्देशिका अनुसार
३२	जन स्वास्थ सेवा	म.स्वा.स्वं .सेहरुलाई दिर्घकालिन सेवाका लागी सम्मानजनक बिदाई	१२०	निर्देशिका अनुसार
३३	जन स्वास्थ सेवा	म.स्वा.स्वं .से को लागी फ्लेक्स व्यानर	१०	कार्यक्रम अनुसार
३४	जन स्वास्थ	किशोर किशोरी का.अन्तरगत	८	निर्देशिका अनुसार

	सेवा	महिनावारी व्यवस्थापन		
३५	जन स्वास्थ सेवा	गाउँ घर क्लिनिक संचालन यातायात खर्च	६१	कार्यक्रम अनुसार
३६	जन स्वास्थ सेवा	पोषण सम्बद्ध सुचकहरूको रुटिन डाटा क्वालिटिसेल्फ एसिसमेन्ट	१५	कार्यक्रम, निर्देशिका अनुसार
३७	जन स्वास्थ सेवा	पूर्ण पोषण युक्त गाउँ/वडा	४०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
३८	जन स्वास्थ सेवा	भिटामिन'ए'क्या . बितरणम.स्वा.स्वं .से . परिचालन	७२	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार अभियान
३९	प्र.प्रसार तथा सा.उत्पादन प्र.	स्वा.सं जन्य.फोहा मैला व्यवस्थापन एवं गुणस्तर सुधार	१००	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार अभियान
४०	औषधि खरिद	निःशुल्क सेवाकोलागी औडधि खरीद	११६०	आर्थिक ऐन अनुसार
४१	कार्यालयको मसलनट खर्च	कार्यालय संचालन खर्च	४	आवश्यकता अनुसार
४२	सरकारी नि.समिति एवं बोर्डलाई निःशर्त अनुदान	स्थापना भएका श.स्वा.केन्द्र लाई संचालन अनुदान	८५०	जति सकदो चाँडो

४३	सरकारी नि.समिति एवं बोर्डलाई निःशर्त अनुदान	स्वा.सं.हरुको लागी OPD Ticket छपाई र दर्ता शुल्क अनुदान	४१५	चौमासिक अनुसार
४४	सामाजिक सुरक्षा अन्य	आमा सुरक्षा का.से.प्रदान शोध भर्ना यातायात	८०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
४५	सामाजिक सुरक्षा अन्य	गर्भवती तथा सुत्करी उत्प्रेरणा सेवा(4th ANC)	२८३	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
४६	सामाजिक सुरक्षा अन्य	जि.तथा बर्थिंड सेन्टर आ.रुपमा रै	२२	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
४७	सामाजिक सुरक्षा अन्य	जि.अ.र सो भन्दा तलको सरकारी स्वा.सं.हरुमा प्रसुती हुने सुत्करी तथा न.शिशुहरुलाई न्यानो झोला) लुगा सेट(	६१७	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
४८	स्वा.तथा चिकित्सा सम्बन्धी	अ.तथा जिल्लाहरुमा पाठेघरको मुख को क्यान्सर जाँचको लागी VIA Set खरिद	२०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
४९	स्वा.तथा चिकित्सा सम्बन्धी	सिल्कन रिङ्ग पेसरी खरीद	५	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५०	स्वा.तथा चिकित्सा	प्रा.गाउँघर लिक्निक से को लागी उपकरण खरिद	८	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार

	सम्बन्धी			
५१	स्वा.तथा चिकित्सा सम्बन्धी	बर्थिङ सेन्टरहरुको लागी स्वास्थ्य उपकरण खरिद	१५०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५२	गोष्ठि तथा कार्यशाला	आ.पोषण कार्यक्रम संचालन भएको पुनरताजगी तथा जिल्ला स्तरिय समिक्षा	८०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५३	जन स्वास्थ्य सेवा	बाल पोषण सप्ताह अभियान संचालन	३२५	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५४	गोष्ठि तथा कार्यशाला	पूर्ण खोपको दिगोपनाको लागी साझेदार र स्था. स्वा. सं.संचालन तथा व्या.समिति गठन	६३	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५५	जन स्वास्थ्य सेवा	पूर्ण खोप जिल्ला न पा . घोषणाका दिगोपन को लागी सर्वेक्षण, भेरिफिकेसन, खोपको डाटा भेरिफिकेसन प्रमाणिकरण अनुगमन	७१	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५६	जन स्वास्थ्य सेवा	नि .खोप कभरेज बढाउन र ड्रप आउट घटाउन बैसाख महिनालाई खो.महिना मनाउने	४६	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५७	जन स्वास्थ्य सेवा	प.नि .तथा सुरक्षित मा .सेवा दिवस	५	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार

(५८)	जन स्वास्थ्य सेवा	DMT Tool र WHO MEC को माध्यमबाट प.नि .सेवा सुधिकरण) Tool,Wheel,Job Aidछपाई समेत(	८	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
५९	जन स्वास्थ्य सेवा	लामो अवधीको जन्मान्तरको लागी सेटलाइट सेवा	८२	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६०	जन स्वास्थ्य सेवा	संस्थागत प.नि .सेवा केन्द्र सुदृढिकरण	३००	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६१	जन स्वास्थ्य सेवा	बन्ध्याकरण,घुम्ती शिविर अगावै म.स्वा.स्वं.से सँग छलफल	३५	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६२	जन स्वास्थ्य सेवा	स्टा.न./.अ.न.मि.हरूलाई क्लिनिकल अपडट	२०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६३	जन स्वास्थ्य सेवा	F.P.Satisfied client Interection Program and follow up	१०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६४	गोष्ठि तथा कार्यशाला	पुर्ण खोप न.पा .तथा जिल्ला सूनिश्चितता र दिगोपनको लागी स्वा.सं.प्रमुख सहित न.पा.प्रमुख वडा प्रमुखलाई १ दिने गोष्ठी	४१	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६५	गोष्ठि तथा कार्यशाला	पहुच नपुगेको र ड्रप आउट बच्चाको खोजी तथा पुर्ण खोप दिलाउन म.स्वा.स्वं.सेहरुलाई	३७	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार

		अभिमुखिकरण र योजना निर्माण		
६६	भवन निर्माण स्वास्थ्य प्रयोजन	वाह्य खोप केन्द्र भवन निर्माण	३००	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६७	जन स्वास्थ्य सेवा	स्थानिय तह संचालन खर्च फरमेट, फोटो कपि तथा आवश्यक सामाग्री खरिद	१०	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६८	जन स्वास्थ्य सेवा	उपचार केन्द्रहरूमा आकाशिमेक अवस्थामा औषधी, ल्याव सामाग्री ढुवानी	१५	कार्यक्रम , निर्देशिका अनुसार
६९	जन स्वास्थ्य सेवा	उपचार केन्द्रमा गडे अनुगमन तथा मुल्याकड्ना गरी कार्यक्रमको गुणस्तरियता सुनिश्चितता गर्ने	१५	कार्यक्रम निर्देशिका अनुसार
७०	गोष्ठि तथा कार्यशाला	निजिस्वा.सं., अस्पताल, नर्सिङ्ड होम, पोलि क्लिनिक सँग समन्वय गरी क्षयरोग उपचार व्यवस्थापन मुल प्रवाहीकरण मा ल्याउने	७४	कार्यक्रम निर्देशिका अनुसार
७१	जन स्वास्थ्य सेवा	कारागार, गुम्बा, स्कुल, बृद्दाश्रम लगायत अन्य क्षयरोगको जोखिम युक्त जन संख्या	५०	कार्यक्रम निर्देशिका अनुसार

		माईक्रोस्कोपी क्याम्प गर्ने		
७२	म.स्वा.स्वं.से लागी भत्ता	म.स्वा.स्वं.से को लागी मासिक भत्ताको व्यवस्ता) रिपोर्ट र अन्य काम गरे वापत (		न.पा.बाट व्यवस्ता हुनु पर्ने
७३	समुदायमा जन चेतना का.	समुदायमा जन चेतना का.		.न.पा.बाट व्यवस्ता हुनु पर्ने

जम्मा रु हजारमा

३.५ .जन शक्ति ,साधन ,श्रोत र अन्य प्रशासकिय प्रबन्ध

नेपाल सरकार र स्थानिय निकायको निर्देशिका बमाजिम,स्वास्थ्य संस्थालाई आवश्यक र चाहिने खर्च, बिजुली,पानी ,टेलिफोन, इन्टरनेटको प्रबन्ध नगर पालिकाबाट हुनु पर्ने ।

३.६ .कार्यसञ्चालनको ढाँचा,जिम्मेवार पदाधिकारी र उत्तरदायित्व तथा

जवाफदेहिता संयन्त्र

स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट प्राप्त कार्यक्रम निर्देशिका र स्थानिय निकायको निर्देशिका,बमोजिम- मध्यपुर थिमि नगर पालिकाको प्रमुख , स्वास्थ्य हेन्र संयोजक,व्यवस्थापन समिति,वडा कार्यालय र स्वास्थ्य चौकी प्रमुख र मातहतका कर्मचारी ।

३.७ .नगरपालिकासँगको अपेक्षा

गुण स्तरीय निरन्तर सेवा प्रवाहको लागी आवश्यकता अनुसार सबै व्यवस्थापन गर्नु पर्ने, म.स्वा.स्वं.सेविकाहरूलाई मासिक भत्ताको व्यवस्था गर्नुपर्ने, समयमा औषधी आर्पूतिहुनु पर्ने, भौतिक सामाग्रिको आवश्यकता अनुसार आर्पूतिहुनु पर्ने, उपकरण को व्यवस्थापन, तालिमको व्यवस्था, भौतिक पूर्वाधार)भवन नभएको हे.पो.लाईभवनको र कोठा कम भएको हे.पो.लाई थप कोठाको व्यवस्था(कोव्यवस्था गर्नु पर्ने। समुदायमा जन चेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्न र आमा समुह को बैठकको लागी रकम को व्यवस्थापन हुन् पर्नेमा। यस न.पा.भित्र स्वास्थ्यलाई प्रबर्धन गर्ने प्रत्येक वडा कमिटीमा १ वटा ध्यान योग केन्द्र स्थापना र भएका लाई सहयोग गर्नु पर्ने।

३.८ .कार्य सञ्चालनमा देखा पर्ने सबने चुनोती

प्राप्त कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने

३.९ .समस्या समाधानका उपायहरू

सि.नं.	समस्या	समाधान
१	मौजुदा स्वास्थ्य चौकिको व्यवस्थापन समितिको पदाधिकारी व्यवस्थापन सम्बन्धमा	न.पा.ले छिटो स्वा.मं.सँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्नु पर्ने।
२	म.स्वा.स्वं.से.थप गर्ने र	न.पा.ले छिटो स्वा.मं.सँग समन्वय

	परिवर्तन गर्न	गरी व्यवस्थापन गर्नु पर्ने।
३	नियमित औषधी आपूर्ति	तत्काल गर्नु पर्ने
४	करार को कर्मचारी को व्यवस्थापन	तत्काल गर्नु पर्ने
५	तालिमको अभावमा Recording and Reporting गर्ने कठिनाई	२ जनाको लागी कम्युटरको तालिम को व्यवस्था हुनु पर्ने
६	फोहर मैला को व्यवस्थापन	सबै स्वास्थ्य चौकिको समस्या भएकोले न.पा.बाट व्यवस्थापन हुनु पर्ने
७	औषधि भण्डरण कक्ष को व्यवस्था	न.पा.ले तत्काल गर्नु पर्ने

मध्यपुर थिमि नगरपालिका, मध्यपुर थिमि, भक्तपुर ३ नं. प्रदेश, नेपाल

जम्मा वडा संख्या: ९ , कुल जन संख्या: ९१०८९,, लोकन्थली स्वास्थ्य चौकी अन्तरगत: जम्मा वडा संख्या: -३ वडा , कुल जनसंख्या: - ४७०२८ , बोडे स्वास्थ्य चौकी अन्तरगत: जम्मा वडा संख्या: -२ वडा , कुल जनसंख्या: -१२५११ , नगदेश स्वास्थ्य चौकी अन्तरगत: जम्मा वडा संख्या: -१ वडा , कुल जनसंख्या: -७३८९ , थिमि स्वास्थ्य चौकी अन्तरगत: जम्मा वडा संख्या: -२ वडा , कुल जनसंख्या: -१२२५६ ,

बालकुमारी स्वास्थ्य चौकी अन्तरगतः जम्मा वडा संख्या: -१ वडा ,कुल जनसंख्या: -११९१३ गाउँघर लिक्निक संख्या: -९
वटा, खोप लिक्निकसंख्या: ८ वटा ,जम्मा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका: -४५ जना नगर स्वास्थ्य केन्द्रः २ वटा सामुदायिक / निजि अस्पतालः -६ वटा

सेवाको किसिम:-

उपचारात्मक सेवा (Curative) , प्रबर्धनात्मक सेवा (Promotive)
,प्रतिकात्मक सेवा (Preventive)

जम्मा स्विकृत बजेट

चालुः:- १९४१७०००।-

अन्तमा, स्वास्थ्यको कार्यक्रम सबै जनता प्रति उत्तरदायित्व हुन्छ र गुणस्तरिय सेवा प्रदान गरीन्छ तर स्वास्थ्यको प्रतिफल तत्काल प्राप्त हुदैन Long Term effect मा मात्र देखिन्छ । स्वास्थ्यमा लगानी अत्यन्त जरुरी छ । यदी १ परिवारमा १ जना मात्र बिरामी भए त्यो परिवारमा भार बढ्छ भने धेरै बिरामी भएमा त्यसले समुदाय , न.पा.र देशमा नै प्रत्यक्ष प्रभाव पार्छ । हामीले उपचारात्मक सेवा लाई भन्दा प्रतिकारात्माक र प्रबर्धात्माक सेवालाई बढि जोड दिनु पर्दछ ।

रोग लाग्नु भन्दा रोग लाग्न नदिनु नै उत्तम उपाय हो । जसको लागि सबैको सहकार्य आवश्यक छ ।

"म स्वस्थ र मेरो देश स्वस्थ " भन्ने २०७४ को स्वास्थ्यको नारालाई हामी सबै मिलेर साकार पारौ ।

मेरो ५ प्रतिबध्दता, स्वस्थ जीवनको आवश्यकता

१. म रक्सी, चुरोट र सूर्ति जन्य पदार्थ खान्न, २. म नियमित व्यायाम गर्नु, ३. म स्वस्थ र पोषिलो खाना खन्नु, ४. म नियमित स्वस्थ परीक्षण गराउँनु, ५. म मेरो परिवार र समुदायको स्वास्थ प्रति सजग रहन्

विषयगत शाखाको प्रतिवध्दताको घोषणा

)कार्यगत लक्ष्य,उद्देश्य,क्रियाकलाप,आचरण,अनुशासन,समयपालना,मासिक प्रतिवेदन,चौमासिक प्रतिवेदन,वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने गराउने र नगर सुशासनलाई व्यवस्थित,पारदर्शी र सहज बनाउने जस्ता विषयहरू समावेश गरी तयार गर्ने सकिनेछ ।(

१. महामारी जन्य रोग को प्रकोप भएको अवस्थामा स्थानिय जन समुदायलाई सेवा पुर्याउने ।
२. स्वास्थ्य संस्थाबाट नियमित नि;शुल्क स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने ।
३. स्वास्थ्य संस्थाबाट नियमित रूपमा मैदानपुर न.पा.बाट प्राप्त निर्देशन पालना गर्ने ।
४. स्वास्थ्य संस्थामा नियमित सबै कर्मचारीहरूले पोशाक लगाउने ।
५. विधी,प्रकृया,नियम र कानूनको परिधी भित्र रही कार्य गर्ने ।

अनुसूची २

मासिक प्रगति प्रतिवेदन फारम

सालः -२०७४

महिना: -श्रावण

बिषयगत शाखाको नामः -स्वास्थ्य

शाखा / महाशाखा प्रमुखको नाम:-

सही:-

मिति:-

मध्यपुर थिमि न.पा.भित्रको विषयगत कार्यको वस्तुस्थिती विवरणः

- मध्यपुर थिमि न.पा. भित्र निलबाराही, बालकुमारी र नाट्येश्वरी गरी जम्मा ३ वटा सा.व.हरु छन् । जसले जम्मा ३३.३९ हेक्टर क्षेत्रफल रहेको छ , निजी क्षेत्रमा भने बृक्षारोपणले तिब्रता पाएको कुरा विरुद्ध वितरणको अभिलेखवाट पुष्टि भएको छ ।

अबसर

मध्यपुर थिमि न.पा. भित्र रहेका सार्वजनीक पर्ति जग्गाको खोजी तथा संरक्षणमा तिब्रता दिई बृक्षारोपण तथा

चुनौतीः

- मध्यपुर थिमि न.पा. भित्र रहेका सार्वजनीक पर्ति जग्गाको खोजी कार्य चुनौती पुर्ण हुनसक्ने , निजी तथा सार्वजनीक पर्ति जग्गामा बृक्षारोपण तथा उद्यान निर्माणको कार्यलाई वढावा नदिने हो भने वातावरण संरक्षणको कार्य चुनौती पुर्ण हुनसक्ने ।

आ.व. २०७४।२०७५ को कार्यक्रम

१. सन्चालन हुने कार्यक्रमहरूको संक्षिप्त विवरण

क. सामुदायीक वन तथा कबुलीयती वन विकास कार्यक्रम

सा.व.उ.समुह गठन,कार्ययोजना तयारी तथा सा.व.हस्तान्तरण १ - बजेट रु.२,०००/-
सा.व.नविकरण ७ - बजेट रु.१३०००/- ,सा.वन र निजी आवादी छट्याई सिमांकन ४- बजेट
रु.७६०००/- ,सा.व.मा पर्यापर्यटन विकास १ - बजेट रु.३८०००/- ,स्कुल वन हरियाली
कार्यक्रम २ - बजेट रु.८०००/- ,इलाका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी ४ - बजेट रु.११०००/-
,बार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी ४ - बजेट रु.६०००/- ,रेकर्ड किपिड,लेखा सुदृढीकरण तथा
व्यवस्थापन कोचिड २- बजेट रु.१३०००/- ,सामुदायीक वन स्थलगत अभ्यास ७ - बजेट
रु.२७०००/- ,सा.वन व्यवस्थापन अनुदान २ - बजेट रु.१००००/- ,लैंगीक तथा सामाजीक
समावेशीकरण तालीम १ - बजेट रु.७०००/- ,वन,वातावरण,वन्यजन्तु एवम् जैविक विविधता
दिवस,समारोह १ - बजेट रु.३००००/- ,सा.वन राष्ट्रिय दिवस समारोह १ - बजेट रु.१५०००/-
,प्रगती समिक्षा १ - बजेट रु.५०००/- ,सा.व.उ.स.को अनुगमन तथा मुल्यांकन ५५ - बजेट
रु.३७०००/- ,उत्कृष्ट सा.व.उ.स.पुरस्कार १ - बजेट रु.२५०००/-

ख.बृक्ष सुधार,बृक्षारोपण तथा निजी वन कार्यक्रम

विरुद्धा खरिद १००० - बजेट रु.८०,०००/- ,नगरपालीका बृक्षारोपण सहित उद्घान निर्माण
एवम् व्यवस्थापन २ -बजेट रु.१६,००,०००/- ,निजी वन दर्ता तथा सहजीकरण १ -बजेट
रु.३०,०००/- ,निजी वन धनीलाई प्रोत्साहन पुरस्कार १-बजेट रु.२५०००/-

ग.राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

वन व्यवस्थापन सम्बन्धि औजार तथा उपकरण खरिद र वितरण २ -बजेट रु.५६,०००/- ,वन
इजलास व्यवस्थापन १ -बजेट रु.१,००,०००/- ,वन अतिक्रमण हटाई व्यवस्थापन ८ -बजेट
रु.४,००,०००/- ,अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धि सामग्री,उपकरण खरिद र वितरण ३ -बजेट
रु.१,४०,,०००/- ,वन डेढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन १ -बजेट
रु.१,१०,०००/- ,अग्नि रखा रनर्माण १ -बजेट रु.१,००,०००/- ,वन अपराध अनुसन्धान तथा
मुद्वा दायरी तालीम १ -बजेट रु.३०,०००/- ,डेढेलो सम्बन्धि सरोकारवाला संग अन्तरकृया १ -
बजेट रु.५००००/- ,डेढेलो सचेतना गोष्ठी ४ -बजेट रु.१,००,०००/- ,वन डेढेलो सम्बन्धि
प्रचारप्रसार १ -बजेट रु.१५,०००/- ,वन संरक्षण तथा वन डेढेलो सम्बन्धि स्कुल शिक्षा
कार्यक्रम ३ -बजेट रु.६०,०००/-

घ.वन्यजन्तु संरक्षणको लागि क्षेत्रिय सहयोग प्रवर्धन आयोजना:

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार १ -बजेट रु.१,००,०००/- ,मानव
वन्यजन्तु द्वन्द्वका स्टाटस सर्भे १ -बजेट रु.५०,०००/- ,वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण व्युरो बैठक
३-बजेट रु.६०,०००/- ,वन्यजन्तु संरक्षण संबन्धि स्कुल शिक्षा कार्यक्रम ६ -बजेट रु.६०,०००/-
,वन्यजन्तु सम्बन्धि प्रचारप्रसार कार्यक्रम १ -बजेट रु.५०,०००/-

२. जनशक्ति, साधन, श्रोत र अन्य प्रशासकिय प्रवन्ध

नेपाल सरकारवाट अर्को व्यवस्था नभए सम्म तेलकोट इलाका वन कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुबाट नगरपालीकासंगको समन्वयमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनेछन् ।

३. कार्यसञ्चालनको ढाँचा, जिम्मेवार पदाधिकारी र उत्तरदायित्व तथा जवाफदेहिता संयन्त्र

कार्यसञ्चालनको ढाँचा नगरपालीका र जि.व.का.को कार्यादेश अनुसार को हुनेछ । जिम्मेवार पदाधिकारी हालको अवस्थामा स.व.अ.योगेन्द्र प्रसाद पौडेल रहने र उत्तरदायित्व तथा जवाफदेहिता संयन्त्र मा नगरपालीका र जि.व.का.दुवैको समन्वयबाट तोके अनुसार हुने छ ।

४. नगर कार्यपालिका संगको अपेक्षा

प्रशासनिक तथा आर्थिक सपोर्टका साथै सार्वजनीक तथा पर्ति जग्गाहरु छुट्याई नगर उद्यान निर्माणमा सहयोग, वन कार्यालयको कम्पाउण्ड परिसरमा हालसम्म जिल्ला वन नसरी संचालनमा रहि विरुवा उत्पादनको कार्य गरि विरुवा वितरणको कार्य हुँदै आएकोमा यस वर्षदेखि यो कार्यक्रमले निरन्तरता नपाएकोले चालु आ.व.०९८०७५ देखि यस कार्यलाई निरन्तरता दिनुपर्नेमा सम्बद्ध पक्षले ध्यान दिनुपर्ने महशुश गरिएको छ ।

५. कार्य सञ्चालनमा देखार्पन सक्ने चुनौती

मध्यपुर थिमि न.पा. भित्र रहेका सार्वजनीक पर्ति जग्गाको खोजी कार्य चुनौती पुर्ण हुनसक्ने, निजी तथा सार्वजनीक पर्ति जग्गामा बृद्धारोपण तथा उद्यान निर्माणको कार्यलाई बढावा नदिने हो भने वातावरण संरक्षणको कार्य चुनौती पुर्ण हुनसक्ने, कर्मचारीहरुको दोहोरो जिम्मेवारी हुदा तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्नतामा चुनौती थिपिन सक्ने ।

६. समस्या समाधानका उपायहरु

मध्यपमध्यपुर थिमि न.पा. भित्र रहेका सार्वजनीक पर्ति जग्गाको खोजी कार्यमा निर्ममतापूर्वक लाग्नुपर्ने। कर्मचारीहरुलाई दोहोरो जिम्मेवारीमा नराखी यथा सक्य चाँडो स्थानीय तहमा तोकिएका वा आवश्यकिय दर्वन्दीमा स्थायी समाधान हुनुपर्ने ।

निचाउ

- मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरुको पहिचान गर्न सकिएको ८९८ वटा
- नगरपालिकाको शाखागत कार्य र विषयगत शाखाको कहाँ कसरी कार्यमा दोहोरो पना छ, ऐउटै प्रकृतिको कार्यका लागि कहाँ कसका लागि कसरी कति बजेट परेको छ, पहिचान भएको छ ।

- जिल्लाका लागि बजेट विनियोजन भएको तर मध्यपुर थिमि नपाका लागि के कति बजेट विनियोजन हुन्छ ? भन्ने विषय बन, महिला तथा वालवालिका, कृषि विकास, शिक्षा क्षेत्रको यद्यपि पहिचान हुन सकेन ।
- नगरपालिका र विषयगत शाखाको बजेटलाई एकीकृत गरी कार्यगार्दा जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखज्यूबाट थप समन्वय हुनु पर्ने देखियो ।
- विषयगत कार्यालयहरुसँग कार्यालय सञ्चालनका लागि बजेट विनियोजन भएर आएको देखिएन, यसमा नपाको तर्फबाट व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भयो ।
- विषयगत शाखाहरुको कार्यक्रम प्रस्ताव र कार्ययोजना बनाउदा वस्तुनिष्ठ आधार २ कार्यान्वयन योग्य तरिकाबाट ज्यादै सरल रूपमा प्रस्तुत भएको छ । फलस्वरूप नगर कार्यपालिका कुनै अन्यौलमा छैन ।
- विषयगत शाखाबाट पहिचान भएका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने विनियोजित बजेट कम देखियो । यसमा नपाको तर्फबाट थप बजेट सहित कार्यक्रम सभोटारी गर्दा अपेक्षित नतिजा र लक्ष्य हासिल हुन सक्ने देखियो विषयगत शाखाका सबै पदाधिकारीहरु यस नपामा काजमा खटि आउनु भएको, बजेट नगरपालिकामा आएका तर सञ्चालन र कार्यविधिका सम्बन्धमा विषयगत मन्त्रालय र विभागको यद्यपि स्पष्ट निर्देशन भएको देखिएन ।
- कुनै विषयगत शाखामा तलबभत्ता सहितको कार्यक्रम आएको जनस्वास्थ्य, आर्युवेद, कुनैको कार्यक्रम बजेट मात्र आएको छ भने कर्तिको नगरपालिकासँग समन्वयमा कार्य गर्ने मात्र भनिएको देखियो ।
- अझै नगरपालिकामा के कर्ति विषयगत शाखा, बजेट र कर्मचारी प्राप्त हुने हो, स्पष्ट हुन नसकेको ।
- विषयगत कार्यालयहरुको नगरपालिकागत सम्पत्ति हस्तान्तरण हुन्छ वा हुँदैन, भौतिक सम्पत्तिको व्यवस्थापनका मोडेल के हुने स्पष्ट भएन ।
- यपै के कार्य गर्नु पल्ली
- मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरुको ८९८ वटा पहिचान भएकोमा यी क्रियाकलापहरुको सहायक क्रियाकलाप कार्यान्वयनको क्रममा पुन निर्धारण गर्नुपर्ने
- नपा र विषयगत शाखाका क्रियाकलापलाई विषयगत क्षेत्रको आधारमा एकीकरण गर्ने

- पहिचान भएका भएका क्रियाकलापहरूलाई समयमा नै सम्पन्न गरी नतिजा प्राप्त गर्न नतिजा तालिका चम्कगति :बतचष्ट ह र जिम्मेवारी चम्कउयलकष्टष्टिथ :बतचष्ट तालिका बनाउनु पर्ने
- कार्यसञ्चालनका क्रममा निर्वाचित जनप्रतिनिधिबाट सकरात्मक सहयोग, नेतृत्व र पृष्ठपोषण

**आ.व. २०७४/०७५ को
कूल स्वीकृत वजेट**

- चालु खर्च रु १७ करोड ६५ लाख ६५ हजार
- पूँजीगत रु . ४५ करोड ३ लाख
- विषयगत शाखा रु ११ करोड ३० लाख २४ हजार

जम्मा रु ७३ करोड ९८ लाख ८९ हजार

गोदावरी घोषणा पत्र २०७४

नेपालको संविधान २०७२ को भावना र मर्मलाई आत्मसाथ गर्दै संघीय संरचना अनुरूप स्थानीय तहमा भएको निर्वाचनसंगै स्थानीय सरकारको रूपमा कार्यथाली भई विषयगत कार्यालयहरूबाट समेत कार्यक्रम र जनशक्ति प्राप्त भई आएको हुंदा नगरपालिकाको कार्य सम्पादनलाई चुस्त, पारदर्शी, व्यवस्थित र समयानुकूल गुणस्तरीय एवम् सेवामैरी ढंगले नगरबासीहरूलाई सेवा प्रवाह गर्ने उदेश्यले न.पा.का सबै महाशाखा, शाखा, विषयगत शाखा, उपशाखाहरूले २०७४ श्रावण २९ र ३० गते ललितपुरको गोदावरीमा सम्पन्न बार्षिक कायक्रम कार्ययोजना तर्जुमा गोष्ठीबाट आ.व. २०७४/०७५ मा तपसील बमोजिम सुधारका कार्य सम्पादन गर्ने सामुहिक प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौ ।

- "हाम्रो कला हाम्रा स्वकृति : मध्यपुर थिमि हाम्रो सम्पत्ति" लाई संस्थागत गर्ने ।
- खोज एवम् अनुसन्धानमा आधारित राजस्व नीति तर्जुमा गर्ने ।
- बैज्ञानिक प्रक्षेपणमा आधारित कर राजस्वको लक्ष्य निर्धारण गर्ने ।
- सुशासनको अनुभुति दिने गरी कार्यसञ्चालन गर्ने
- सुचना प्रणाली मार्फत सेवा प्रवाहलाई चुस्त, पारदर्शी, सहज, सरल र व्यवस्थित गर्ने ।
- वित्तीय सुशासन र वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि शुन्य बेरुजुको नीति लिने ।
- पुराना पेशकी रकममा कमितमा १०% ले घटाउने ।
- १०% लाभग्राहीहरूसंग निजी आवास पुनःनिर्माण अनुदान सम्झौता सम्पन्न गरी अनुदान रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने ।

९. सामाजिक सुरक्षा भत्ता द वटा बैंक मार्फत चौमासिक रूपमा भत्ता वितरण गर्ने र प्रत्येक चौमासिकमा १ दिन सबै बैंकले बैंक सम्म जान नसक्ने अशक्त, अपाङ्ग र जेष्ठ नागरिकहरूलाई घरदैलो कार्यक्रम गरि भत्ता वितरण गर्ने ।
१०. नगरपालिकाको स्वीकृत नीति, बजेट तथा कार्यक्रम र विषयगत शाखाहरूको स्वीकृत कार्यक्रम र योजनाहरूलाई एकीकृत गरी एकद्वार प्रणालीमा सञ्चालन गर्ने ।
११. नेपाल कोरिया मैत्री अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी, आयुर्वेदिक औषधालय र शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूवाट नियमित स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गरी सम्पुर्ण नगरबासीहरूमा आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा वृद्धि गर्ने ।
१२. कर्मचारीहरूमा सदाचार पद्धतिको विकास र पालनमा जोड दिने ।
१३. मध्यपुर थिमि नगर क्षेत्रलाई शैक्षिक गन्तव्य स्थलको रूपमा विकास गर्ने ।
१४. स्वीकृत वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको कार्यतालिका अनुसार सञ्चालन गरी सम्पन्न योजना तथा कार्यक्रमहरूमा तोकिएको गुणस्तर कायम गर्ने ।
१५. न.पा.को भवन निर्माण मापदण्ड तथा भवन आचार संहिता पूर्ण रूपमा पालना तथा कार्यान्वयन गर्ने ।
१६. नगर क्षेत्रका आर्थिक विपन्न, वेरोजगार महिलाहरू, युवाहरू, बालबालिका, जेष्ठ नगरिक तथा अन्य लक्षित वर्गको संरक्षण, सशक्तिकरण तथा सम्वद्दनका लागि वडा स्तरमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
१७. वातावरण मैत्री खेती प्रणाली अवलम्बन गरी प्राकृतिक खेतीमा विशेष जोड दिइने ।
१८. मध्यपुर थिमि नगरपालिका क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालय भित्र ल्याइने ।
१९. लक्षित वर्गका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा बन, कृषि विकास, शिक्षा, जनस्वास्थ्य, आर्युवेद, महिला तथा बालबालिका, पशु विकासका कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

वार्षिक कार्यक्रम कार्ययोजना आ.व. २०७४।७५

कार्यक्रमको विवरण

मिति २०७४।४।२९ गते आइतवार

कार्यक्रम सञ्चालक : श्री अभ्यन्द्र रन्जित, आन्तरिक लेखा परीक्षक

सि.नं.	समय	विवरण	जिम्मेवारी	कैफियत
१	विहान ६:३० देखि ७:०० सम्म	नगरपालिका भवनमा जम्मा हुने	निरज चक्रधर	९८५९९५६९७६
२	८:०० बजे कार्यक्रमस्थल			

	पुग्ने			
३	८:०० बजे देखि ९:०० बजेसम्म	खाजा	निरज चक्रधर	९८५११५६१७६
४	९:०० बजे देखि ९:३० बजेसम्म	कार्यक्रम सुभारम्भ	कमल ज्वाली कार्यकारी अधिकृत	९८५१२७४९९९
५	९:३० बजे	कानून तथा प्रशासन महाशाखाको प्रस्तुतीकरण	केशव सिलवाल महाशाखा प्रमुख	९८४१२४७००३
६	१०:०० बजे	शाहरी विकास तथा योजना महाशाखा	सत्यनारायण शाह महाशाखा प्रमुख	९८५१०८९६२१
७	११:०० बजे	शिक्षा	महेन्द्र कुमार वोहरा उप सचिव	
८	१२:०० बजे देखि १:०० बजेसम्म	खाना	कृष्ण सुन्दर थापा	९८४१३९२७१३
९	१:०० बजे देखि २:०० बजेसम्म	कृषि	उच्चनल श्रेष्ठ वार्ना विज्ञान अधिकृत	
१०	२:०० बजे देखि २:३० बजेसम्म	बन	योगेन्द्र प्रसाद पौडेल सहायक बन अधिकृत	
११	२:३० बजे देखि ३:०० बजेसम्म	चिया	निरज चक्रधर	९८५११५६१७६
१२	३:०० बजे देखि ३:३० बजेसम्म	पशु सेवा	काशीराज पुडासैनी	९८६११४२५२०
१३	३:३० बजे देखि ४:०० बजेसम्म	महिला तथा वालवालिका	भिमा थापा महिला विकास निरीक्षक	
१४	४:०० बजेसे ४:४५ बजेसम्म	जनस्वास्थ्य	उमेशचन्द्र धौभडेल जनस्वास्थ्य निरीक्षक	
१५	४:४५ देखि ५:०० बजेसम्म	आर्युवेद	ज्ञानु वली, कविराज निरीक्षक	
१६	५:०० देखि ५:३० बजेसम्म	समापन सम्बोधन	कमल ज्वाली कार्यकारी अधिकृत	

वार्षिक कार्यक्रम कार्ययोजना आ.व. २०७४।७५

कार्यक्रमको विवरण

मिति २०७४।४।३० गते सोममावर

कार्यक्रम सञ्चालक : श्री अभयन्द्र रन्जित, आन्तरिक लेखा परीक्षक

सि.नं.	समय	विवरण	जिम्मेवारी	कैफियत
१	७:०० बजे देखि ८:०० बजेसम्म	खाजा	निरज चक्रधर	९८५११५६१७६
२	८:०० बजे देखि १० बजेसम्म	समूहगत कार्य	कमल ज्वाली कार्यकारी अधिकृत	९८५१२७४५११
३	१०:०० बजे देखि १२ सम्म	एकीकृत प्रस्तुतीकरण तयारी	कमल ज्वाली कार्यकारी अधिकृत	९८५१२७४१११

प्रमुख, उप प्रमुख लगायत अन्य आमिन्तित पदाधिकारीको आगमन

जिम्मेवार पदाधिकारी, नायव सुब्बा मनोज शर्मा

४	१२:०० बजे देखि १:०० बजेसम्म	खाना	कृष्ण सुन्दर थापा	९८४१३९३७१३
५	१:०० बजे देखि २:३० बजेसम्म	एकीकृत प्रस्तुतीकरण	कमल ज्वाली कार्यकारी अधिकृत	९८५१२७४१११
६	२:३० बजे देखि ३:०० सम्म	चिया	कृष्ण सुन्दर थापा	९८४१३९३७१३
७	३:०० बजे देखि ४:३० सम्म पृष्ठपोषण र सुभाव	उप प्रमुख प्रमुख जिल्ला अधिकारी स्थानीय विकास अधिकारी प्रमुख कोष नियन्त्रक जिल्ला प्रमुख इन्जिनियर जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरु (शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा वालवालिका, कृषि, भेटनगरी, वन, आयुर्वेद) कार्यकारी अधिकृत चागुनारायण कार्यकारी अधिकृत सूर्य विनायक कार्यकारी अधिकृत	मदनसुन्दर श्रेष्ठ नगर प्रमुख	९८५१२०१३०५

		भक्तपुर		
८	४:३० बजे देखि ५:०० बजेसम्म	सम्वोधन भाषण र कार्यक्रम समापन	मदनसुन्दर श्रेष्ठ नगर प्रमुख	९८५१२०९३०५
९	५:०० बजे देखि ६:०० बजेसम्म	हाई टि	मनोज शर्मा, नायव सुब्वा र निरज चक्रधर	

कार्य योजना कार्यशाला गोष्ठी का केही भलकहरु

© Madhya Bharati Municipality